

GENERATIONSSKIFTE I EN FAMILIÆR RELATION

HVORDAN GENNEMFØRES GENERATIONSSKIFTET MEST HENSIGTSMÆSSIGT?

UDARBEJDET AF: CHARLINE EMILIE JENSEN BIRKEKVIST
STUDIENUMMER: S126104

VEJLEDER: HENRIK NIELSEN
ANTAL ANSLAG: 174.785
ANTAL SIDER: 78

AFLEVERINGSFRIST 6. MAJ 2020
HD 2. DEL, REGNSKAB OG ØKONOMISTYRING
COPENHAGEN BUSINESS SCHOOL

Indholdsfortegnelse

FORKORTELSER ANVENDT I OPGAVEN	4
1. INDLEDNING	5
1.1. INDLEDNING	5
1.2. PROBLEMFORMULERING	6
1.3. OPGAENS OPBYGNING	7
1.4. AFGRÆNSNING	9
1.5. METODE	11
2. BESKRIVELSE AF FAMILIEN OG SELSKABET	11
2.1. BESKRIVELSE AF FAMILIEN, DERES ØKONOMISKE SITUATION OG DAGLIGE GANG I SELSKABET	12
2.2. BESKRIVELSE AF SELSKABET	13
3. INDLEDENDE TANKER, OVERVEJELSER OG TILRETTELÆGGELSE AF GENERATIONSSKIFTET	15
3.1. GENERATIONSSKIFTE I SIN OVERORDNEDE DEFINITION	15
3.2. INDLEDENDE TANKER - OVERVEJELSER, FORBEREDELSE OG TILRETTELÆGNING	15
3.2.1. <i>Generelle overvejelser ved generationsskifte</i>	15
3.2.2. <i>Tilrettelæggelsen af selskabet før generationsskiftet</i>	17
3.2.3. <i>Forud for gennemførelsen af generationsskiftet</i>	17
4. MULIGE STRUKTURELLE ÆNDRINGER FORUD FOR GENERATIONSSKIFTET	18
5. AKTIE OMBYTNING	19
5.1. DEN SKATTEPLIGTIGE AKTIEOMBYTNING	20
5.2. DEN SKATTEFRIE AKTIEOMBYTNING	21
5.3. GENERELLE BETINGELSER FOR DEN SKATTEFRIE AKTIEOMBYTNING	22
5.3.1. <i>Grundlæggende krav til selskabet</i>	22
5.3.2. <i>Krav om stemmeflertal</i>	23
5.3.3. <i>Skattepligtig til Danmark</i>	23
5.3.4. <i>Vederlaget for de ombyttede aktier</i>	24
5.3.5. <i>Frister for gennemførelse af aktieombytning</i>	24
5.4. SKATTEFRI AKTIEOMBYTNING MED TILLADELSE, DET SUBJEKTIVE REGELSÆT	25
5.4.1. <i>Generationsskifte</i>	26
5.4.2. <i>Andre forhold herunder hæftelsesbegrænsning samt omstrukturering</i>	27
5.5. SKATTEFRI AKTIEOMBYTNING UDEN TILLADELSE, DET OBJEKTIVE REGELSÆT	28
5.5.1. <i>Holdingkrav</i>	28
5.5.2. <i>Afståelse af aktier</i>	29
5.5.3. <i>Udbytte</i>	30
5.5.4. <i>Anmeldelse</i>	30
5.5.5. <i>Krav til aktionæren</i>	30
5.6. DE SKATTEMÆSSIGE KONSEKVENSER VED AKTIEOMBYTNING	30
5.7. FORSKELLE SAMT FORDELE OG ULEMPER VED AKTIEOMBYTNING MED OG UDEN TILLADELSE	31
6. SPALTNING	33
6.1. SKATTEPLIGTIG SPALTNING	33
6.1.1. <i>Skattepligtig spaltning – Grenspaltning</i>	33
6.1.2. <i>Skattepligtig spaltning – Ophørsspaltning</i>	34
6.1.3. <i>Grundlæggende betingelser ved skattepligtig spaltning</i>	34
6.1.3.1. <i>Tilbagevirkende kraft</i>	34
6.1.3.2. <i>Underskudsbeholdning samt kildeartsbegrænsede tab</i>	34
6.2. SKATTEFRI SPALTNING	35
6.2.1. <i>Grundlæggende betingelser, skattefri spaltning</i>	35
6.2.2. <i>Omfattede selskaber</i>	36

6.2.3. Betingelser ved ophørsspaltning – egentlig spaltning	36
6.2.4. Betingelser ved grenspaltning – uegentlig spaltning	36
6.3. SKATTEFRI SPALTNING MED TILLADELSE	36
6.3.1. Vederlag ved gennemførelse af spaltning med tilladelse	36
6.3.2. Grenkrav	37
6.3.3. Generationsskifte	37
6.3.4. Efterfølgende fra salg af aktivitet eller aktier	38
6.3.5. Pengetanksreglen, og spaltning af et pengetanksselskab	38
6.3.6. Spaltningsdatoen, herunder muligheden for gennemførelse med tilbagevirkende kraft	39
6.3.7. Anvendelse af underskud	39
6.3.7.1. Underskud i spaltningsåret	39
6.3.7.2. Underskud fra tidligere indkomstår	40
6.3.7.3. Underskud i det indskydende selskab	40
6.3.7.4. Underskud i det modtagende selskab	41
6.3.8. Udbytte, selvangivelsen samt indsendelse af dokumenter til skattemyndighederne	41
6.4. SKATTEFRI SPALTNING UDEN TILLADELSE	42
6.4.1. Holdingkravet	42
6.4.2. Aktionærdeltagelse, herunder flere selskabsdeltagere	43
6.4.3. Øvrige krav ved skattefri spaltning uden tilladelse	44
6.4.4. Indsendelse af dokumenter til skattemyndighederne	44
6.5. DE SKATTEMÆSSIGE KONSEKVENSER VED SPALTNING	44
6.6. FORSKELLE SAMT FORDELE OG ULEMPER VED SPALTNING MED OG UDEN TILLADELSE	45
7. A/B MODELLEN OG DENNES ANVENDELSE	46
7.1. A/B MODELLENS OVERORDNEDE MULIGHEDER	46
7.2. SKATTEMÆSSIGE KONSEKVENSER VED A/B MODELLEN	47
8. SKATTEMÆSSIG SUCCESSION, HERUNDER FAMILIEOVERDRAGELSE MED SUCCESSION	47
8.1. GENERELLE BETINGELSER FOR OVERDRAGELSE MED SKATTEMÆSSIG SUCCESSION	47
8.2. KONSEKVENSER FOR OVERDRAGEREN	49
8.3. KONSEKVENSER FOR MODTAGEREN	49
8.4. MEDDELELSE TIL SKATTEMYNDIGHEDERNE	49
8.5. GAVEAFGIFT, HERUNDER SKATTEPLIGT AF GAVEELEMENT VED OVERDRAGELSE MED SUCCESSION	50
8.6. BEREKNING AF PASSIVPOST VED YDELSE AF GAVE SAMT VÆRDIANSÆTTELSE AF SELSKABET	51
9. VÆRDIANSÆTTELSE AF UNOTEREDE AKTIER	51
9.1. CIRKULÆRE OM VÆRDIANSÆTTELSE AF AKTIER OG ANPARTER	52
9.2. CIRKULÆRE OM VÆRDIANSÆTTELSE AF GOODWILL	53
10. GENNEMGANG AF MULIGE LØSNINGER I FORBINDELSE MED GENERATIONSSKIFTET	55
10.1. FØRSTE MULIGE LØSNING	55
10.1.1. Overdragelse med succession	56
10.1.2. Aktieombytning, herunder etablering af holdingselskab	56
10.1.2.1. "Køreplan" for aktieombytningen	59
10.1.3. Finansiering af overdragelsen	60
10.1.4. Tilbagesalg af aktier fra faderens holdingselskab til driftsselskabet	61
10.1.5. Fordele og ulemper	62
10.2. ANDEN MULIGE LØSNING	63
10.2.1. Aktieombytning, herunder etablering af holdingselskab	64
10.2.2. Sønnen succederer i faderens forhold	64
10.2.3. Finansiering af overdragelsen	65
10.2.4. Ophørsspaltning af holdingselskabet	65
10.2.5. Fordele og ulemper	67
10.3. TREDJE MULIGE LØSNING	68
10.3.1. Aktieombytning, herunder etablering af holdingselskab	68

10.3.2. Opdeling af aktier i A- og B-aktier	69
10.3.3. Fordele og ulemper	71
12. KONKLUSION	72
13. PERSPEKTIVERING	74
14. LITTERATURLISTE	76
15. ANDRE KILDER	76

Forkortelser anvendt i opgaven

ABL – Aktieavancebeskatningsloven

BAL – Boafgiftsloven

FUL – Fusionsskatteloven

KGL – Kursgevinstloven

KSL – Kildeskatteloven

LL – Ligningsloven

SEL – Selskabsskatteloven

SL – Statsskatteloven

VSL – Virksomhedsskatteloven

1. Indledning

1.1. Indledning

I Danmark er familieejede virksomheder og selskaber markant bedre til at skabe vækst end familievirksomheder globalt. Alligevel ser vi, at reglerne for generationsskifte bliver skærpet, og det giver udfordringer for den fremtidige overdragelse af virksomheden til den yngre generation.¹ *”Det er dybt skadeligt for Danmark, at spørgsmålet om beskatningen ved virksomheders generationsskifte er endt som en ideologisk kastebold mellem fløjene i dansk politik. Faktum er, at størstedelen af de danske virksomheder er, familie- eller ejerledede, og at vi alle har en fælles interesse i, at de og de mange arbejdspladser, de repræsenterer – hver især kan overleve deres nuværende ejer”.*² Forskning viser, at mere end 90 procent af virksomhederne i Danmark er helt eller delvist familieejede. Ved måling af familieejede virksomheders bidrag til samfundsøkonomien, er de den vigtigste type virksomhed i Danmark med afgørende betydning for beskæftigelsen, værditilvæksten og eksportaktiviteten i dansk erhvervsliv.³

Et generationsskifte i Danmark kræver, i modsætning til vores nabolande Sverige, Norge og Tyskland, betaling af skat. Det er for mange virksomheder svært at frigøre likviditet til at betale skatten. Udfaldet af kompleksiteten i finansieringen af generationsskiftet kan betyde, at virksomheden er nødt til at optage dyre lån, opgive familieejerskabet eller i værste tilfælde lukke virksomheden eller selskabet helt ned med tab af værdier og mistede arbejdspladser til følge. Inden for de næste ti år vil flere end 20.000 familieejede virksomheder, svarende til hver tredje virksomhed i Danmark, stå overfor at skulle gennemføre et generationsskifte eller skifte ejer. Da Danmarks konkurrenter i landene omkring os ikke er belastet af de samme skattemæssige rammevilkår, udgør skatten på generationsskiftet en udfordrende og alvorlig svækkelse af de danske familieejede virksomheders globale konkurrenceevne, som vil være til skade for hele den danske samfundsøkonomi.⁴ Det vil for Danmark, også i fremtiden være særdeles vigtigt, at sørge for at bevare de familie- og ejerledede virksomheder. Det skal i Danmark sikres, at familieejede virksomheder får de bedste forudsætninger for overdragelse til den næste generation. Problemstillingen er alvorlig og kan have stor indflydelse på fremtiden, hvis reglerne ikke bliver tilpasset, således at der fortsat kan sikres vækst og arbejdspladser i dansk erhvervsliv.

¹ <https://www.pwc.dk/da/nyt/publikationer/pwc-family-business-survey.html>

² <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE11591023/generationsskifte-kan-blive-saa-dyrt-drop-floekrigene-og-nedsaet-et-ekspertudvalg/>

³ <https://sn.dk/Debat/Familieejede-virksomheder-har-stor-betydning-for-samfundet/artikel/822781>

⁴ <https://sn.dk/Debat/Familieejede-virksomheder-har-stor-betydning-for-samfundet/artikel/822781>

Opgaven vil tage udgangspunkt i en case, hvor et generationsskifte i familien skal gennemføres inden for en overskuelig fremtid. Faderen har i sin tid etableret virksomheden, men er ved at være nået en alder, hvor det må erkendes, at der skal nye kræfter til for at selskabet kan fortsætte. Hans eneste søn er allerede ansat i virksomheden, og har dermed et indgående kendskab til virksomheden og dennes daglige drift. Faderen ønsker at gennemføre generationsskiftet således, at overdragelsen vil ske på de mest hensigtsmæssige vilkår for både ham selv, sønnen og virksomhedens fremtidige drift. Han har kontaktet hans revisor med ønsket om at blive vejledt og rådgivet i forbindelse med gennemførelsen af generationsskiftet.

1.2. Problemformulering

På baggrund af de indledende ord til opgaven og de på nuværende tidspunkt gældende regler, vil opgavens problemformulering lyde som følgende:

Hvordan gennemføres det mest hensigtsmæssige generationsskifte med overdragelse i en familiær relation, med fokus på de skattemæssige konsekvenser og forudsætningerne for selskabets fremtidige drift?

For en fyldestgørende besvarelse af problemformuleringen, vil denne blive underbygget med besvarelse af nedenstående underspørgsmål:

- *Hvordan kan et selskab overdrages til et familiemedlem?*
- *Hvordan forberedes og tilrettelægges generationsskiftet bedst muligt?*
- *Hvordan overdrages selskabet bedst muligt? Hvilke udfordringer kan der være forbundet med generationsskiftet og overdragelsen af selskabet?*
- *Hvilke skatte- og finansieringsmæssige konsekvenser er der forbundet med generationsskiftet?*

1.3. Opgavens opbygning

Opgaven er indledt med en indledning til emnet som leder til problemformuleringen med tilhørende underspørgsmål. Herefter er det kort beskrevet, hvilke forhold opgaven afgrænses fra med et efterfølgende afsnit vedrørende opgavens metode.

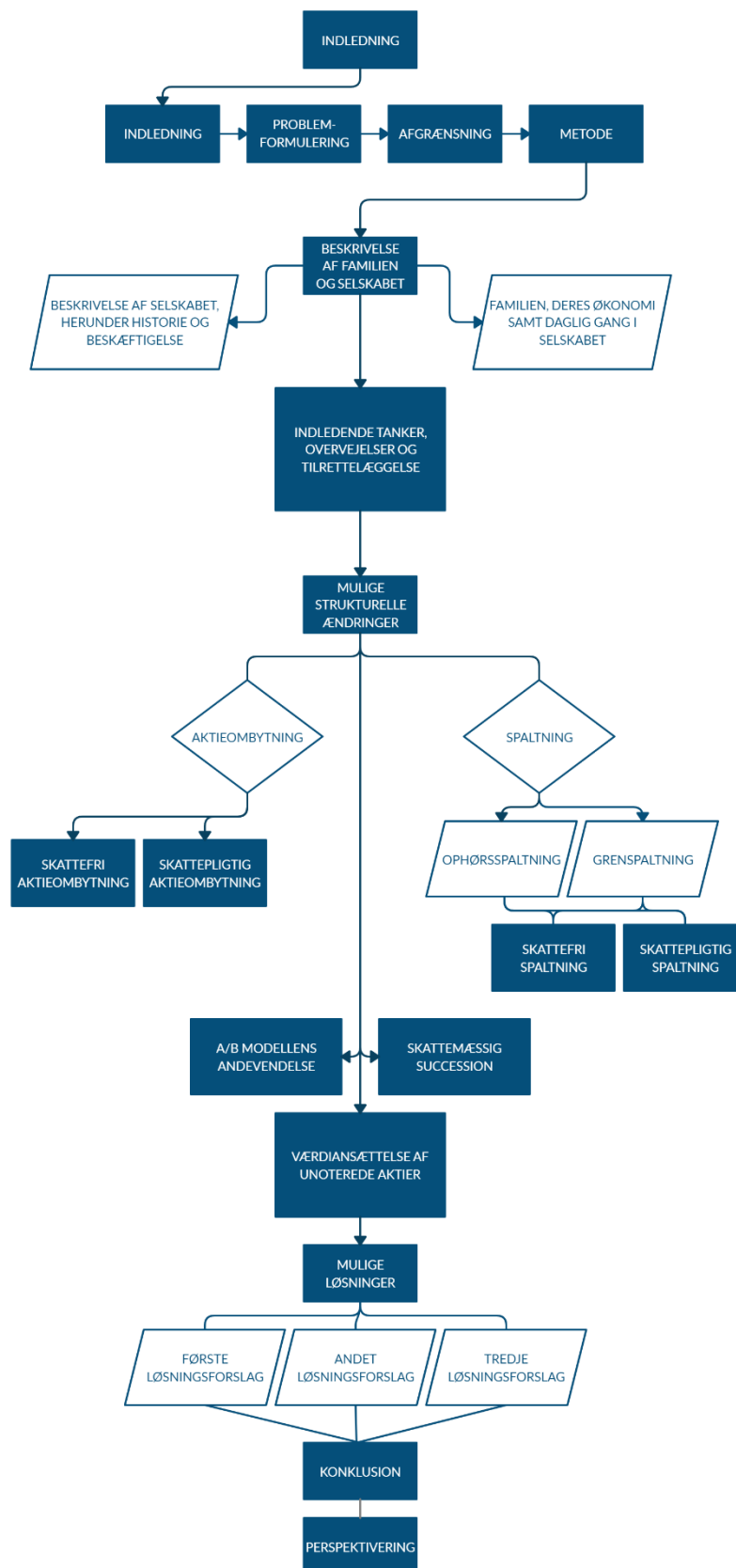
For en fyldestgørende besvarelse af opgavens problemformulering, vil der indledningsvis beskrives forhold vedrørende familien og selskabet, som findes relevant for det videre arbejde med casen, herunder valg af teoretisk tilgang samt mulighederne for overdragelse.

I den efterfølgende del af opgaven vil mulighederne for overdragelse af selskaber, herunder hvilke overvejelser og forberedelser, der skal gøres ved et generationsskifte, blive præsenteret. Der vil blive set nærmere på mulighederne for overdragelse af selskabet, og hvordan dette gøres mest optimalt for netop denne familie. I forlængelse heraf, vil der blive set på mulighederne for strukturændringer i forbindelse med generationsskiftet, og hvilke muligheder der er forbundet hermed. I forlængelse af beskrivelsen af de forskellige muligheder for generationsskifte og strukturændringer, vil der kort blive beskrevet, hvad man skal være opmærksom på i forbindelse med en værdiansættelse af selskabet samt hvordan familien og selskabet fortager det mest hensigtsmæssige generationsskifte.

I gennem analysen vil der blive set på mulighederne for overdragelsen af selskabet som et flydende generationsskifte samt de muligheder der er for overdragelse, som både vil være hensigtsmæssigt i selskabets henseende samt for faderen og sønnen. I denne del af opgaven vil der være en dybere analyse og vurdering af, hvilke muligheder familien har på baggrund af deres ønsker. Der vil med afsæt heri blive set nærmere på mulighederne for omstrukturering af virksomheden med henblik på at gøre selskabet klar til den fremtidige overdragelse. I samme forbindelse vil de skattemæssige konsekvenser samt finansieringsmuligheder, blive præsenteret.

Slutteligt vil der på baggrund af analysen og arbejdet med de forskellige muligheder i forbindelse med generationsskiftet blive opsat mulige løsningsforslag til gennemførelse af generationsskiftet, som herefter afsluttes med den overordnede konklusion, hvortil der i forlængelse heraf vil laves en perspektivering over opgaven.

OPGAVENS OPBYGNING

1.4. Afgrænsning

Generationsskifte, er som enkeltstående begreb dækkende over en bred vifte af muligheder. Denne opgave vil omhandle overdragelsen af ejerskabet i et familieejet selskab til næste generation jf. ABL §34, som beskæftiger sig med reglerne om familiesuccession. Dette giver mulighed for overdragelse af et selskab til en nærmere afgrænset kreds af personer under forudsætning af at dette ikke udløser beskatning for overdrageren.

Generationsskiftet vil mere specifikt omhandle overdragelsen af unoterede kapitalandele i et selskab. På baggrund heraf vil opgaven ikke afdække muligheden for overdragelse af ejerandele i øvrige selskabsformer. Derudover er opgaven også afgrænset til, at der kun ses på mulighederne for generationsskifte til faderens eget afkom, hvorfor der ikke vil blive taget stilling til generationsskifte til en medarbejder jf. ABL §35. Opgavens formål er at undersøge de mest optimale løsninger og muligheder for overdragelse af et selskab til næste generation, herunder vil der være fokus på mulighederne for overdragelse med den laveste beskatning i forbindelse med generationsskiftet. Et nøgleord i opgaven vil på denne baggrund være "skatteudskydelse" eller sagt med andre ord en adskillelse af overdragelsestidspunktet og beskatningstidspunktet.

Udgangspunktet for opgaven vil omhandle et fiktivt selskab, hvorfor selskabets balance og resultat, ejerens ønsker mv., er blevet fremstillet til formålet. Det er forudsat at generationsskiftet vil være aktuelt inden for en overskuelig årrække, da ejeren af selskabet nærmer sig en alder, hvor det må siges at være relevant og aktuelt, hvis overdragelsen skal ske på den mest hensigtsmæssige måde. Der vil i opgaven blive set nærmere på mulighederne for et glidende generationsskifte, hvor det fra faderens side ønskes, at generationsskiftet skal være økonomisk optimalt for både ham og hans søn. Der vil i denne forbindelse tages udgangspunkt i en overdragelse med succession, herunder finansiering af generationsskiftet med et eventuelt gaveelement.

Opgaven vil tage udgangspunkt i et selskab, hvor ejeren forsat er i live jf. KSL §33 C. Hvorfor den anvendte lovgivning vil tage udgangspunkt heri. Der vil ikke blive taget stilling til lovgivning, som træder i kraft ved selskabsejerens død. Herudover er selskabet samt alle omtalte personer fuldt skattepligtige til Danmark og har været det i hele deres levetid, hvorfor der afgrænses fra reglerne, hvor de involverede ikke er skattepligtige til Danmark jf. KSL §2, stk. 1, nr. 4 samt ABL §34, stk. 3. Ejeren af selskabet har en søn, som overdragelsen ønskes at ske til, hvorfor de ønsker at blive klogere på mulighederne i denne forbindelse, og hvordan dette sker mest optimalt for alle parter.

Opgaven vil være den forudgående proces inden mødeafholdelse med ejeren og hans søn, hvor der vil blive set på opgaven med professionelle øjne. Opgaven vil være det bagvedliggende arbejde med generationsskiftet forud for fremlæggelsen af en præstation af anbefalingerne til familien. Opgaven skal danne grundlag for at kunne udarbejde et præcist og overskueligt notat for faderen og sønnen, som vil kunne fremlægges for dem på et efterfølgende møde. Der vil i opgaven være medtaget de beregninger, som findes relevante og anvendelige på baggrund problemformuleringen og den dertilhørende case. Dette er gjort med udgangspunkt i, at det ønskes at give faderen og sønnen et klart overblik over mulighederne, hvortil de kan få et overblik over de skatte- og finansieringsmæssige muligheder i forbindelse med gennemførelsen af generationsskiftet.

På baggrund af problemformuleringen, vil der i opgaven blive gennemgået mulighederne for omstrukturering af selskabet med henblik på tilrettelæggelse af det kommende generationsskifte. Såfremt at omstruktureringerne sker i god tid, kan de være med til at optimere overdragelsen af selskabet. Gennemgangen af værktøjerne til omstrukturering vil have et primært fokus på de skattefrie omstrukturingsmodeller, da disse vil være mest optimale. For at kunne forstå og belyse de skattefrie muligheder, skal der skabes en forståelse for det bagvedliggende skattepligtige regelsæt, hvorfor disse også vil være medtaget i opgaven. Gennemgang af det skattepligtige afsæt skal være med til at forklare den skattefrie omstrukturering herunder muligheden for den skattemæssige succession. Herudover er det også hensigten at gennemgangen af omstrukturingsmulighederne skal medføre, at det åbner op for muligheder for selskabsejeren i forbindelse med at gennemføre generationsskiftet bedst muligt.

Omstrukturingsmodellerne, der vil blive inddraget i opgaven, er aktieombytning og spaltning. Der vil ikke blive set på omstrukturering via tilførsel af aktiver, da denne som udgangspunkt skaber samme struktur som aktieombytning. Det vil dog blive omtalt i mindre omfang i opgaven. Der vil i opgaven heller ikke blive set på mulighederne for fusion, da dette ikke anses for værende relevant for selskabet i forbindelse med generationsskiftet. I forbindelse med klargøringen af selskabet til det fremtidige generationsskifte og de omtalte omstrukturingsmuligheder, vil der også blive set på A/B modellen, som kan være et godt værktøj når denne benyttes som et led i forbindelse med gennemførelsen af et generationsskifte.

I forlængelse af ovenstående vil der i opgaven også blive set på andre metoder og teorier, som kan være med til at forstå eller underbygge de allerede omtalte begreber og teorier i opgaven. Dette omfatter blandt andet muligheden for værdiansættelse af aktiver og forpligtelser ved overdragelse til nærtstående parter – med andre ord interesseforbundne parter. Der vil ikke blive foretaget en dybdegående værdiansættelse af

selskabet, da det ikke anses for værende relevant i forbindelse med den overordnede vejledning af gennemførelsen af det forestående generationsskifte. Der vil dog i det omfang, at det vurderes at give værdi for familien, blive foretaget de nødvendige beregninger i denne forbindelse. Med afsæt i ovenstående og med udgangspunkt i det fiktive selskab, vil der igennem besvarelsen af opgaven blive set på, hvilke muligheder det giver selskabsejeren samt hvordan generationsskiftet tilrettelægges bedst muligt ved hjælp af den omtalte teori og gældende lovgivning.

Til slut skal det nævnes at empiriindsamlingen er afsluttet ved udgangen af marts 2020, hvorfor eventuelle ændringer i lovgivningen mv. ikke vil være medtaget eller taget yderligere stilling til i opgaven.

1.5. Metode

Dette afsnit har til formål at give en kort beskrivelse af opgavens metode. Metoden skal være det styrende element i opgaven, som sikre at skabe rammerne for udarbejdelsen af opgaven, og derudover at empiri og analyse sker på en ensartet måde.

Opgaven vil tage udgangspunkt i et generationsskifte i et selskab, hvor overdragelsen skal gå fra faderen til næste generation, som i denne situation er hans søn. Generationsskiftet foretages under forudsætning af at ejeren fortsat er i live. Derudover vil der blive set på mulige omstruktureringsmodeller, som kan være anvendelige i forbindelse med generationsskiftet. På baggrund heraf vil opgaven opbygges, besvares og diskuteres med afsæt i relevant teori, juridisk materiale og andet relevant materiale. Hensigten med opgaven er med gældende lovgivning samt relevant praksis at ruste familien til det forestående generationsskifte. I denne forbindelse vil informationssøgningen tage afsæt i relevant faglitteratur herunder relevante artikler, bøger og hjemmesider. Derudover vil der blive gjort brug af Den Juridiske Vejledning fra SKAT.

Opgaven vil tage afsæt i den juridiske metode, hvor formålet er at beskrive, fortolke og systematisere gældende lovgivning ved et generationsskifte. Der vil være en gennemgang af de teoretiske modeller, som efterfølgende vil blive efterprøvet og anvendt på det omtalte selskab og dennes familie.

2. Beskrivelse af familien og selskabet

I dette afsnit vil der være en uddybende gennemgang og beskrivelse af familien og selskabet. Dette skal være grundlag for revisorens arbejde med gennemførelsen af generationsskiftet, som er ønsket fra familien.

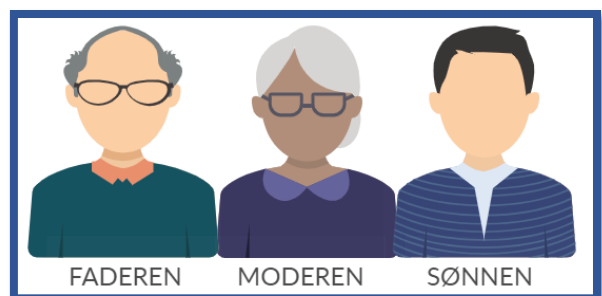
Revisor skal have klarlagt de grundlæggende forhold samt familiens ønsker i forbindelse med gennemførelsen af generationsskiftet.

Som det er nævnt i afgrænsningen, omfatter opgaven et fiktivt selskab, hvor forudsætningerne er blevet udarbejdet til formålet. Derudover er det også vigtigt at have for øje, at der ikke findes en løsning til gennemførelsen af "det mest optimale generationsskifte". Generationsskiftet kan ske på mange forskellige måder. Det vigtigste er, at de valg der bliver truffet er med afsæt i de ønsker og krav som selskabsejeren og næste generation har, herunder de forudsætninger, der gør sig gældende for netop dette selskab.

I forbindelse med et generationsskifte er det vigtigt og tilmed en nødvendighed, at man som rådgiver har et godt og fundamentalt kendskab til kunden og deres behov i forbindelse med overdragelsen af selskabet. Det er vigtigt, at man forsøger at sætte kundens ønsker og behov i første række under forudsætning af, at dette naturligvis kan lade sig gøre med afsæt i gældende lovgivning og regler. I nedenstående afsnit vil der være en kort beskrivelse af familien, deres økonomiske forhold samt virksomheden og dennes omfang og historie.

2.1. Beskrivelse af familien, deres økonomiske situation og daglige gang i selskabet

Familien består af faderen, som ejer selskabet, moderen og deres søn. Faderen og moderen er begge 67 år, og har drevet selskabet siden etableringen i 1993. Faderen har fungeret som direktør og leder af selskabet alle årene, hvor moderens opgave har ligget i det administrative arbejde i selskabet. Faderen som ejer selskabet er nået til et tidspunkt i sit liv, hvor han

Figur 1, illustration af familien.

har brug for at træde tilbage og gå på pension. Han har i en længere periode gået med overvejelserne omkring overdragelse af selskabet til sin søn. Han har efter længere tids overvejelse og i samråd med rådgivere, besluttet at selskabet skal overdrages til sønnen. Den overtagende søn, som er 42 år, har de sidste 10 år været en del af det daglige arbejde i selskabet og har derfor et indgående kendskab til selskabets struktur, organisation og den generelle drift. På baggrund af sønnens kendskab er faderen fuldstændig tryk ved at skulle lade selskabet overdrage til ham. Faderen har dog nævnt, at det bliver svært for ham at udtræde af selskabet, da det har været hans "hjerdebarn" i rigtig mange år. Selvom han er helt tryk ved, at lade selskabet leve videre igennem sønnen, har han et ønske om, at generationsskiftet kan ske som en glidende overgang, således at han har mulighed for at udtræde stille og roligt, og dermed kan vænne sig til tanken om hans nye tilværelse som pensionist.

Faderen ejer selskabet alene, hvorfor han er enerådig over selskabet på nuværende tidspunkt. Faderen og moderen har en fornuftig privat formue, og er på det grundlag ikke afhængige af at få solgt selskabet til højstbydende. Sønnen har ingen betydelig formue. Det er i både faderen og sønnens interesse at generationsskiftet gennemføres på det mest optimale økonomiske grundlag, med andre ord at mindske omkostningerne mest muligt både med hensyn til skatte- og finansieringsmæssige forhold. Da faderen har nået den alder, som han har, ser han ingen anden mulighed end at generationsskiftet skal ske glidende indenfor en overskuelig tid. Omtalen i medierne vedrørende stramning af reglerne af generationsskifte har også skubbet faderen i en positiv retning i forhold til overdragelsen af selskabet. Senest synes han at have hørt, at der er stillet forslag om, at beskatningen ved generationsskifte skal beskattes hårdere end tidligere.

2.2. Beskrivelse af selskabet

Selskabet blev grundlagt i 1993, da den nuværende ejer, efter 20 år som medarbejder i et lignende selskab, besluttede at starte som selvstændig erhvervsdrivende. På baggrund af 20 års erfaring i sit tidligere job var det nærliggende at fortsætte i samme retning med sit eget selskab. Selskabet har været under stor udvikling og allerede i 1995 blev selskabets lokaler suppleret med en tilbygning til brug for den øgede produktion og efterspørgsel. Senest i 2002 flyttede selskabet fra sine gamle lokaler til nogle der var større med henblik på endnu en udvidelse af virksomheden.

Selskabets primære aktivitet er at drive et finmekanisk værksted, hvor der blandt andet bliver produceret kvalitetskomponenter til måleinstrumenter, mikrofoner og ultralydsscannere. Selskabet består af 8 medarbejdere ud over ejeren selv. Sønnen, som står til overtagelse, er selv ansat i selskabet, og har på nuværende tidspunkt allerede væsentlig indflydelse på selskabets drift og beslutningsopgaver. De øvrige medarbejdere har alle været i selskabet i en længere årrække, på baggrund heraf har medarbejderne en stor knowhow og erfaring, som sammen med deres produkter udgør en kraftfuld enhed. Selskabet har et enestående omdømme hos både kunder og samarbejdspartnere. Selskabets drift giver år efter år et overskudsgivende resultat og er en sund og stabil virksomhed på trods af konkurrence.

Selskabsejeren er stolt af selskabets udvikling og hvordan han i samarbejde med medarbejderne har fået etableret selskabet med en solid grobund for fremtiden. Resultatopgørelsen samt balancen for de seneste tre år fremgår heraf.

Balance			
kr.	31/12 2019	31/12 2018	31/12 2017
Aktiver			
Driftsmidler	261.000	75.000	95.000
Materielle anlægsaktiver i alt	261.000	75.000	95.000
Deposita	204.000	200.000	197.000
Finansielle anlægsaktiver i alt	204.000	200.000	197.000
Anlægsaktiver i alt	465.000	275.000	292.000
Råvarer og hjælpematerialer	3.950.000	4.450.000	3.725.000
Varer under fremstilling	565.000	390.000	475.000
Fremstillede varer	2.885.000	2.785.000	2.695.000
Varelager i alt	7.400.000	7.625.000	6.895.000
Udskudt skatteaktiv	0	7.000	10.000
Tilgodehavender fra salg	1.635.000	1.956.000	2.028.000
Tilgodehavender i alt	1.635.000	1.963.000	2.038.000
Bankindestående	1.319.000	1.232.000	1.120.000
Likvide beholdninger i alt	1.319.000	1.232.000	1.120.000
Omsætningsaktiver i alt	10.354.000	10.820.000	10.053.000
Aktiver i alt	10.819.000	11.095.000	10.345.000

Figur 3, Balance - aktiver 2019 - 2017.

Resultatopgørelse			
kr.	2019	2018	2017
Nettoomsætning	8.062.000	9.069.000	7.744.000
Direkte omkostninger	-1.862.000	-2.193.000	-2.128.000
Dækningsbidrag	6.200.000	6.876.000	5.616.000
Dækningsgrad	76,9%	75,8%	72,5%
Andre eksterne omkostninger	-1.076.000	-1.304.000	-1.304.000
Bruttoavance	5.124.000	5.572.000	4.312.000
Bruttomargin	63,6%	61,4%	55,7%
Personaleomkostninger	-3.019.000	-2.698.000	-2.863.000
Resultat før afskrivninger	2.105.000	2.874.000	1.449.000
EBITDA %	26,1%	31,7%	18,7%
Af- og nedskrivninger	-44.000	-20.000	-36.000
Resultat før finansielle poster	2.061.000	2.854.000	1.413.000
EBIT %	25,6%	31,5%	18,2%
Finansielle indtægter	101.000	4.000	35.000
Finansielle udgifter	-7.000	-45.000	-1.000
Resultat før skat	2.155.000	2.813.000	1.447.000
EBT %	26,7%	31,0%	18,7%
Skat af årets resultat	-484.000	-739.000	-310.000
Årets resultat	1.671.000	2.074.000	1.137.000
Årets resultat %	20,7%	22,9%	14,7%

Figur 2, Resultatopgørelse 2019 - 2017.

Balance			
kr.	31/12 2019	31/12 2018	31/12 2017
Passiver			
Egenkapital	500.000	500.000	500.000
Overført resultat	7.127.500	7.267.000	6.908.000
Afsat udbytte	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Egenkapital i alt	8.627.500	8.767.000	8.408.000
Udskudt skat	2.000	0	0
Hensatte forpligtelser i alt	2.000	0	0
Kreditører	561.000	469.000	754.000
Skyldig selskabsskat	475.000	737.000	307.000
Anden gæld	1.153.500	1.122.000	876.000
Kortfristede gældsforpligtelser	2.189.500	2.328.000	1.937.000
Gældsforpligtelser i alt	2.189.500	2.328.000	1.937.000
Passiver i alt	10.819.000	11.095.000	10.345.000

Figur 4, Balance - passiver 2019 - 2017.

På baggrund af ovenstående beskrivelse af familien og selskabet, vil der i det videre arbejde med opgaven blive set på, hvilke tanker og overvejelser man bør gøre sig i forbindelse med generationsskiftet, herefter vil der blive foretaget en teoretisk gennemgang af de omstrukturingsmodeller mv., som det findes relevant at medtage i arbejdet med netop dette generationsskifte. Dette skal i sidste ende udforme mulige løsninger, som vil være anbefalingerne til familien i forbindelse med overdragelsen af selskabet.

3. Indledende tanker, overvejelser og tilrettelæggelse af generationsskiftet

I den indledende fase forud for et generationsskifte er det vigtigt, at der er gjort nogle indledende tanker og overvejelser vedrørende tilrettelæggelsen af generationsskiftet. Det er en stor beslutning, som derfor skal være velovervejet og være tilrettelagt bedst muligt for alle parter, som er involveret i det forestående generationsskifte. Der vil i følgende afsnit blive set nærmere på den indledende fase af generationsskiftet og hvad der i denne forbindelse skal tages stilling til.

3.1. Generationsskifte i sin overordnede definition

Generationsskifte er i bund og grund et andet ord for overdragelse af et selskab. Generationsskiftet kan både ske til en udenforstående part eller en nærtstående part, hvor sidstnævnte er tilfældet i denne opgave. Det er typisk, at når selskabet overdrages til en nærtstående part, at der ikke i så høj grad er fokus på at få maksimalt profit ud af overdragelsen. Her ligger interessen i højere grad i at få overdraget selskabet "billigst" muligt. Fokus rykkes fra størst mulig profit til en vurdering af, hvor billigt selskabet kan overdrages, uden at det udløser skat og/eller gaveafgift hos modtageren og ligeledes hvordan overdragelsen kan gennemføres uden at udløse avancebeskatning hos overdrageren. Vurderingerne som foretages i overvejelserne omkring værdiansættelse og finansiering er derfor betydeligt forskellige i forbindelse med salget til udenforstående og til nærtstående parter⁵.

3.2. Indledende tanker - overvejelser, forberedelser og tilrettelægning

3.2.1. Generelle overvejelser ved generationsskifte

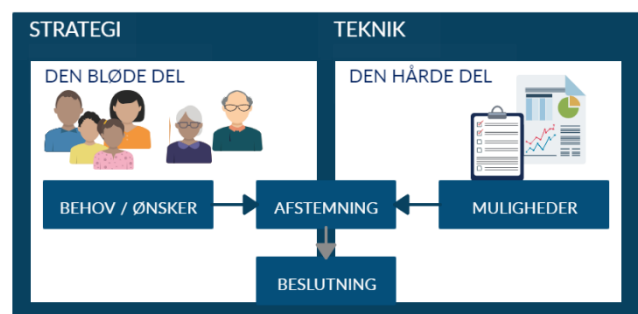
Ved planlægningen af generationsskiftet er det i særdeleshed vigtigt, at der tages højde for selskabets-, overdragerens- og overtagerens synsvinkler og behov. Der skal tages højde for at selskabet kan videreføres med succes og driften herefter kan fortsætte uden større belastning. Det er derudover også relevant at overdrageren efterfølgende kan leve et liv nogenlunde som hidtil, og ligeså væsentligt er det, at overtageren har midler til at kunne køre selskabet videre efter generationsskiftet. Det er sjældent, at resultatet af ovenstående overvejelser fra de tre synsvinkler er sammenfaldende. Det er derfor vigtigt at lægge en plan, som er bedst muligt for alle parter og herefter forsøge at få dem til at nærme sig hinanden. Dette er et væsentligt grundlag for, at generationsskiftet bliver en succes.

⁵ Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, "Generationsskifte", Thomson Reuters, 2008 udgave 1, 1. oplag. Side 11.

Processen vedrørende et generationsskifte er som oftest af længerevarende karakter. Det er derfor vigtigt, at selskabsejeren gør sig tanker om det forestående generationsskifte i god tid. Det er blandt andet en væsentlig faktor, at selskabsejeren overvejer hvilke ønsker der er i forbindelse med generationsskiftet. Der skal som noget af det absolut vigtigste tages stilling til, hvad selskabsejeren forventer af sin fremtidige levestandard, således at det er muligt at få tilrettelagt generationsskiftet således, at disse ønsker kan opfyldes.

I forbindelse med generationsskiftet vil der som udgangspunkt være to sider af sagen. På den ene side findes den faktiske udførelse af generationsskiftet, hvor der tages stilling til og højde for omkostningerne ved udførelsen, værdiansættelse af selskabet, finansieringen af generationsskiftet og tilrettelæggelsen af selskabet i fremtiden. På den anden side findes de mere bagvedliggende overvejelser og tanker såsom, hvordan påvirkes familien, hvem skal overtage selskabet, overgangen fra direktør og ejer til pensionslivet og hvordan vil selskabet klare sig i nye hænder.

Der ligger et åbenlyst hensyn i overvejelserne vedrørende den faktiske udførelse af generationsskiftet i forbindelse med at gennemføre generationsskiftet, hvor der i høj grad er fokus på det mest rentable generationsskifte for både overdrager, overtager og selskabet. Forudsætningen for denne del af generationsskiftet ligger i de hårde værdier, som man i bund og grund kan tilvejebringe ved hjælp af beregninger og gældende regler. Det er dog også i særdeleshed vigtigt og nødvendigt, at se på de tanker og overvejelser, som påvirker familien og selskabet, som findes i de mere bløde værdier. Det er blandt andet vigtigt, at alle parter i generationsskiftet har det samme mål med overdragelsen af selskabet. Det er vigtigt at få afstemt og tilrettelagt, hvordan selskabets skal køre fremadrettet.

Figur 5, Model for hårde og bløde værdier.

Når der er taget stilling til henholdsvis de bløde og hårde værdier, og det derudover er fastlagt at generationsskiftet skal finde sted, er det næste vigtige step at fortsætte planlægningen, hvor der tages stilling til tilrettelæggelsen af selskabet, muligheden for omstruktureringen og den fremtidige drift.

3.2.2. Tilrettelæggelsen af selskabet før generationsskiftet

I forbindelse med tilrettelæggelsen af generationsskiftet, er det væsentligt at se på selskabets balance-, virksomheds- og ledelsesstruktur.

Det er vigtigt både at se på selskabets horisontale og vertikale balancestruktur for at optimere selskabet bedst muligt i klargøringsprocessen til det fremtidige generationsskifte. Ved den vertikale balancestruktur ser man på den lodrette balance i både aktiver og passiver, hvorimod den horisontale balancestruktur arbejder med den vandrette balance. Her ses der på kortfristet gæld kontra omsætningsaktiver og langfristet gæld kontra anlægsaktiver.⁶

Det er også væsentligt at se på selskabets generelle struktur. Det kan være relevant at se på mulighederne for ændringer i strukturen i forbindelse med generationsskiftet. I denne opgave er selskabet allerede i selskabsform, hvorfor det ikke vil være relevant at se på mulighederne vedrørende virksomhedsomdannelse. Det kan i stedet overvejes at skabe en holdingstruktur via aktieombytning.

Til sidst vil det være relevant at se på ledelsesstrukturen i selskabet. Sideløbende med planlægningen af generationsskiftet, kan det være fordelagtigt at igangsætte et flydende ledelsesskifte i selskabet. Det kan være svært at give ledelsesopgaven videre til en ny generation, men ved et flydende ledelsesskifte har den nuværende ejer mulighed for at overdrage opgaverne løbende, så den nye leder får kendskab til leverandører og kunder og i særdeleshed omvendt. En langsom overdragelse af opgaverne, vil i sidste ende kunne gavne generationsskiftet, da kendskabet og forhåbentlig tilliden til den nye ledelse af etableret allerede inden overdragelsen.

3.2.3. Forud for gennemførelsen af generationsskiftet

Når selskabet er blevet klargjort til det egentlige generationsskifte, skal det overdrages til den nye ejer. Inden processen sættes i gang, er det vigtigt, at der bliver lavet en "køreplan" for overdragelsen. Når der udarbejdes en skriftlig aftalt køreplan for generationsskiftet, har alle i processen afstemt deres forventninger og har lagt en fælles plan for, hvordan generationsskiftet skal gennemføres. Som allerede nævnt tidligere er det altafgørende, at generationsskiftet er nøje tilrettelagt og gennemgået inden generationsskiftet, sættes i gang.

⁶ <https://finanskim.dk/aktier/virksomhedens%20balancestruktur.html>

Det anbefales, at der som minimum bliver taget stilling til hovedprincipperne samt tidspunkter for overdragelsen af ledelsen og ejerskabet af selskabet, således at alle parter er enige inden det egentlige generationsskifte sættes i gang. Årsagen til at en skriftlig aftale kan være særdeles vigtig er blandt andet, at det mindsker risikoen for, at der undervejs opstår uenighed eller misforståelser i forbindelse med overdragelsen af selskabet. Det er dog stadig vigtigt ud fra et skattemæssigt synspunkt, at aftalen ikke er så detaljeret og bindende mellem overdrager og overtager, at selskabet anses som handlet på tidspunktet for udarbejdelsen af den skriftlige aftale. Det er vigtigt, at være opmærksom på at skattemyndighederne i givet fald kan anse aftalen for været indgået med den virkning, at overdrageren beskattes af afståelsen på tidspunktet, hvor aftalen er indgået og ikke ved en eventuel senere formel overdragelse af selskabet. Hvis man ønsker at undgå at dette kan ske, er det muligt at formulere "køreplanen" som en hensigtserklæring. En hensigtserklæring er ikke en bindende aftale om at sælge/købe virksomheden. Det er en aftale hvor man tilkendegiver, at man har til hensigt at sælge/købe virksomheden på et senere tidspunkt.

Ovenstående er ikke udtømmende, men anses for værende de mest væsentlige faktorer, som familien skal være opmærksomme på i forbindelse med generationsskiftet. På baggrund af ovenstående ledes opgaven videre mod mulighederne for klargøring af selskabet med henblik på det fremtidige generationsskifte.

4. Mulige strukturelle ændringer forud for generationsskiftet

Ved et generationsskifte er det oftest i alles interesse, at der betales mindst mulig skat. Årsagen hertil er at undgå en "unødvendig" skattebetaling, da pengene derfor vil blive færre til forretningsudvikling af selskabet eller lignende. Det er vigtigt at foretage skattemæssige overvejelser i ethvert generationsskifte.⁷ Ved et generationsskifte i en virksomhed i selskabsform findes der en række muligheder i forbindelse med at opnå en hensigtsmæssig løsning. Praktisk set vil det være sædvanligt, at man udvælger et eller flere elementer fra forskellige modeller for at opnå den optimale løsning i den pågældende situation.

Inden generationsskiftet gennemføres er det vigtigt, at det vurderes om den eksisterende struktur i virksomheden er hensigtsmæssig ved et senere ejerskab og en ny ledelse. Der er flere muligheder for at tilpasse selskabets struktur afhængigt af, hvordan man ønsker at overdragelsen skal finde sted. Ved et generationsskifte af en virksomhed i selskabsform, som er tilfældet i denne opgave, forefindes der en række muligheder for at opnå en hensigtsmæssig løsning. Mulige strukturelle ændringer kan blandt andet være

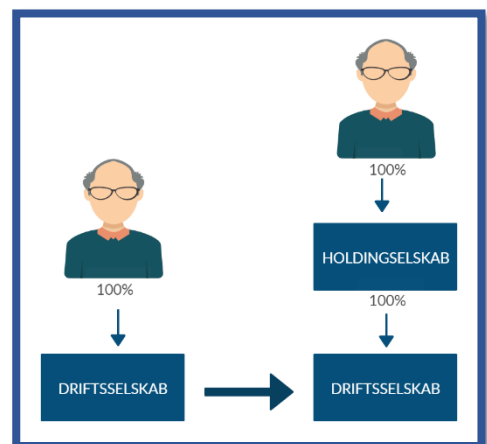
⁷ <https://www.bedre-raadgivning.dk/generationsskifte/>

muligheden for en aktieombytning herunder etablering af et holdingselskab og/eller spaltning af selskabet. I de nedenstående afsnit vil der blive set nærmere på de forskellige omstrukturingsmuligheder, hvordan de gennemføres i praksis, hvilke juridiske regler der skal overholdes mv.

5. Aktie ombytning

Aktieombytning er på nuværende tidspunkt en omstrukturingsmodel som ofte anvendes i forbindelse med planlægningen af et generationsskifte og tilrettelæggelse af koncernen på den mest optimale måde. Ordet aktieombytning dækker i overordnet forstand over alle de transaktioner, hvor der afstås aktier, og hvor betalingen for disse aktier er aktier i et andet selskab med en mulig udligningssum.

Begrebet aktieombytning dækker som udgangspunkt alle transaktioner ved ombytning af kapitalandele, men der vil i praksis oftest være tale om transaktionen, hvor aktionæren ved aktieombytningen etablerer en holdingkonstruktion ved indskydelse af aktierne i et andet selskab som erhverves i denne forbindelse, hvorefter erhververen modtager aktier i dette selskab.⁸ Af ABL §36, stk. 2 fremgår den skattemæssige definition af aktieombytningen, denne definition har indflydelse på hvilke transaktioner, som vil blive betragtet som en skattefri aktieombytning. Det er derfor en forudsætning at definitionen er overholdt. Det er et ufravigeligt krav, at det selskab, der modtager indskuddet som aktier opnår stemmeflertal i det oprindelige selskab, i tilfælde af selskabet i forvejen ikke besidder flertallet.

Figur 6, Illustration af aktieombytning.

Motivet til at foretage en aktieombytning kan være forskellig, men ofte vil hensigten være at få etableret en holdingstruktur, for blandt andet at afgrænse driftsrisikoen til driftsselskabet. I forbindelse med etableringen af et holdingselskab opstår der nogle skattemæssige fordele for kapitalejeren, som denne ikke ville have haft, hvis ejerskabet af driftsselskabet lå hos personen privat. Årsagen til dette skyldes, at selvom udbytte- og aktieavancebegrebet jf. LL §16A og 16B er identiske for juridiske og fysiske personer, bliver selve beskattningen behandlet forskelligt. Forklaringen og svaret på forskellene i behandlingen i skattemæssig henseende med fokus på udbytte og aktieavancer kan findes i ABL §4A, 4B og 4C. Her definerer

⁸ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 195.

aktieavancebeskatningsloven jf. §4A en datterselskabsaktie, som er en aktie, hvor det ejes af et andet selskab med en ejerandel på minimum 10%. I §4B fremgår bestemmelsen vedrørende koncernselskabsaktier. Koncernselskabsaktier betyder at det ejende selskab har bestemmende indflydelse i datterselskabet. Til sidst er der jf. §4C skattefrie porteføljeaktier, som er aktier der ejes af et selskab, hvor aktierne ikke er optaget til handel på et reguleret marked.

Hvis ovenstående definitioner er overholdt, kan aktierne jf. ABL §8 afstås skattefrit. Derudover er det også muligt for et selskab som opfylder definitionen i henholdsvis ABL §4A og §4B, at modtage skattefrit udbytte fra datterselskaber jf. SEL §13 stk. 1 nr. 2. Denne bestemmelse er blevet lavet for at undgå, at der sker dobbeltbeskatning af midler, som er blevet tjent i et selskab, der ejes med 10% eller mere af et andet selskab, når det udlodder udbytte til dettes moderselskab.

Hvis bestemmelsen i SEL §13 stk. 1 nr. 2 ikke eksisterede, ville de tjente penge i datterselskabet, som bliver beskattet med 22% i selskabsskat, skulle beskattes som udbytte inden pengene kan bruges og anvendes i moderselskabet. Dette vil ikke være særligt hensigtsmæssigt. Ovenstående betyder også, at en udbytteudlodning fra holdingselskabet ud til kapitalejeren vil blive avancebeskattet, da denne personlige kapitalejer ikke overholder bestemmelserne i ABL §4A eller §4B.

5.1. Den skattepligtige aktieombytning

Opgavens fokus, som er beskrevet i afgrænsningen, ligger størst vægt på muligheder for skattefri omstrukturering i forbindelse med generationsskiftet. Der vil dog komme en kort beskrivelse og belysning af de skattepligtige muligheder for omstrukturering for at forklare det modsatte af skattemæssig succession. Dette skal give en større forståelse for den skattefrie løsning, hvorfor der i følgende afsnit først vil blive set på den skattepligtige aktieombytning, hvorefter den skattefrie aktieombytning vil blive beskrevet og gennemgået efterfølgende.

Ved en aktieombytning sker der afståelse af aktierne i det erhvervede selskab med vederlag af aktier i det erhvervede selskab. Jf. ABL §30 er der tale om afståelse af aktier, som skal afståelsesbeskattes efter gældende regler i ABL. Som nævnt i tidligere afsnit vil selskaber, når de ejer mindst 10% af selskabets kapital eller aktier, der ikke er børsnoterede, som udgangspunkt kunne afstå aktier uden at det udløser beskatning. Derfor vil reglerne for skattepligtig aktieombytning ikke være relevant for selskaber. Det er omvendt meget relevant i forhold med personer som kapitalejere, da en aktieombytning vil blive beskattet efter aktieavancebeskatningslovens almindelige regler. Kapitalejeren vil blive beskattet som almindelig

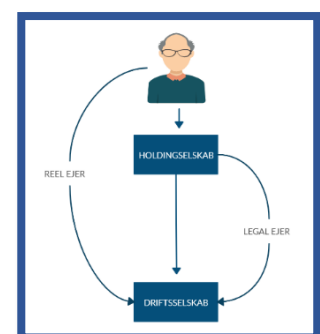
aktieavance, hvis der vederlægges i kapitalandele. Hvis der derimod er tale om kontantvederlag, vil beskattningen ske som udbyttebeskatning. Forskellen i udbytte- og avancebeskatning er, at der ved udbytte vil ske beskatning af hele det udbetalte beløb. Ved avancebeskatning skal der kun beregnes skat af forskellen mellem anskaffelsessummen og afståelsessummen.⁹

5.2. Den skattefrie aktieombytning

I det følgende afsnit vil der blive set nærmere på mulighederne for en skattefri aktieombytning, da der i denne opgave ligger en interesse i at se på mulighederne vedrørende selskaber som kapitalejer. Afsnittet vil komme med en kort overordnet beskrivelse af aktieombytning. Efterfølgende vil de grundlæggende betingelser for at foretage en skattefri ombytning blive beskrevet. Der vil i samme forbindelse blive set på mulighederne for at foretage en skattefri aktieombytning med og uden tilladelse fra SKAT.

Ved den skattefrie aktieombytning er det muligt ved gennemførelsen, jf. bilag til direktiv 2009/133EF og ABL §36, at der gives ret til at udskyde beskattningstidspunktet for den afstående aktionær under forudsætning af, at det erhvervede samt erhvervende selskab er et selskab i en medlemsstat eller hvis der er tale om selskaber, der svarer til et dansk aktie- eller anpartsselskab, men som er hjemhørende i et andet land uden for EU.¹⁰ I denne opgave er alle selskaber hjemhørende i Danmark, hvorfor der ikke vil blive taget yderligere stilling til denne problemstilling. Ved en dybere forståelse af en aktieombytning i henhold til ABL §36 stk. 1 er denne defineret i ABL §36 stk. 2. Heraf fremgår det, at aktieombytningen omfatter tilfælde, hvor det erhvervende selskab erhverver en andel af et andet selskab, hvor det erhvervende selskab i denne forbindelse opnår flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab eller i tilfælde af at selskabet allerede har et flertal, erhverver sig en yderligere andel heraf.

I forlængelse heraf omfatter ABL §36 stk. 2 blandt andet muligheden for at foretage en aktieombytning med ejerandelen i et driftsselskab, hvorefter aktieposten indskydes i et nystiftet holdingselskab. På baggrund heraf opnås en holdingstruktur, hvor aktionæren er indehaver af aktierne i holdingselskabet, hvortil holdingselskabet er indehaver af aktierne i driftsselskabet, således vil holdingselskabet agere legal ejer af driftsselskabet, hvor aktionæren vil være reel ejer af driftsselskabet.

Figur 7, Illustration af legale og reelle ejere.

⁹ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 191.

¹⁰ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 199.

I forbindelse med aktieombytningen er der to muligheder for gennemførelsen. Den ene mulighed er kendetegnet ved, at det kræver forudgående tilladelse fra SKAT, hvor det er et krav, at der skal foreligge en forretningsmæssig begrundelse. Den anden mulighed er kendetegnet ved at der ikke kræves forudgående tilladelse fra SKAT, og der kræves ej heller en forretningsmæssig begrundelse herfor. Dog vil der på baggrund af den manglende forretningsmæssige begrundelse opstå nogle betingelser for skattefriheden. Muligheden for som rådgiver at råde sin kunde til at benytte den ene eller den anden mulighed afhænger af den pågældende sag samt en konkret vurdering heraf. De to muligheder vil blive holdt op imod hinanden efter gennemgang af henholdsvis den ene og den anden mulighed for skattefri aktieombytning.

Ved en skattefri aktieombytning både med og uden forudgående tilladelse fra SKAT er der nogle basale betingelser, som skal overholdes for at kunne gennemføre den skattefrie aktieombytning. I nedenstående vil betingelserne, som gør sig gældende ved både den skattefrie aktieombytning med og uden tilladelse, blive gennemgået. Efterfølgende vil der blive set på de yderligere krav, som gør sig gældende for de to respektive muligheder hver især.

5.3. Generelle betingelser for den skattefrie aktieombytning

5.3.1. Grundlæggende krav til selskabet

Det første krav, som der allerede har været kort inde på, er kravet jf. ABL §36 stk. 1, hvoraf det fremgår hvilke selskaber, der er i stand til at lave en skattefri aktieombytning. Det skal være en forudsætning at både det erhvervende og det erhvervede selskab er et selskab i en medlemsstat eller et selskab der svarer til et dansk anparts- eller aktieselskab, men som kan være hjemhørende i et land uden for EU. Begrebet selskab i en medlemsstat er en samlet betegnelse for en bestemt type af kapitalselskaber, som er oplistet i et bilag til direktiv 2009/133EF.

I Danmark er både aktie- og anpartsselskaber omfattet af betegnelsen selskab i en medlemsstat. Det vil med andre ord sige, at betegnelsen omfatter tilfældet af aktieombytning, hvor en anpartshaver eller aktionær i et dansk anparts- eller aktieselskab ønsker at foretage en aktieombytning til ejerandele i et dansk aktie- eller anpartsselskab eller et tilsvarende selskab inden for EU, som er nævnt i bilaget til direktivets artikel 3.¹¹ Da det i direktivet omtales at de danske selskabsformer er aktie- og anpartsselskaber, er det som udgangspunkt en betingelse jf. ABL §36 stk. 1, at både det erhvervende og det erhvervede selskab i en ren dansk aktieombytning skal være enten et aktie- eller anpartsselskab for at det er muligt at gennemføre

¹¹ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 199.

aktieombytningen skattefrit. Dette betyder også at investerings-, kommandit- og partnerselskaber som udgangspunkt ikke overholder reglerne i ABL §36 stk. 1. Årsagen hertil er at selskaberne ikke anses for værende skattemæssigt transparente. Der er dog alligevel en undtagelse jf. ABL §36, stk. 3, men da dette ikke er relevant for opgaven, vil der ikke kommes yderligere ind på dette. Under forudsætning af at ABL §36 stk. 1 er overholdt, er det muligt for aktionæren i det erhvervede selskab at opnå beskatning efter reglerne i fusionsskatteoven §9 og §11. Det anses dog for at være en uegentlig fusion, da der som ved en fusion sker en overdragelse af kontrollen over selskabet, men uden at der sker en egentlig sammensmeltning med det overtagne selskab. I denne forbindelse vil man anse fusionsdatoen for værende datoen for aktieombytningen.

5.3.2. Krav om stemmeflertal

Udover ovenstående krav er det jf. ABL §36 stk. 2 et krav at det erhvervende selskab opnår stemmeflertal i det erhvervede selskab. Det betyder med andre ord, at det erhvervende selskab erhverver en andel af et andet selskab eller dertilhørende ejerandele, hvorved det erhvervende selskab opnår et flertal af stemmerne i det erhvervede selskab eller, hvis det allerede har et flertal, erhverver en yderligere andel. Det er et ubetinget krav, at selskabet som modtager indskud i form af for eksempel aktier opnår et flertal i det oprindelige selskab, hvis flertallet af stemmeretten ikke allerede tilfalder selskabet. Der skal på baggrund af det erhvervede selskabs kapital opnås et simpelt flertal, hvor der eventuelt kan foretages en opdeling af A- og B-aktier med en stemmedifferentiering på aktieklasserne.¹² Det er dog ikke afgørende, hvorvidt der formelt er etableret et stemmeflertal, men overvejende om stemmebesiddelsen der opnås, er en reel tilstand. Derudover fremgår det ligeledes af ABL §36 stk. 2, at betingelsen om at det erhvervende selskab skal opnå et stemmeflertal i det erhvervede selskab vil anses for værende opfyldt, selvom der umiddelbart efter aktieombytningen foretages en spaltning af det erhvervende selskab efter reglerne i FUL §15a.

5.3.3. Skattepligtig til Danmark

Det er udover ovennævnte betingelser et krav at aktionæren er fuldt skattepligtig til Danmark for at det er muligt at benytte sig af reglerne i aktieavancebeskatningsloven vedrørende reglerne om skattefri aktieomdannelse. Årsagen hertil er, at muligheden for skattefrihed er mere konkret en skatteudskydelse, hvorfor der ved en senere afståelse af aktierne i det erhvervende selskab skal ske beskatning til Danmark.

¹² Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 203.

5.3.4. Vederlaget for de ombyttede aktier

Ved en aktieombytning foretaget efter reglerne i både ABL § 36 stk. 2 og 3 er det en betingelse at vederlaget for de ombyttede aktier sker i form af ejerandele i det erhvervende selskab samt eventuelt delvist i form af kontanter. Der er ikke længere krav eller regler til omfanget af den kontante udligningssum. Af EU-direktivet fremgår det, at den kontante udligningssum maksimalt må udgøre 10% af den nominelle værdi. Kontante udligningssummer beskattes som udbytte hos aktionæren i det indskydende selskab jf. ABL §36 stk. 1, jf. FUL §9. Kontante udligningssummer omfatter alle former for vederlag, som ikke er aktier i det modtagne erhvervende selskab. Der er dog en enkelt undtagelse til udbyttebeskatningen af kontante udligningssummer. Kontante udligningssummer behandles som aktieafståelse efter reglerne i aktieavancebeskatningsloven, hvis aktionæren fuldstændig udtræder af koncernen¹³.

Der gælder ikke krav om, at kontantvederlæggelsen sker prorata i forhold til aktiebesiddelser, men det er vigtigt at være opmærksom på, at der ikke må ske en forskydning i rettighederne og formueforholdene mellem de i aktieombytningen deltagende aktionærer. Ved en ombytning med flere kapitalejere vil SKAT være opmærksomme på, at ombytningen sker til handelsværdier for at der ikke sker en forskydning mellem aktionærerne. SKAT er specielt opmærksomme herpå ved en overdragelse mellem forældre og børn.

5.3.5. Frister for gennemførelse af aktieombytning

I forbindelse med aktieombytning er der vedtaget en frist for gennemførelsen. Jf. ABL §36 stk. 4, skal ombytningen være sket indenfor en periode på 6 måneder fra første ombytningsdag. Det betyder også, at vederlaget, som skal ydes i forbindelse med aktieombytningen, skal ydes senest 6 måneder efter ombytningsdagen. Det er dog muligt, at SKAT kan give dispensation og forlænge fristen udover de omtalte 6 måneder. Ved overskridelse af fristen, uden meddelelse om dispensation for senere gennemførelsen, vil aktieombytningen anses som skattepligtig. Aktieombytningen kan dog blive skattefri jf. ABL §36, stk. 6, såfremt betingelserne for anvendelse af regelsættet er overholdt. Det vil blive beskrevet nærmere under afsnittet vedrørende skattefri aktieombytningen uden tilladelse.

Udover ovenstående kan en skattefri aktieombytning ikke gennemføres med tilbagevirkende kraft jf. ABL §36, stk. 4, punkt 3. Der foreligger ikke et egentligt anmeldelseskraav i forbindelse med gennemførelsen af en skattefri aktieombytning. Det gælder dog, at ved en aktieombytning uden tilladelse skal selskabet senest i

¹³ C.D.6.3.3.2 Værdipapirer der kan ombyttes, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945323>

forbindelse med indgivelse af selvangivelsen oplyse til SKAT, at selskabet har deltaget i en skattefri aktieombytning jf. ABL §36, stk. 7.

Udover de egentlige frister i forbindelse med aktieombytningen, forefindes der mere overordnet også nogle krav for anmeldelse til Erhvervsstyrelsen. I forbindelse med en aktieombytning vil der enten gennemføres en stiftelse af et holdingselskab eller en kapitalforhøjelse af holdingselskabet. Ved stiftelsen af et kapitalselskab er det et krav at dette anmeldes til Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter at beslutningen om stiftelse er truffet. Beslutningen om forhøjelse af kapital skal derimod være modtaget hos Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter at fristen for kapitalandelenes indbetaling er udløbet eller indbetalingen er sket.

De ovenstående afsnit har været med til at skabe et overordnet billede af aktieombytning generelt. I de efterfølgende afsnit, vil der blive set nærmere på mulighederne for skattefri aktieombytning med og uden tilladelse. Der vil derudover blive set nærmere på de forskelle og ligheder der findes mellem de to muligheder for skattefri aktieombytning.

5.4. Skattefri aktieombytning med tilladelse, det subjektive regelsæt

I følgende afsnit vil der blive set nærmere på behandlingen af de særlige betingelser og konsekvenser der er ved at gennemføre en aktieombytning med tilladelse.

Jf. ABL §36, stk. 1, er det muligt at foretage en aktieombytning med tilladelse. Tilladelsen til ombytningen kan dog betinges af nogle særlige vilkår. Formålet med at opstille nogle særlige vilkår er helt overordnet at undgå, at aktieombytningen kan anvendes som led i en skatteundgåelse eller skatteunddragelse. Hvis en skattefri aktieombytning sker således, at der sker overtrædelse af selskabsretslige regler om selvfinansiering, vil aktieombytningen anses for at have skatteunddragelse som hovedformål. Der vil derfor ikke blive givet tilladelse til skattefri aktieombytning.

Retsgrundlaget for at foretage aktieombytningen med tilladelse findes i ABL §36 stk. 1 herunder finder stk. 3 også anvendelse. Heraf fremgår det, at SKAT er i stand til at give tilladelse til at aktieombytningen kan beskattes efter reglerne i FUL §9 og §11, som giver adgang til skattemæssig succession. I forbindelse med ansøgningen til SKAT, vil SKAT på baggrund af de subjektive regler, som gennemgås efterfølgende, tage stilling til hvorvidt der kan gives tilladelse eller der skal gives afslag. Det er i forbindelse med ansøgningen

muligt, at denne indgives på vegne af en juridisk person, der på tidspunktet for ansøgningen endnu ikke er eksisterende eller stiftet.¹⁴

En afgørende faktor, som skal foreligge i forbindelse med ansøgning om skattefri aktieombytning med tilladelse jf. ABL §36, stk. 1, er at aktieombytningen skal være forretningsmæssig begrundet. I denne forbindelse vil de subjektive regler til gennemførelsen af aktieombytningen være relevante. Årsagen hertil skyldes, at den forretningsmæssige begrundelse vil være af subjektiv karakter, og dette findes der ingen standard for hos SKAT. Det er på baggrund heraf vigtigt, at man forstår at få beskrevet den forretningsmæssige begrundelse uddybende og overbevisende, da det ellers kan ende i en afvisning af tilladelse til aktieombytningen. Det er vigtigt, at man får overbevist SKAT om, at den skattefri aktieombytning herunder skatteudskydelsen ikke ligger op til og bunder i en skatteunddragelse eller – undgåelse, men i højere grad bunder i forretningsmæssige hensyn. Det betyder dog ikke, at skatteyderen ikke må opnå skattemæssige fordele i forbindelse med aktieombytningen, da dette må formodes at være et væsentligt incitament til at foretage aktieombytningen.¹⁵ Selvom der ikke foreligger en egentlig standard for hvornår aktieombytningen er tilstrækkelig forretningsmæssigt begrundet, er der igennem praksis opstået en række eksempler, som hver for sig eller til sammen kan indikere, at aktieombytningen er tilstrækkelig forretningsmæssigt begrundet. Der vil i efterfølgende afsnit blive set nærmere på nogle af typeeksemplarerne, som SKAT har været i hænde, som findes relevante i forbindelse med opgavens problemfelt.

5.4.1. Generationsskifte

Det er som tidligere nævnt en konkret vurdering af den enkelte ansøgning, hvorvidt denne er forretningsmæssigt begrundet. Det vil dog som udgangspunkt være tilfældet, i det omfang at aktieombytningen er begrundet med ønsket om gennemførelse af et generationsskifte med henblik på virksomhedens videreførelse. Her vil aktieombytningen som udgangspunkt fremstå som et led i en større sammenhæng af opgaver i forbindelse med et fuldstændigt generationsskifte. Det er som udgangspunkt ikke tilstrækkeligt, at aktionæren blot har et ønske om omstruktureringen med henblik på et generationsskifte. Det er påkrævet, at der ved fremsendelse af ansøgningen af den forretningsmæssige begrundelse, er medsendt en uddybning med en redegørelse for hvorfor aktieombytningen er nødvendig for generationsskiftet. Det er derfor vigtigt, at man som ansøger samt rådgiver angiver den reelle grund til at man ønsker at foretage aktieombytningen. Tilladelsen fra SKAT ligger helt afgørende i ansøgningens

¹⁴ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 213.

¹⁵ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 215.

beskrivelse. Hvis forudsætningerne i ansøgningen ikke lever op til den egentlige virkelighed, vil aktieombytningen anses for værende skattepligtig og vil blive beskattet efter gældende regler.¹⁶

5.4.2. Andre forhold herunder hæftelsesbegrænsning samt omstrukturering

Ovenfor blev der set nærmere på mulighederne for aktieombytning i tilfælde, hvor aktieombytningen sker i forbindelse med et generationsskifte. I følgende afsnit vil der blive set nærmere på forholdene hæftelsesbegrænsning samt omstrukturering. Dette er ikke en udtømmende liste, men hvad der tænkes at være relevant i forbindelse med denne opgave.

Hæftelsesbegrænsning er et udpræget medvirkende motiv i forbindelse med ansøgning om tilladelse til en skattefri aktieombytning i forbindelse med koncerndannelse. En af de mest sette og begrundede årsager til hæftelsesbegrænsningen er et ønske om at adskille den opsparede overskydende likviditet fra den eksisterende driftsrisiko. I forbindelse med ansøgningen om skattefri aktieombytning i relation til hæftelsesbegrænsning vil denne oftest være angivet sammen med andre forhold eller motiver, hvilket kan gøre det vanskeligt at vurdere, hvorvidt en eventuel tilladelse er givet begrundet i hensynet til af opnå hæftelsesbegrænsning eller om et andet motiv har været mere afgørende.

Et andet motiv, som ligger i forlængelse af de tidligere omtalte motiver, er omstrukturering. Omstrukturering inden for koncerner er en ret typisk disposition, som kan betegnes som en forretningsmæssig begrundelse under forudsætning af at det ikke ligger til grund for en skatteunddragelse eller skatteundgåelse. Det er også vigtigt at påpege, at begrebet forretningsmæssig begrundelse ikke kun omfatter selskabernes aktiviteter men ligeledes aktionærens egne forhold. Dette gør sig specielt gældende ved generationsskifte og omstrukturering.

På baggrund af alle ovenstående afsnit vedrørende skattefri aktieombytning med tilladelse, kan det ses at det forudsættes at en række forhold er overholdt for at tilladelsen kan gives fra SKAT. Nogle af kravene i forbindelse med ansøgningen om skattefri aktieombytning er mere entydige og det vil derfor være relativt nemt at vurdere om ansøgningen overholder gældende krav. Der forefindes dog også krav, som er mere omfattende, hvor det i den enkelte situation må vurderes, hvorvidt der kan gives tilladelse eller ej. I de fleste tilfælde vil ansøgningen om skattefri aktieombytning oftest være forretningsmæssigt begrundet af flere motiver, som blandt andet kan være generationsskifte, hæftelsesbegrænsning eller omstrukturering.

¹⁶ C.D.6.3.4 – Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning, <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945325&chk=216701>

5.5. Skattefri aktieombytning uden tilladelse, det objektive regelsæt

Ved lov nr. 343 af 18. april 2007 blev der indsat og vedtaget muligheden for at gennemføre en skattefri aktieombytning uden forud at have indhentet tilladelse fra SKAT ved ABL §36 a. Ved lov nr. 525 af 12. juni 2009 blev ABL §36 a ophævet og bestemmelsen vedrørende muligheden for en skattefri aktieombytning er blevet indsat i ABL §36, stk. 6 og 7. Ændringen medfører at, hvor man førhen skulle søge om tilladelse hos SKAT, hvor SKAT gennemførte en efterprøvning af de subjektive betingelser, er det nu blevet muligt at gennemføre en skattefri aktieombytning efter objektive betingelser. Dette betyder også, at det i samme omgang er blevet muligt at foretage aktieombytningen uden at der nødvendigvis skal være en forretningsmæssig begrundelse. Da der ikke længere stilles krav om, at aktieombytningen skal være forretningsmæssigt begrundet, skal betingelserne for at anvende regelsættet, samt konsekvenserne heraf sikre, at aktierne i det erhvervede selskab beholdes i en periode på mindst 3 år, hvorved der i overensstemmelse med anvendt praksis hos SKAT efter ABL §36 tages udgangspunkt i, at en aktieombytning er forretningsmæssigt begrundet, såfremt der ikke foretages et hurtigt salg af aktierne i det erhvervede selskab. Det fremgår af praksis, at det der er afgørende for, hvorvidt de objektive betingelser er opfyldt, vurderes på ombytningstidspunktet og er ikke påvirket af senere begivenheder.¹⁷

Der gælder i et væsentligt omfang de samme betingelser for en skattefri aktieombytning uden tilladelse, som der gør ved en skattefri aktieombytning med tilladelse, hvorfor der ikke vil blive foretaget en lignende beskrivelse af gældende regler og betingelser for en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Kravene i ABL § 36 stk. 1-3, som definere de generelle krav til selskabet, kapitalandelene samt aktionæren, skal også overholdes i forbindelse med en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Når disse betingelser og krav er opfyldt, vil der herudover være nogle andre gældende krav, der skal tages højde for i forbindelse med en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Disse krav vil der blive set nærmere på i de følgende afsnit. Der vil blive set nærmere på de supplerende særlige regler, som gælder i det objektive system i denne forbindelse.

5.5.1. Holdingkrav

Som allerede tidligere nævnt er det helt afgjort ikke i SKATs interesse, at der foretages aktieombytninger med udgangspunkt i skatteunddragelse. For at forhindre at adgangen til den skattefrie aktieombytning uden tilladelse anvendes for at omgå bestemmelserne i avancebeskatningsloven, er det en betingelse for skattefriheden, at selskabet der erhverver aktierne, ikke afstår disse i en periode på tre år efter ombytningstidspunktet. Et eksempel på, hvordan det kan være muligt at omgå avancebeskatningen kan være

¹⁷ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 241.

hvis en aktionær, som person ønsker at sælge sit driftsselskab, først foretager en skattefri aktieombytning uden tilladelse og efterfølgende lader holdingselskabet sælge datterselskabet skattefrit. Denne betingelse omtales holdingkravet og er fastsat i ABL §36, stk. 6, punkt. 3¹⁸. Af denne lov er det en betingelse at det erhvervende selskab ikke afstår aktier i det erhvervede selskab i en periode på tre år efter ombytningstidspunktet.¹⁹

5.5.2. Afståelse af aktier

Som tidligere nævnt, må der ikke ske afståelse af aktierne i det erhvervede selskab i en efterliggende periode på 3 år jf. ABL § 36, stk. 6, punkt 2 og 3. Der vil i nedenstående afsnit blive set nærmere på, hvad der anses for værende en afståelse jf. den almindelige fortolkning af det skatteretslige afståelsesbegreb. Jf. ABL § 30, vil følgende situationer medføre afståelse:

- Salg af aktier.
- Tilbagesalg til udstedende selskab jf. ABL §2, stk. 3.
- Konkurs eller tvangsopløsning.
- Likvidation jf. ABL §2 stk. 1 og 2.
- Visse vedtægtsændringer
- Kapitalnedsættelse.

I forbindelse med vedtægtsændringer er det ikke alle ændringer, som vil være kvalificeret, så det anses for værende en afståelse. Det vil som udgangspunkt omfatte ændringer, som alene skete for en enkelt aktionærs aktier og der ikke sker en formueforskydning i forhold til de andre aktionærer ved ændring af stemmer eller værdierne.

De nævnte ændringer ovenfor er af den karakter, hvor det vil anses for værende afståelse. Jf. ABL §36 stk. 6, punkt 4 vil det ikke anses for en afståelse af aktierne, hvis aktierne afstås i forbindelse med en skattefri omstrukturering. I tilfældet hvor dette finder anvendelse vil kravet jf. ABL §36 stk. 6, punkt 3, vedrørende kravet om minimum 3 års ejerskab, blive videreført og blive anvendt på selskabsdeltageren, som henholdsvis vil være det eller de deltagende selskaber i den efterfølgende omstrukturering.

¹⁸ C.D.7.4.1 – Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945253>

¹⁹ C.D.7.4.1 – Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945253>

Afstås en aktiepost inden for en periode på 3 år, har den skattepligtige pligt til at anmelde dette til SKAT senest 1 måned efter afståelsen jf. ABL §36 a. Der er dog ikke hæftet nogen sanktion på overskridelse af denne måneds varsel.

5.5.3. Udbytte

Ved tidligere gældende lovgivning jf. ABL §36 a, stk. 7, var det en betingelse at der i en periode på 3 år fra ombytningstidspunktet ikke måtte udloddes udbytte svarende til mere end det ordinære resultat. Dette er dog ikke medtaget i den nye udgave af de objektive regler i ABL §36, stk. 6 og 7. Det betyder, at ved ophævelsen af regelsættet i ABL §36 a er udbyttebegrænsningen fjernet.

5.5.4. Anmeldelse

Hvis et selskab har deltaget i en skattefri aktieombytning uden tilladelse, er det et krav, at det erhvervende selskab senest i forbindelse med indberetning af selvangivelsen for det indkomstår, hvor aktieombytningen har fundet sted, skal give SKAT oplysning om, at selskabet har deltaget i en aktieombytning efter det objektive regelsæt jf. ABL §36, stk. 7. Dette betyder ikke, at aktieombytningen dermed opfylder kravene for at blive anset for skattefri, men manglende overholdelse af denne bestemmelse kan medføre, at selskabet ikke har selvangivet korrekt.

5.5.5. Krav til aktionæren

Udover gældende regler ved ombytning med tilladelse, hvor aktionæren jf. ABL §36, stk. 1, skal være fuldt skattepligtig til Danmark, er det derudover en betingelse for aktieombytningen uden tilladelse, at aktionærer der har bestemmende indflydelse jf. LL §2, kun kan ombytte aktierne i selskabet med aktier i et selskab, som er hjemhørende på Færøerne eller i Grønland, en stat, der er medlem af EU/EØS, eller en stat, som har en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark jf. ABL §36, stk. 6, sidste punkt.

5.6. De skattemæssige konsekvenser ved aktieombytning

Som tidligere nævnt, vil aktieombytningen anses for værende en skattepligtig transaktion, og formålet med at foretage en skattefri aktieombytning henholdsvis med eller uden tilladelse er, at aktionæren har mulighed for at udskyde beskatningstidspunktet indtil, der afstås aktier i det erhvervende selskab, selskabet likvideres, bliver tvangsopløst eller går konkurs.²⁰ Konsekvenserne som følge af aktieombytningen for aktionæren er, at

²⁰ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 241.

aktierne, der gives som vederlag for sine egne aktier i det erhvervede selskab, vil indtræde i samme skattemæssige stilling, således at der indtrædes i samme anskaffelsestidspunkt, anskaffelssum og anskaffelseshensigt som aktierne i det erhvervede selskab jf. ABL §36, stk. 1, hvortil der henvises til FUL §11. Dette betyder med andre ord, at aktierne betragtes som erhvervet på samme tidspunkt, til samme pris og hensigt som i det erhvervede selskab. Det betyder, at der sker en skatteudskydelse. Dette skyldes, at der først vil ske beskatning, når aktierne i det erhvervende selskab afstås.

5.7. Forskelle samt fordele og ulemper ved aktieombytning med og uden tilladelse

Når man vælger at gennemføre en skattefri aktieombytning, er der to mulige veje at gå – med tilladelse eller uden tilladelse. Det er i denne forbindelse op til selskabet, selskabets ejere og rådgivere at træffe, hvilken af de to muligheder som anses for værende mest fordelagtig for netop dette selskab. For at vurdere, hvilken vej det enkelte selskab skal vælge, kan der opstilles fordele og ulemper for de to muligheder, som giver et bedre overblik over de to muligheder for skattefri aktieombytning. Som allerede nævnt, vil det dog altid være en fordel at se på opvejningen af fordelene og ulemperne på baggrund af den enkelte situation herunder forudsætningerne for aktieombytningen samt eventuelle forhold i denne forbindelse. Det er derfor vigtigt at have for øje, at den ene mulighed ikke er ”bedre” end den anden.

I første omgang, set i forhold til de subjektive betingelser, vil der ved aktieombytning med tilladelse fra SKAT være en sikkerhed forbundet med aktieombytningen. Årsagen hertil er, at såfremt de oplyste forudsætninger er rigtige og fuldstændige, er ansøgningen godkendt fra SKAT. Dette betyder også, at SKAT som udgangspunkt ikke senere kan kræve at aktieombytningen bliver skattepligtig med den begrundelse, at de havde overset at alle forhold ikke var overholdt på tidspunktet for aktieombytningen. Denne sikkerhed vil med stor sandsynlighed ikke være til stede ved en aktieombytning uden tilladelse, da f.eks. en rådgiver kan have overset en betingelse, som ikke er opfyldt, hvorfor SKAT kan kræve at ombytningen bliver skattepligtig under forudsætning af de ukorrekte forhold.

Derudover vil en af fordelene ved den skattefrie aktieombytning med tilladelse være, at selskabet har mulighed for at søge om ændring af de allerede indsendte forudsætninger for ansøgningen, såfremt det nødvendige forretningsmæssige grundlag er overholdt.

En ulempe ved den skattefrie aktieombytning med tilladelse, er kravet om at aktieombytningen skal være forretningsmæssig begrundet, og dermed ikke må have skatteunddragelse som hovedformål eller som et af hovedformålene.

I modsætning til ovenstående, hvis man ser på de objektive betingelser, er det ikke nødvendigvis en forudsætning at aktieombytningen er forretningsmæssigt begrundet. I det omfang at skatteyderen opfylder og overholder gældende krav jf. ABL §36, stk. 6 og 7 har skatteyderen krav på at foretage en skattefri aktieombytning.

Yderligere kan det tilføjes at sammenholdt med de subjektive betingelser og den skattefri aktieombytning med tilladelse, vil der ikke være samme form for "sikkerhed" ved aktieombytningen uden tilladelse. Det er dog alligevel ret set, at i stedet for at indhente tilladelse fra SKAT inden aktieombytningen, har rådgivere ofte fundet det nødvendigt ved aktieombytning uden tilladelse at få afklaret, hvorvidt betingelserne for at bruge de objektive betingelser er opfyldt ved bindende ligningssvar. Dette betyder imidlertid også, at tidshorisonten for at kunne gennemføre de skattefri aktieombytninger er i vidt omfang den samme, om man søger med tilladelse og afventer svar fra myndighederne eller om det objektive regelsæt bliver anvendt og i samme forbindelse afventer myndighedernes bindende ligningssvar.

Den største forskel ligger klart i, at det nu er muligt at gennemføre en aktieombytning uanset om denne er forretningsmæssigt begrundet. Det betyder også, at det objektive regelsæt og disse betingelser er mest anvendelige i de situationer, hvor der ikke foreligger en forretningsmæssig begrundelse for aktieombytningen efter skatteministeriets praksis. Omvendt er der klare fordele ved at anvende det subjektive regelsæt, hvis der foreligger den nødvendige forretningsmæssige begrundelse, da der er mulighed for ved efterfølgende ændringer i de i første omgang indsendte forudsætninger, særligt ved salg inden for 3 år, at få SKATs tilladelse til at opretholde den allerede gennemførte aktieombytning. Dette vil ikke være en mulighed ved anvendelse af en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Det objektive regelsæt, og muligheden for at gennemføre en aktieombytning uden tilladelse, er bedst egnet til ukomplicerede omstruktureringer, eller hvor der ikke foreligger en forretningsmæssig begrundelse. Hvis det påtænkes, at der kan være en reel chance for at der kan komme behov for at et salg inden for den 3-årige periode på grund af aktionærens helbredstilstand eller at det af andre årsager kan forudsiges, at der kan forekomme ændringer inden for tre år, bør aktieombytningen gennemføres efter forudgående tilladelse fra SKAT.

I de ovenstående afsnit er der set nærmere på gældende love, regler og betingelser i forbindelse med aktieombytning både ved en skattepligtig og skattefri aktieombytning. Herunder er der set på mulighederne for at foretage en skattefri aktieombytning med og uden tilladelse. Der vil i de følgende afsnit blive set nærmere på mulighederne for at foretage en spaltning, som også kan bruges som element i forbindelse med et generationsskifte.

6. Spaltning

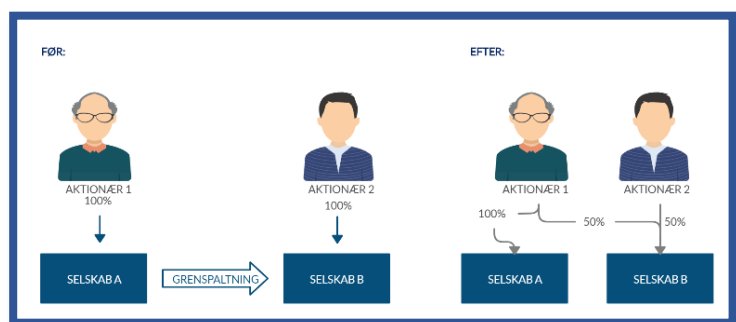
Ved gennemførelse af en spaltning vil der ske en opdeling af selskabets aktiviteter, herunder aktiver og passiver, som selskabet besidder. Herefter vil de opsplittede selskabsdele overgå til et eller flere eksisterende eller nye selskaber, hvorved selskabsdeltagere tildeles de samme forhold som hidtil som enten aktier eller anparter og eventuelt en kontant udligningssum, jf. FUL § 15 a, stk. 2. Skatteretsligt er det muligt at gennemføre spaltning både skattefrit og skattepligtigt, men specielt den skattefrie løsning er relevant praksis. Overordnet skelnes der mellem to former for skattefri spaltning.²¹

6.1. Skattepligtig spaltning

Den skattepligtige spaltning vil svare til en skattepligtig afståelse af aktiver, med heraf følgende skattemæssige konsekvenser, som vil være normal afståelsesbeskatning, som henholdsvis finder sted hos aktionæren og det indskydende selskab.²²

6.1.1. Skattepligtig spaltning – Grenspaltning

Ved en grenspaltning vil det indskydende selskab fortsat eksistere. Aktiver og passiver som udspaltes til et nystiftet eller allerede eksisterende selskab, anses for værende solgt på tidspunktet for overdragelsen. Dette betyder med andre ord, at det indskydende selskab på baggrund heraf vil blive afståelsesbeskattet efter almindelige gældende regler på dette område, alt afhængigt af hvilke aktiver og passiver der overdrages. Selskabet som modtager aktiver og passiver vil anses for at have anskaffet disse til handelsværdien på overdragelsestidspunktet. Betaling af overdragelsen vil ske som modtagelse af kapitalandele i det modtagende selskab, som kan være suppleret af et kontantbeløb. Dette må i skattemæssig henseende betragtes som udlodning af udbytte. I tilfælde af at en person agerer kapitalejer i det indskydende selskab, vil vederlaget blive beskattet som aktieindkomst. Hvis kapitalejeren derimod er et selskab, vil udbyttet være skattefrit under forudsætning af at der er tale om datterselskabs- eller koncernselskabsaktier. Hvis dette ikke er tilfældet, men kapitalandele derimod er porteføljeaktier, vil udbyttet blive beskattet.

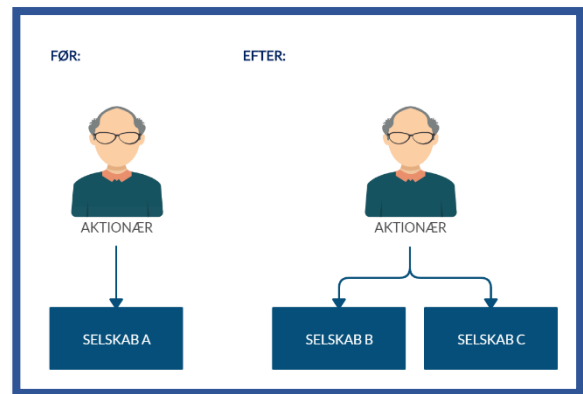
Figur 8, illustration af grenspaltning til eksisterende selskab.

²¹ C.D.7.2.1 – Hovedregler vedrørende spaltning, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945243>

²² Omstrukturering – skatteregler i praksis, Karnov Group, 3. udgave, side 87.

6.1.2. Skattepligtig spaltning – Ophørsspaltning

Som det ligger i navnet, vil selskabet ved en ophørsspaltning, ophøre og hermed anses for værende opløst herefter. Afståelsesbeskatningen vil ske i forbindelse med overdragelsen af selskabets aktiver og passiver. Ved ophørsspaltning vil der ske likvidationsbeskatning af det indskydende selskab. Kapitalejeren vil i det indskydende selskab blive beskattet efter aktieavancebeskatningslovens regler herom, svarende til afståelse af kapitalandele. Ved den endelige opgørelse af aktieavancen skal anskaffelsessummen modregnes afståelsessummen.²³ I tilfælde af at aktionæren i det indskydende selskab modtager vederlag i andet end aktier i det modtagende selskab, uanset om denne er en egentlig person eller et selskab, vil dette anses som udbytte, hvis aktionæren efter spaltningen ejer aktier i det modtagende selskab eller hermed koncernforbundne selskaber jf. SEL §2 D, stk. 4. Denne bestemmelse har dog kun virkning for spaltninger, som er vedtaget fra d. 20. november 2013 og fremadrettet.²⁴

Figur 9, illustration af en ophørsspaltning.

6.1.3. Grundlæggende betingelser ved skattepligtig spaltning

Der vil i nærværende afsnit blive set nærmere på nogle af de betingelser, der gør sig gældende ved en skattepligtig spaltning.

6.1.3.1. Tilbagevirkende kraft

Først og fremmest er det ikke muligt at foretage en skattepligtig spaltning med tilbagevirkende kraft. Anmeldelsen og spaltning skal ske på tidspunktet, hvor der reelt sker en skattepligtig spaltning.

6.1.3.2. Underskudsbegrænsning samt kildeartsbegrænsede tab

Ved gennemførelsen af en skattepligtig spaltning vil tidligere underskud samt kildeartsbestemte tab bortfalde. Disse kan ikke bringes til fradrag i det modtagende selskab. Det vil med andre ord sige, at ved en ophørsspaltning vil disse underskud og kildeartsbestemte tab fortabes, hvis der ikke sker udnyttelse af disse i forbindelse med spaltningen. Ved en grenspaltning, vil kildeartsbestemte tab samt underskud fra tidligere indkomstår fortsat kunne modregnes i fremtidige overskud i det indskydende selskab efter almindelige

²³ Omstrukturering – skatteregler i praksis, Karnov Group, 3. udgave, side 88.

²⁴ Omstrukturering – skatteregler i praksis, Karnov Group, 3. udgave, side 88.

gældende regler herom. Et eventuelt underskud i det modtagende selskab, kan risikere at blive begrænset jf. gældende regler i SEL §12 D ved ændring af ejerkredsen.

6.2. Skattefri spaltning

På baggrund af ovenstående gennemgang, vil der i kommende afsnit blive set nærmere på mulighederne for at gennemføre en skattefri spaltning.

Den skattefrie spaltning kan på tilsvarende vis som aktieombytningen ske både med forudgående tilladelse fra SKAT via det subjektive regelsæt eller uden tilladelse via det objektive regelsæt. Jf. FUL §15 a, stk. 1, punkt 1 og 2 bliver der givet hjemmel til, at SKAT kan give tilladelse til at gennemføre en spaltning. Der blev dog ved lov nr. 343 af 18. april 2007 indført en ny bestemmelse jf. FUL §15 a, stk. 1, punkt 4-8, som medfører, at hvis betingelserne i FUL §15 a, stk. 1, punkt 4-8 er overholdt og dette regelsæt vælges, kræves der ikke forudgående tilladelse fra SKAT. Efter de nye tiltag og indførelsen af det objektive regelsæt, har det vist sig, at regelsættet for spaltning er et meget brugbart redskab i forbindelse med omstruktureringer, herunder som et led i et generationsskifte.²⁵

Hvis vi ser på den ene form for skattefri spaltning, bliver denne gennemført således at der sker en opløsning af det spaltede selskab, hvoraf der sker en overdragelse af alle aktiver i selskabet, som kan overdrages til et eller flere eksisterende eller nystiftede selskaber. Denne form for spaltning betegnes som enten en ophørsspaltning eller en egentlig spaltning.

Den anden form for skattefri spaltning, gennemføres således at der sker en opdeling af det indskydende selskabs aktiviteter, men selskabet som indskyder aktiver bliver ved denne spaltning ikke opløst. I stedet sker der et indskud af en samlet virksomhedsgren af aktivitet i det modtagende selskab, som både kan være et eksisterende eller nystiftet selskab. Denne form for spaltning betegnes enten som en grenspaltning eller en uegentlig spaltning.

6.2.1. Grundlæggende betingelser, skattefri spaltning

I det ovenstående afsnit har vi kort set på, hvilke muligheder der er for spaltning. I de kommende afsnit vil der blive set nærmere på de grundlæggende betingelser ved skattefri spaltning. Efterfølgende vil der være en gennemgang af den skattefrie spaltning med og uden tilladelse og hvilke krav og betingelser der er i denne forbindelse.

²⁵ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 336.

6.2.2. Omfattede selskaber

Alle selskaber som er omfattet af selskabsdefinitionen i fusionsdirektivet, 2009/133EF artikel 3, har mulighed for at anvende fusionsskattelovens bestemmelser vedrørende skattefri spaltning. Dette betyder jf. FUL §15 a, stk. 1., at danske aktie- og anpartsselskaber, tilsvarende udenlandske selskaber inden for EU har mulighed for at anvende regelsættet for skattefri spaltning. Transparente enheder såsom interessentskaber samt kommanditselskaber er ikke omfattet af bestemmelserne.

6.2.3. Betingelser ved ophørsspaltning – egentlig spaltning

Når der er tale om ophørsspaltning bliver der ikke stillet krav til karakteren af det spaltede og der stilles heller ikke krav til, at der skal være tale om en samlet gren af virksomheden. Det har den betydning, at overførslen af aktiver (og passiver) kan ske på baggrund af de konkrete ønsker, som aktionæren har. Selvom der ikke gælder særlige regler vedrørende fordelingen af aktiver og passiver ved ophørsspaltningen, stilles der dog stadig krav til at aktionærene vederlægges i forhold til deres aktiebesiddelse i det ophørende selskab jf. FUL §15 a, stk. 2, punkt 1.

6.2.4. Betingelser ved grenspaltning – uegentlig spaltning

Udover de krav som er omtalt i afsnittet vedrørende ophørsspaltning, er det endvidere et krav ved grenspaltning, at det indskydende selskab skal tilføre en samlet virksomhedsgren. Det betyder, at samtlige aktiver og passiver, der tilføres samlet, skal udgøre en selvstændig gren af virksomheden.

6.3. Skattefri spaltning med tilladelse

Der vil i næstkommende afsnit blive set nærmere på de objektive samt subjektive betingelser, der foreligger i forbindelse med en skattefri spaltning med tilladelse fra skattemyndighederne.

6.3.1. Vederlag ved gennemførelse af spaltning med tilladelse

Vederlaget ved en gennemførelse af en skattefri spaltning, skal ske således at selskabsdeltagerne i det indskydende selskab vil modtage kapitalandele i det modtagende selskab samt en eventuelt kontant udligningssum jf. FUL §15 a, stk. 2. Vederlæggelsen af aktionærene i det indskydende selskab skal ske i forhold til værdien af deres hidtidige ejerskab i det indskydende selskab. Det er dog ikke en betingelse, hvis der er flere aktionærer, at begge skal opnå samme ejerandel som tidligere, hvis denne i stedet erstattes af en kontant udligningssum, som vil erstatte kapitalandele, der ville være modtaget, hvis spaltningen

udelukkende var sket med modtagelse af aktier i det modtagende selskab.²⁶ Det er dog ikke muligt i forbindelse med en spaltning, at der kan overføres værdier fra én kapitalejer til en anden.

6.3.2. Grenkrav

I modsætning til en ophørsspaltning, hvor der ikke er nogle krav til hvordan aktiver og passiver fordeles mellem de modtagende selskaber, er dette et krav ved gennemførelsen af en grenspaltning. Jf. FUL §15 a, stk. 3, er det et krav, at de overtagende aktiver og passiver udgør en gren af virksomheden. Det vil derfor ikke være muligt at grenspalte den samlede virksomhed til et andet selskab. Definitionen på en gren af en virksomhed, som er ens for spaltninger og tilførsel af aktiver, lyder som følgende jf. FUL §15 c, stk. 2. *”Ved en gren af en virksomhed forstås alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab, som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler”.*²⁷ Det vil i det enkelte tilfælde være en konkret vurdering af, hvorvidt virksomheden består af flere grene, som vil kunne adskilles fra hinanden. Hvorvidt at en virksomhedsgren kan fungere udelukkende ved hjælp af egne midler, vil være en konkret vurdering i den enkelte situation. Det skal dog tilføjes, at hvis den tilførte virksomhedsgren har negativ egenkapital, er det som udgangspunkt ikke muligt at foretage en grenspaltning, hvis tilførslen sker ved en stiftelse af et nyt selskab eller ved kapitalforhøjelse i et eksisterende selskab. Årsagen hertil skyldes, at der ved nystiftelse og kapitalforhøjelse er krav om, at udstedelsen af kapital ikke må ske til underkurs jf. SEL §31.

6.3.3. Generationsskifte

Som udgangspunkt vil et generationsskifte anses for en valid anvendt begrundelse for ønsket om gennemførelse af en spaltning. Det betyder derfor også, at generationsskifte som udgangspunkt kan danne grundlag for den forretningsmæssige begrundelse. Det kan dog ses i praksis, at der stilles visse krav til, at generationsskiftet reelt skal være forretningsmæssigt begrundet og ikke er begrundet i en undgåelse af skat ved en aktionærs udtræden. Ved et påtænkt salg eller eventuelt tilbagesalg efter gennemførelsen af spaltningen, hvorved en oprindelig aktionær udtræder, vil dette typisk medføre, at formålet anses for at være undgåelse af beskatning jf. lignende skatteretlige sager.²⁸

²⁶ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 343.

²⁷ Omstrukturering – skatteregler i praksis, Karnov Group, 3. udgave, side 90.

²⁸ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 351.

6.3.4. Efterfølgende fra salg af aktivitet eller aktier

Det fremgår af praksis, at en bred vifte af spaltningssager, som bliver behandlet af SKAT, er begrundet med ønsket om et efterfølgende frasalg af et eller flere modtagende selskaber. Helt generelt vil et frasalg direkte fra et selskab medføre avancebeskatning og en spaltning med henblik på frasalg vil hermed medføre en likviditetsbesparelse, da beskatningen i denne omstrukturering vil blive udskudt. I disse situationer, vil SKAT være særligt opmærksom på, om spaltningen er forretningsmæssigt begrundet. Det er ikke umuligt at opnå tilladelse fra SKAT med ønske om et hurtigt videresalg. Der kan som udgangspunkt kun nægtes tilladelse til at foretage den skattefrie spaltning med tilladelse, hvis skatteundgåelse er hovedformålet med den forstående spaltning. Dette betyder også, at hvis man kan overbevise skattemyndighederne om, at et eventuelt salg efter spaltningen er forretningsmæssigt begrundet, kan SKAT ikke nægte tilladelsen.

6.3.5. Pengetanksreglen, og spaltning af et pengetanksselskab

Et selskab vil være omfattet af pengetanksreglen, når minimum 50 procent af selskabets indtægter stammer fra udlejning af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende opgjort som gennemsnittet af de tre seneste regnskabsår. Et selskab kan også være omfattet af pengetanksreglen når handelsværdierne af fast ejendom, værdipapirer eller lignende udgør minimum 50 procent af handelsværdien af selskabets samlede aktiver på udlodningstidspunktet eller opgjort som gennemsnittet af de seneste tre års regnskab²⁹. Når der skal beregnes, hvorvidt 50 procent eller mere stammer fra passiv investering vil aktier, som selskabet ejer i et eller flere datterselskaber, hvor selskabet direkte eller indirekte ejer minimum 25 procent af kapital ikke indgå som en del af omsætningen. Derudover indgår værdien af aktier i datterselskaber ikke i handelsværdien af værdipapirer. Derimod medregnes en til ejerforholdet svarende del af datterselskabets indtægter og aktiver ved bedømmelsen.

I forbindelse med ønsket om en spaltning af et selskab, som defineres som et pengetanksselskab, vil skattemyndighederne umiddelbart stille større og højere krav til dokumentation for den forretningsmæssige begrundelse, fremfor situationen hvor der er tale om et normalt selskab.³⁰ Årsagen til at den forretningsmæssige begrundelse i særdeleshed er vigtig for SKAT i denne henseende er, at SKAT efter ophævelse af prorata kravet er nervøse for, at den skattefrie spaltning anvendes til at give de enkelte aktionærer rådighed over hver sit holdingselskab, som primært vil bestå af likvide midler. Dette kan betyde, at spaltningen alene er sket med udgangspunkt i egen privat økonomisk interesse.

²⁹ C.E.3.3.4.3.4.2. Hvordan opgøres, om et selskab er omfattet af pengetanksreglen, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1847065>

³⁰ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 362.

6.3.6. Spaltningsdatoen, herunder muligheden for gennemførelse med tilbagevirkende kraft

Det er en betingelse, at datoen for gennemførelse af spaltningen skal være sammenfaldende med skæringsdatoen for de modtagne selskabers regnskabsår. Ved en stiftelse af et nyt selskab i denne forbindelse, vil skæringsdatoen svare til datoen for åbningsbalancen. Hvis det modtagende selskab allerede eksisterer stilles der krav til, at spaltningen sker på den 1. dag i det pågældende indkomstår. Der er dog en særregel hertil. Hvis der i forbindelse med spaltningen sker ophør eller etablering af en koncernforbindelse og der derfor sker ind- og/eller udtræden af en sambeskatning, vil spaltningsdatoen i denne konkrete situation være datoen for vedtagelsen af spaltningen og ikke skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår jf. SEL § 31 forrang, jf. FUL § 5, stk. 3. Årsagen til denne særregel er, at forhindre at der ved spaltningen overføres indkomst fra perioden fra skæringsdatoen og frem til vedtagelsen af spaltningen for koncernen.³¹ Jf. SEL §255, stk. 4, skal spaltningsplanen for alle deltagende selskaber være underskrevet senest ved udgangen af det regnskabsår, hvori spaltningen ønskes gennemført. På baggrund heraf vil det som udgangspunkt maksimalt være muligt at gennemføre spaltningen med 12 måneders tilbagevirkende kraft.

6.3.7. Anvendelse af underskud

Der gælder forskellige regler i forbindelse med anvendelse af underskud. Her tages der både højde for underskud opstået i spaltningsåret og underskud fra tidligere indkomstår set både fra det indskydende selskab samt det modtagende selskab.

6.3.7.1. Underskud i spaltningsåret

Det kan være kompliceret at fordele underskuddet, specielt i situationer, hvor der sker en ophørsspaltning. Der er dog en række begrænsninger i forbindelse med anvendelse af skattemæssige underskud. Der sondres mellem fuld og delvis underskudsbegrænsning.

Som udgangspunkt er det muligt at medtage underskud, som er opstået i det indskydende selskab i perioden der løber fra skæringsdatoen og frem til tidspunktet for gennemførelsen af spaltningen i det modtagende selskabs indkomstopgørelse i spaltningsåret. Der sker dog begrænsning i anvendelse af underskuddet. Underskuddet opgjort før skattemæssige af- og nedskrivninger kan ikke nedbringe den skattepligtige indkomst til et lavere beløb end summen af det modtagende selskabs positive nettokapitalindtægter samt indkomst fra udlejning af afskrivningsberettigede driftsmidler. For en opgørelse af nettoindtægterne

³¹ Omstrukturering – skatteregler i praksis, Karnov Group, 3. udgave, side 96.

vedrører det de indtægter og udgifter, som fremgår af SEL §12 D, stk. 3. Denne underskudsbegrænsning vil være gældende både i spaltningens år samt det efterfølgende indkomstår. Her er der tale om delvis underskudsbegrænsning.

Hvis det indskydende selskab overordnet er uden økonomisk risiko vedrørende den erhvervsmæssige aktivitet på tidspunktet, hvor spaltningen vedtages, er det ikke muligt at benytte underskuddet til at nedbringe den skattepligtige indkomst i det modtagende selskab. Her er der tale om fuld underskudsbegrænsning. Selskaber der er omfattet af disse regler jf. FUL §8 stk. 7, punkt 3, er selskaber, der er "tomme" på tidspunktet, hvor spaltningen er endeligt vedtaget i alle spaltede selskaber. Selskabet vil dog ikke anses for værende "tomt", hvis det ejer mere end 25% af aktiekapitalen i et datterselskab, der har erhvervsmæssig aktivitet, der ikke er uvæsentlig.³²

Ovenstående underskudsbegrænsning gælder dog ikke, hvis de involverede selskaber er koncernforbundne fra skæringsdatoen frem til datoen for vedtagelsen af spaltningen.

6.3.7.2. Underskud fra tidligere indkomstår

Overordnet set kan underskud fra tidligere indkomstår i det indskydende eller modtagende selskab ikke fradrages i det modtagende selskabs indkomstopgørelse.

Kildeartsbegrænsede fradragsberettigede tab fra tidligere indkomstår efter aktieavancebeskatningsloven, kursgevinstloven og ejendomsavancebeskatningsloven kan ligeledes ikke fremføres til modregning i det modtagende selskab. Disse tab vil dog stadig kunne fremføres i det indskydende selskab efter almindelige regler herom, hvis der er tale om en grenspaltning, hvor selskabet fortsat eksisterer efter spaltningen.

6.3.7.3. Underskud i det indskydende selskab

Ved gennemførelsen af en grenspaltning vil det indskydende selskab fortsat have mulighed for at fremføre egne underskud fra tidligere år i den skattepligtige indkomst. Her vil det også være muligt, at eventuelt sambeskattede selskaber kan udnytte det indskydende selskabs underskud fra tidligere år, hvis underskuddet vel at mærke er opstået i sambeskatningsperioden. I tilfælde af at det indskydende og det modtagende selskab var sambeskattede før spaltningen, er det muligt at underskud i det indskydende selskab, der er opstået i perioden for sambeskatningen, stadig kan fremføres til modregning i det modtagende selskab efter

³² C.D.5.2.7.4, Underskud opstået mellem fusionsdatoen og vedtagelsesdagen, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945159>

de almindelige gældende regler om underskudsfremførsel i sambeskatningskredsen. Dette vil dog ikke være muligt, hvor det modtagende selskab indtræder i en obligatorisk sambeskatning med det indskydende selskab som følge af spaltningen. Her vil tidligere års underskud ikke kunne fradrages i det modtagende selskab.

Ved gennemførelsen af en ophørsspaltning, vil det fortsat være muligt at selskaber, der har været sambeskattede med det ophørende selskab kan anvende disse underskud. Dette er naturligvis fortsat under forudsætning af, at underskuddet er opstået i sambeskatningskredsen.

6.3.7.4. Underskud i det modtagende selskab

Hvis spaltningen sker til et allerede eksisterende selskab, er det ikke muligt for det modtagende selskab at fremføre egne underskud fra tidligere år ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for selskabet. Situationen er en anden, hvis det indskydende og det modtagende selskab allerede var sambeskattede inden spaltningen. Her vil underskud i det modtagende selskab, som er opstået i sambeskatningsperioden, stadig kunne fremføres til modregning efter de almindelige regler om underskudsfremførsel i sambeskatningskredsen.

6.3.8. Udbytte, selvangivelsen samt indsendelse af dokumenter til skattemyndighederne

I forbindelse med spaltningen er der nogle krav, som man skal være opmærksom på. Det er blandt andet således, at hvis der er udloddet udbytte efter spaltningsdatoen i mellemprioroden, kan dette give problemer i det tilfælde, hvor udbyttomodtageren ikke er aktionær efter spaltningen. Her kan man risikere, at udbytte ikke længere vil være skattefrit, som før spaltningen blev vedtaget.

I forbindelse med en ophørsspaltning vil det påhvile det modtagende selskab at få indberettet selvangivelsen for det indskydende selskab for perioden frem til spaltningsdatoen. Krav som det indskydende selskab måtte have mod skattemyndighederne, vil det modtagende selskab indtræde i ved en ophørsspaltning. Det gælder dog både ved en ophørsspaltning samt en grenspaltning, at det modtagende selskab hæfter solidarisk for skattekrav mv., som rettes mod det indskydende selskab.

Det har tidligere være et krav jf. bestemmelserne i fusionsskatteloven, at spaltningen udelukkende kunne anses for skattefri, så længe de selskabsretslige dokumenter var fremsendt til SKAT. Dette gør sig dog ikke gældende længere, dog skal dokumenterne fortsat fremsendes til Erhvervsstyrelsen. Skattestyrelsen har dog mulighed for at foreskrive i tilladelsen, at det er under forudsætning af, at der udarbejdes specifikke

dokumenter, som skal fremsendes til SKAT senest en måned efter at spaltningen er blevet vedtaget. Spaltninger som er vedtaget fra og med d. 1. oktober 2014, skal digitalt indberette oplysninger vedrørende:

- Typen af skattefri omstrukturering.
- Den skattemæssige virkningsdato samt dato for vedtagelsen.
- Oplysning vedrørende det indskydende og det modtagende selskab.
- Hvilke datterselskaber, som overgår fra indskydende til modtagende selskab.
- Hvorvidt spaltningen er foregået indenfor eller udenfor en eventuel sambeskatningskreds.
- Hvis det forespørges fra skattestyrelsen, er der yderligere krav til at oplyse størrelsen af det modtagede underskud.

Hvis fristen for indsendelse af ovenstående dokumenter ikke bliver overholdt, er det som udgangspunkt ikke muligt at anvende reglerne for skattefri omstrukturering herunder spaltning. Det er derfor vigtigt at fristen overholdes.

6.4. Skattefri spaltning uden tilladelse

I følgende afsnit vil der blive set nærmere på den skattefrie spaltning uden tilladelse. Nogle af de allerede gennemgåede krav i forbindelse med den skattefrie spaltning med tilladelse, gør sig også gældende for den skattefrie spaltning uden tilladelse. Der vil i nærværende afsnit derfor ikke blive beskrevet yderligere vedrørende vederlagskravet, spaltningsdato vs. skæringsdato samt grenkravet ved grenspaltninger. Der gælder ligeledes samme skattemæssige konsekvenser som gennemgået tidligere vedrørende spaltning med tilbagevirkende kraft, underskudsfræmførsel samt tabsfræmførsel mv. Disse vil derfor heller ikke blive beskrevet i forbindelse med den skattefrie spaltning uden tilladelse. Som det også er tilfældet ved den skattefrie aktieombytning uden tilladelse, er det ikke et krav at spaltningen er forretningsmæssigt begrundet, og formålet må gerne være legal skattetænkning. Der er dog indført en række værnsregler, som tilstræber at forhindre, at den skattefrie spaltning uden tilladelse kan foretages med henblik på skatteunddragelse eller skatteundgåelse jf. FUL §15 a.

6.4.1. Holdingkravet

Dette krav ligger ikke langt fra holdingkravet som gør sig gældende ved aktieombytning uden tilladelse. Det er dog således at holdingkravet ved spaltning, gør sig gældende i det omfang, at selskaber der ejer mere end 10% af kapitalen i et af de i spaltningen deltagende selskaber eller ejer skattefri porteføljeaktier, ikke må afstå kapitalandelene i selskaberne i en periode på 3 år efter vedtagelsen af spaltningen. Denne regel gælder

kun hvis kapitalejeren i selskabet der spaltes, er et selskab. Reglen er indført for at forhindre, at kapitalandelene i det modtagende selskab sælges skattefrit umiddelbart efter spaltningen. Der er dog en enkelt undtagelse til kravet. Den undtagelse lyder på, at hvis der indenfor perioden på 3 år afstås kapitalandele i forbindelse med en skattefri omstrukturering af det pågældende deltagende selskab, hvor der ikke sker vederlæggelse i andet end kapitalandele, vil vederlagsaktierne ikke anses for afstået. Den resterende løbetid på holdingkravet, vil blive overført til de deltagende selskaber i den efterfølgende omstrukturering. Hvis det indskydende selskab sælger sine kapitalandele inden for en periode på 3 år, vil spaltningen som udgangspunkt blive skattepligtig. Hvis dette bliver aktuelt, kan det meddeles til SKAT inden for 1 måned efter afståelsen. Det kan dog her gøres muligt at ansøge skattestyrelsen om, at spaltningen som allerede er blevet foretaget uden tilladelse, i stedet bliver skattefri med tilladelse. Dette vil dog som minimum kræve, at der foreligger en forretningsmæssig begrundelse for både spaltningen samt det efterfølgende salg.³³

Det er ikke muligt at foretage en skattefri spaltning uden tilladelse, hvis der i en periode på 3 år inden vedtagelse af spaltningen er overdraget aktier i det indskydende selskab uden skattemæssig succession til et eller flere selskaber, der er koncernforbundne med det overdragende selskab jf. KGL § 4, stk. 2, og hvis aktierne omfattes af ABL §4a, §4b eller §4c. Denne bestemmelse skal sikre, at der ikke sker omgåelse af holdingkravet ved den skattefrie spaltning uden tilladelse.

6.4.2. Aktionærdeltagelse, herunder flere selskabsdeltagere

I forlængelse af ovenstående holdingkrav er det ligeledes en betingelse jf. FUL §15 a, stk. 1, punkt 8, at der ikke kan foretages en spaltning uden tilladelse, hvis det indskydende selskab har mere end én selskabsdeltager, og en eller flere af dem har været selskabsdeltagere i mindre end 3 år uden at have rådet over flertallet af stemmerne.³⁴ Der foreligger dog ikke krav til, at kapitalejeren skal have ejet alle sine kapitalandele i 3 år, men skal blot have ageret kapitalejer i selskabet i minimum 3 år. Ejertiden i det indskydende selskab beregnes frem til vedtagelsen af spaltningen. Hvis en kapitalejer har erhvervet kapitalandele i det indskydende selskab ved succession, er ejertidskravet opfyldt, hvis der fra anskaffelsestidspunktet, hvori der er succederet, er gået mindst 3 år.

³³ Omstrukturering – skatteregler i praksis, Karnov Group, 3. udgave, side 102.

³⁴ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 367.

6.4.3. Øvrige krav ved skattefri spaltning uden tilladelse

Udover allerede omtalte krav i forbindelse med den skattefri spaltning uden tilladelse, er det også et krav, at forholdet mellem aktiver og forpligtelser, der ved spaltningen overføres til det modtagende selskab, skal svare til forholdet mellem aktiver og forpligtelser i det indskydende selskab jf. FUL 15 a, stk. 2, punkt 3. Denne bestemmelse skal være med til at forhindre, at der via den skattefri spaltning bliver solgt aktiver ud af selskabet uden, at der sker beskatning heraf.

Det er endvidere en betingelse, at værdien af de modtagende kapitalandele svarer til handelsværdien med tillæg af en eventuel kontant udligningssum. Fordelingen og værdiansættelse af aktiver og passiver vil som udgangspunkt blive godkendt af skattestyrelsen, hvis der ikke er tale om interessesammenfald imellem kapitalejerne.

Både ved opgørelsen af forholdet mellem aktiver og forpligtelser og værdiansættelsen heraf, bliver der taget udgangspunkt i de værdier der gør sig gældende på spaltningsdatoen.

Selskaber, hvor ejerskabet udgør mere end 10%, må ikke tildeles kontantvederlag i forbindelse med spaltningen. Dette skal være med til at forhindre, at et skattepligtigt salg af aktiviteter i det indskydende selskab, omgås ved at foretage skattefri spaltning, hvor en kontant udligningssum vil være skattefri eller lavt beskattet hos selskabsdeltagerne i det indskydende selskab. Det er herudover ikke muligt at foretage en grenspaltning uden tilladelse hvor vedkommende vederlægges i andet end kapitalandele i det tilfælde, hvor kapitalejerens kapitalandele i det indskydende selskab er næringsaktier og det samtidig er muligt for kapitalejeren af modtage udbytte skattefrit. Dette skal forhindre, at det er muligt for kapitalejeren at modtage udbytte skattefrit og samtidig mindsker værdien af næringsaktierne i det indskydende selskab, som ved et senere salg resultere i en lavere avance.

6.4.4. Indsendelse af dokumenter til skattemyndighederne

Oplysninger samt dokumenter som skal indsendes til skattemyndighederne, afviger ikke fra måden hvorpå det skal ske ved en skattefri spaltning med tilladelse. Hvorfor der henvises til afsnit 6.3.4. hvoraf listen over oplysninger og dokumenter allerede er opstillet.

6.5. De skattemæssige konsekvenser ved spaltning

Som allerede beskrevet i afsnittene vedrørende skattepligtig spaltning, vil dette være en skattepligtig transaktion, da det indskydende selskab bliver afståelsesbeskattet af de overdragne aktiver. Ved en skattefri

spaltning med eller uden tilladelse, vil det modtagende selskab anses for at have anskaffet de overdragede aktiver på samme tidspunkt, som det indskydende selskab. Det betyder ligeledes, at der sker en skatteretlig succession jf. FUL §8, således at det modtagende selskab indtræder i det indskydende selskabs anskaffelsessum, herunder ved samme tidspunkt og med samme hensigt.³⁵ I og med at det modtagende selskab indtræder i det indskydende selskabs skattemæssige stilling, betyder det også at ved en senere afståelse af aktiver i det modtagende selskab, vil eventuelle avancer i denne forbindelse komme til beskatning. Mulighederne for skattefrihed i forbindelse med spaltning vil derfor nærmere anses som en skatteudskydelse end en egentlig skattefrihed.

I forlængelse af ovenstående vil en spaltning normalvis være en skattepligtig transaktion for aktionæren, som vil blive afståelsesbeskattet af aktierne, som aktionæren ejede i det indskydende selskab før spaltningen. Ved valget om en skattefri spaltning med eller uden tilladelse, vil aktionæren i stedet få mulighed for at opnå skattemæssig succession jf. FUL §11. Dette er under forudsætning af aktionæren bliver vederlagt i aktier i det modtagende selskab, som indtræder i samme anskaffelsessum, tidspunkt og hensigt, som de tidligere ejede aktier i det indskydende selskab.

Hvis aktionæren modtager vederlag i andet end aktier, som typisk vil være kontanter, herunder muligheden for overdragelse via et gældsbrev, vil aktionæren blive afståelsesbeskattet af de almindelige gældende regler i aktieavancebeskatningsloven, hvoraf det vil være muligt at fratrække anskaffelsessummen i avancen. Dette vil dog kun være muligt, hvis aktionæren fuldstændig udtræder i de deltagende selskaber jf. FUL §9. Hvis aktionæren efterfølgende stadig har kapitalandele i det indskydende, modtagende eller koncernforbundet selskab, vil vederlæggelsen i kontanter blive beskattet som udbytte.³⁶

6.6. Forskelle samt fordele og ulemper ved spaltning med og uden tilladelse

Da en skattefri spaltning både kan ske med og uden tilladelse fra skattemyndighederne, er det relevant at se på, hvornår man som rådgiver skal anbefale den ene mulighed frem for den anden. Der er allerede tidligere i opgaven foretaget en lignende anbefaling under gennemgangen af aktieombytning, hvor der blev set på fordele og ulemper ved det objektive fremfor det subjektive spor og omvendt. Der vil derfor i det følgende blot blive givet nogle konkrete fordele i forhold til spaltning.

³⁵ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 371.

³⁶ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 372.

I tilfælde hvor fordelingen af aktiver og forpligtelser er kompleks, som det oftest vil være tilfældet ved en grenspaltning, vil det være fordelagtigt at gennemføre en skattefri spaltning med tilladelse fra skattemyndighederne.³⁷ Årsagen hertil er, som tidligere beskrevet, at der ved den skattefrie spaltning uden tilladelse stilles krav til, at forholdene mellem aktiver og forpligtelser, om overføres til det modtagende selskab, skal svare til forholdet imellem disse i det indskydende selskab jf. FUL §15 a, stk. 2, punkt. 3. Dette krav gør sig ikke gældende ved en spaltning, hvor der forud for spaltningen er indhentet tilladelse fra SKAT. Hvis fordelingen både skal opfylde kravet i FUL §15 a, stk. 2, punkt 3 og grenkravet jf. FUL §15 a stk. 3, må man formode, at der vil være tale om en kompleks fordeling af aktiver og forpligtelser. Herved vil en skattefri spaltning med tilladelse som udgangspunkt være en fordel ved gennemførelse af en grenspaltning.

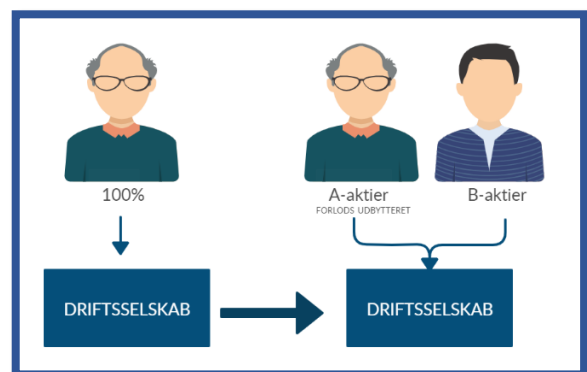
Omvendt kan det være fordelagtigt at benytte sig af den skattefrie spaltning uden tilladelse, hvis det ønskes at spalte et "pengetanksselskab". Dette skyldes blandt andet, at der stilles større krav til den forretningsmæssige begrundelse ved et sådant selskab. Dette er muligt at "omgå", hvis man gennemfører spaltningen uden tilladelse. Årsagen hertil er blandt andet, at fordelingen af aktiver og forpligtelser sjældent er særligt kompliceret, og der vil tilmed sjældent være tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse.

7. A/B modellen og dennes anvendelse

7.1. A/B modellens overordnede muligheder

A/B modellen kan anvendes i flere forskellige sammenhænge og findes i mange variationer. I generationsskifte øjemed bruges A/B modellen oftest som en forberedelse til ændring af forholdet i kapitalandele. Eneaktionæren, som i dette tilfælde er faderen, kan ved en vedtægtsændring opdele kapitalandele i A- og B-aktier. A-aktierne tillægges en forlods udbytteret, som vil være et indekseret udbytte,

som helt eller delvist modsvarer den nuværende værdi i selskabet. Herudover er det også muligt, at A-aktierne kan have den primære stemmemajoritet. B-aktier overdrages herefter til sønnen, hvortil faderen beholder sine A-aktier. Dette sikre, at faderen både får sikret den nuværende værdi i selskabet og fortsat har

Figur 10, Illustration af opdeling i A- og B-aktier.

³⁷ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 373.

indflydelse i selskabet, mens det for børnene har den betydning, at de opnår en stor ejerandel af de værdier som selskabet fremadrettet vil kunne generere til en lav overdragelsesværdi.

7.2. Skattemæssige konsekvenser ved A/B modellen

Ved selve opsplittningen af kapitalandele i flere aktieklasser anses dette ikke for en afståelse af kapitalandele. Det betyder også at der ikke udløses avancebeskatning, når selskabet ejes alene af en aktionær. Selve overdragelsen af B-aktierne til sønnen udløser dog avancebeskatning hos faderen, medmindre overdragelsen sker med skattemæssig succession.

Efter de nuværende gældende regler for A/B-modellen opgøres den oprindelige anskaffelsessum på A- og B-aktierne ved at den samlede anskaffelsessum på alle aktierne fordeles på den samlede aktiebeholdning i forhold til aktiernes nominelle værdi.

A/B modellen har været meget brugt, blandet andet i forbindelse med generationsskifte. Der er dog foreslået nye regler, som vil få betydning for netop denne model. Det nye lovforslag indeholder ændring i reglerne vedrørende måden, hvorpå anskaffelsessummen fremover skal fordeles mellem A- og B-aktierne på grundlag af handelsværdien i stedet for den nuværende nominelle værdi. Der er i lovforslaget flere tilføjelser, som der ikke kommer nærmere ind på i opgaven, da det blot er et lovforslag, som endnu ikke er vedtaget. Det er dog vigtigt at have for øje i forbindelse med rådgivningen af familien og deres forestående generationsskifte.³⁸

8. Skattemæssig succession, herunder familieoverdragelse med succession

8.1. Generelle betingelser for overdragelse med skattemæssig succession

Det primære formål med reglerne vedrørende succession er at lette den økonomiske byrde ved overdragelse af en virksomhed. Overdragelse med succession indebærer, at den der erhverver kapitalandele, indtræder i overdragerens skattemæssige stilling ved overdragelsen. Overdragelse med succession medfører, at overdrageren ikke beskattes, da beskatningen udskydes til når modtageren efterfølgende sælger virksomheden. Fordelen ved generationsskifte med skattemæssig succession er, at det letter omkostningerne, og dermed gør det billigere at overdrage og overtage en virksomhed. Ulempen er dog at

³⁸ https://gorrissenfederspiel.com/viden/nyheder/foreslaaede-nye-regler-vil-faa-betydning-for-generationsskiftemodellen-ab-modellen?fbclid=IwAR2zezbiPMR0VkfRH93QAYPzzU_2MRNuwHwgt_BD5sUCSXbSPAX-ptWJkfy

modtageren, som indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, vil blive underlagt en latent skattebyrde i forbindelse med overdragelsen.³⁹

Figur 11, Illustration af erhververs indtræden i overdragerens skattemæssige stilling.

Ved anvendelse af reglerne for succession kræver det jf. ABL §34 at overdragelsen sker til børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn eller en samlever. Bestemmelsen i ABL §34 bygger på samme princip som KSL §33 C. Formålet med de to nævnte regler er at give mulighed for, at en virksomhed, der drives i selskabsform, kan overdrages til familiekredsen uden at nogle skattemæssige forhold blokerer for dette. Da reglerne for succession medfører, at beskattningen udskydes til et senere kommende tidspunkt, hvor modtageren afstår aktierne, kan overdragelsen med succession kun gennemføres, hvis modtageren er skattepligtig til Danmark jf. KSL §1, jf. ABL §34, stk. 3. Da familien i denne opgave er fuldt skattepligtige til Danmark, vil der ikke blive set nærmere på reglerne, hvis det er tilfældet at modtageren ikke er skattepligtig til Danmark.

Udover ovenstående betingelser er det ligeledes et krav, at overdragelsen kun kan ske, hvis der er tale om aktier, anpartar, andelsbeviser, omsættelige investeringsbeviser og lignende værdipapirer jf. ABL §1. Det er som udgangspunkt muligt at succedere i alle ejerandele i kapitalsekskaber jf. ABL §34, det er dog ikke muligt at overdrage aktier og investeringsforeningsbeviser mv. udstedt af et investeringsselskab jf. ABL §19 jf. ABL §34, stk. 1, nr. 4. Desuden er det også en betingelse, at den overdragne andel af aktier udgør mindst 1% af kapitalen jf. ABL §34, stk. 1, nr. 2.

Den væsentligste begrænsning i forbindelse med overdragelse ved succession er, at der skal være tale om aktier i en erhvervsmæssig virksomhed jf. ABL §34 stk. 1, nr. 3, jf. stk. 6. Dette betyder i praksis, at der ikke kan overdrages med succession, hvis virksomheden i et væsentligt omfang består af ikke-erhvervsmæssig aktivitet, dette omfatter blandt andet udlejning af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer mv.

³⁹ <https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/richardt/generationsskifte-i-virksomhed-med-skattemaessig-succession.html>

For at afgøre hvorvidt selskabet opfylder kravet, skelnes der mellem indtægter og aktiver, som vedrører den aktive erhvervsmæssige andel af selskabets virksomhed, og indtægter og aktiver, som vedrører den passive ikke-erhvervsmæssige andel af selskabets virksomhed. Beregningen sker på baggrund af et gennemsnit af de seneste tre års regnskaber, som er afsluttet på tidspunktet for overdragelsen.⁴⁰

8.2. Konsekvenser for overdrageren

Udgangspunktet for overdrageren er, at der sker afståelsesbeskatning af en eventuel avance jf. ABL §30. Med afsæt i ABL §34 vedrørende reglerne om succession i familien gives der berettigelse til at overdrageren ikke beskattes af den eventuelle avance, der opstår ved afståelsen. Derimod udsættes og overdrages beskatningen til modtageren, hvis denne afstår aktierne på et senere tidspunkt. Det er dog således jf. ABL §34, stk. 4, med henvisning til KSL §33 C, stk. 3, at det kun er muligt at foretage successionen så vidt at der er en avance i forbindelse med afståelsen.⁴¹

8.3. Konsekvenser for modtageren

Idet overdrageren ikke bliver beskattet af fortjenesten ved en eventuel afståelse af sine aktier, vil modtageren indtræde i overdragerens skattemæssige stilling jf. ABL §34, stk. 2, punkt 2. Afståelsen af aktierne vil resultere i, at modtageren anses for at have anskaffet aktierne til samme anskaffelsessum og samme tidspunkt. Dette betyder, at modtageren indtræder fuldt i den latente skat, som påhviler aktierne. I tilfælde af modtageren har tab jf. ABL §13 eller §14, vil det ikke være muligt at fratrække dette underskud i en eventuel fortjeneste ved overdragelsen af aktierne. Bestemmelsen fraviger derfor det almindelige udgangspunkt i reglerne jf. ABL §13 og §14. Denne regel er en værnsregel, der skal forhindre at forældre overdrager aktier til deres børn, der herefter videresælger aktierne til en tredjemand, således at overdragelsen udelukkende har haft til formål at udnytte barnets tab på aktier.⁴²

8.4 Meddelelse til skattemyndighederne

Som ved enhver overdragelse af aktiver jf. KSL §33 C, er det ligeledes en betingelse, når overdragelsen er sket med succession at skattemyndighederne får besked herom senest i forbindelse med indberetning af overdragerens selvangivelse jf. ABL §34, stk. 4, jf. KSL §33 C, stk. 7.

⁴⁰ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 79.

⁴¹ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 88.

⁴² Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 89.

Tidligere var det således, at hvis skattemyndighederne ikke blev informeret om overdragelsen rettidigt, ville overdragelse blive skattepligtig. Dette blev dog ændret i 2011, således at den manglende overholdelse af anmeldelseskravet jf. ABL §34 stk. 4, jf. KSL §33 C, stk. 7, ikke nødvendigvis medfører at overdragelsen bliver skattepligtig. Det er dog fortsat et krav, at anmeldelsen skal ske, men ved manglende informering, vil det fremover være et spørgsmål om, hvorvidt overdrager og modtager kan bevise, at der er sket overdragelse med succession. Bevisbyrden vil til enhver tid ligge hos de involverede parter.

8.5. Gaveafgift, herunder skattepligt af gaveelement ved overdragelse med succession

Som tidligere omtalt kan en overdragelse med succession ske ved, at modtageren eller erhververen betaler fuldt vederlag. Dette kan blandt andet ske ved kontant betaling eller ved oprettelse af et gældsbevis. Det er dog også muligt at benytte sig af andre alternativer. En overdragelse med succession kan også ske ved benyttelse af et gaveelement, hvor selskabet overdrages helt eller delvist som gave. I tilfælde hvor der gives en gave i forbindelse med overdragelsen af selskabet jf. KSL § 33C, vil dette medføre at modtageren vil blive afgifts- og skattepligtig af værdien af den modtagne gave. Hvorvidt der skal betales gaveafgift eller om modtageren bliver skattepligtig af gavens værdi, afhænger af, om erhververen er omfattet af personkredsen, der er nævnt i BAL §22. Jf. nævnte lovgivning skal der betales gaveafgift, hvis personen som modtager gaven blandt andet er børn, stedbørn, børnebørn, forældre, stedforældre eller bedsteforældre. Hvis man sammenholder dette med bestemmelsen i KSL §33 C, medfører dette at børn, børnebørn og samleverer skal betale gaveafgift ved en overdragelse med succession, hvor der modtages en gave jf. boafgiftslovens kapitel 5, hvorimod søskende, søskendes børn og samleverer, der ikke har boet sammen i mindst 2 år, vil være skattepligtige af en eventuel gave jf. SL §4 stk. 1, litra c. Gaveafgiften udgør 15% af den del af gaven, som overstiger et grundbeløb på kr. 65.700 (2019-sats), jf. BAL §22, stk. 1 og §23 stk. 1⁴³.

Pligten for betaling af gaveafgift træder i kraft ved modtagelse af gaven, hvor gavegiver og -modtager senest d. 1. maj i det efterfølgende år, skal indgive en anmeldelse om gaven og den afgiftspligtige værdi til SKAT. Som allerede nævnt er søskende og søskendes børn ikke omfattet af personkredsen i BAL §22, og i tilfælde hvor der gives gave mellem søskende eller til søskendes børn i forbindelse med overdragelse med succession jf. KSL §33 C, vil værdien af gaven skulle medregnes i den skattepligtige indkomst.

⁴³ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 57-58.

8.6. Beregning af passivpost ved ydelse af gave samt værdiansættelse af selskabet

Hvis et selskab overdrages med succession jf. ABL §34, og der i denne forbindelse gives en gave, er det muligt at beregne en passivpost jf. KSL §33 D, der går til fradrag ved beregning af den gaveafgiftspligtige værdi. Dette er dog under forudsætning af, at den udskudte skat ikke allerede er fratrasket aktiernes værdi. For at KSL §33 D finder anvendelse, er det en betingelse at der ydes helt eller delvist gave ved overdragelsen af selskabet. Dette betyder også, at hvis overdrageren vedlægges fuldt ud i kontanter eller et gældsbrev, er det ikke muligt at beregne en passivpost⁴⁴. Begrundelsen for bestemmelsen i KSL §33D er, at der på aktivet, som overdrages med succession, hviler en latent skattebyrde som følge af, at erhververen, hvis han sælger, skal anvende overdragerens anskaffelsessum ved opgørelsen af sin fortjeneste. Sker overdragelsen hvor der både gøres brug af kontant vederlag eller gældsbrev og gaveelement, skal der stadig ske indregning af den fulde passivpost ved beregningen af gaveafgift, uanset om overdragelsesvederlaget kun for en mindre del berigtiges ved gave. Jf. KSL §33 D, stk. 2 skal passivposten beregnes på grundlag af den lavest mulige skattepligtige fortjeneste, som vil være fremkommet, hvis overdrageren havde solgt aktivet på tidspunktet for overdragelsen. Passivposten, der beregnes ved overdragelse af aktier jf. ABL §34, opgøres som 22% af den beregnede fortjeneste. Hvis SKAT ikke er enige i beregningen af passivposten, kan SKAT korrigerer opgørelsen, hvorefter denne er gældende for både overdrager og erhverver. Det skal vurderes i den enkelte sag, hvorvidt det er bedst at nedbringe gaveafgiften ved at benytte KSL §33 D eller fratrække den latente skatteforpligtelse ved værdiansættelsen af selskabet, når overdragelsen sker jf. ABL §34.

9. Værdiansættelse af unoterede aktier

I forbindelse med en overdragelse af et selskab, skal der foretages en værdiansættelse heraf, som skal agere grundlag for den videre proces vedrørende finansiering af generationsskiftet samt hensyntagen til skattemæssige forhold. I dette afsnit vil der blive set nærmere på værdiansættelse generelt.

For at skabe et retvisende billede af selskabets aktiver, anvendes handelsværdierne ved bedømmelsen efter aktivkriteriet. Hovedreglen i forbindelse med værdiansættelse af et selskab er, at denne skal foretages til handelsværdi. Handelsværdien er et udtryk for en objektiv værdi, som det må antages, at uafhængige parter ville nå frem til ved forhandling.⁴⁵ Hvis den aftalte pris ikke svarer til handelsværdi, kan der være risiko for, at skattemyndighederne griber ind og foretager en regulering heraf. Konsekvensen vil være, at prisen forhøjes til den korrekte skønnede handelspris. Det vil medføre øget beskatning ved afhændelsen hos sælgeren

⁴⁴ Generationsskifte og omstrukturering, det skatteretlige grundlag, 5. udgave, side 92-93.

⁴⁵ <https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/4/0/0/generationsskifte--vaerdiansaettelse>

og øget afgift/beskatning hos modtageren. Ved bedømmelsen af visse aktiver er det muligt at tage udgangspunkt i SKATs hjælperegler, hvis der ikke foreligger et bedre grundlag for fastlæggelse af handelsværdien.⁴⁶ Her er det blandt andet muligt at finde vejledninger til værdiansættelse af goodwill og aktier/anparter. Der vil i opgaven blive foretaget beregninger, som anses for værende relevante og givende for familiens overvejelser i forbindelse med beslutningen vedrørende valg af mulig overdragelse af selskabet.

Overdragelser, som denne i opgaven, hvor overdragelsen sker i familien, giver ofte anledning til problemer i forbindelse med værdiansættelsen, da der i denne situation er tale om interesseforbundne parter. Dette er uanset om, der skal ske overdragelse i forbindelse med familiesuccession eller ved omstruktureringer. Det vil som udgangspunkt være svært at bestemme handelsværdien for unoterede aktier, som ikke tidligere har været genstand for et salg, hvorfor der tit bliver foretaget skøn i forbindelse med sådanne værdiansættelser. For at imødekomme problemet har SKAT løbende udstedt vejledninger og værdiansættelsescirkulære, som kan være behjælpelige med et estimat over handelsværdien på forskellige aktiver.

Overordnet er det mest set, at overdragelser af virksomheder og unoterede aktier og anparter mellem forældre og børn eller børnebørn anvender 2000-cirkulæerne. Hvis overdragelsen derimod indebærer et tilbagesalg af aktier eller omfatter en omstrukturering, skal det vurderes hvorvidt det er 2000-cirkulæerne eller transferpricing-vejledningen, som skal anvendes.

9.1. Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter

Dette cirkulære er i medfør til skattestyrelseslovens §18, jf. §13 godkendt af ligningsrådet til at agere vejledning i forbindelse med overdragelser mellem interesse forbundne parter.

Børsnoterede aktier vil til enhver tid ansættes til kursværdien svarende til den noterede kurs på tidspunktet for skatteberegningen. Dette er anderledes ved unoterede aktier, da disse ikke har en egentlig kursværdi. Værdien af unoterede aktier og anparter bliver af denne årsag fastsat til handelsværdi. Er handelsværdien ikke kendt for de unoterede aktier, da de ikke tidligere har været omsat, eller fordi omstændighederne ikke anses for egnet som grundlag for skønnet over handelsværdien, er det muligt at foretage vurderingen med i udgangspunkt i hjælpereglen⁴⁷.

⁴⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>, Virksomhedskravet (afsnit).

⁴⁷ Retsinformation – Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13733>

Udgangspunktet for hjælpereglen er, at aktiernes værdi beregnes som summen af værdierne af de enkelte aktivposter i selskabet fratrukket de respektive gældsposter. Denne værdi tillægges værdien af beregnet goodwill. Opgørelsen bliver foretaget på grundlag af selskabets indre værdi ifølge seneste aflagte årsregnskab, hvor der korrigeres for poster såsom fast ejendom, associerede selskaber, goodwill og andre immaterielle aktiver, udskudt skat og egne aktier.

Resultatet som følger af beregningen ved hjælpereglen anvendelse, kan fraviges i sin helhed eller for så vidt angår enkeltposter, når det anses for væsentligt og relevant for at finde et egnet udtryk for værdien af de overdragne aktier⁴⁸.

9.2. Cirkulære om værdiansættelse af goodwill

Dette cirkulære er ligeledes i medfør til skattestyrelseslovens §18, jf. §13 godkendt af ligningsrådet til at agere vejledning i forbindelse med beregning af goodwill, dog ikke ved dødsbo.

Goodwill, som handles imellem interesseforbundne parter, værdiansættes efter et skøn over handelsværdien, hvor der tages hensyn til de konkrete foreliggende omstændigheder. Der vil i nogle brancher foreligge en eksisterende kutyme for værdiansættelse af goodwill ved overdragelse som sker imellem uafhængige parter. Denne kan også danne grundlag for værdiansættelsen ved overdragelse mellem interesseforbundne parter. Hvis der ikke eksisterer en branchekutyme eller andre holdepunkter for værdiansættelsen af goodwill, kan beregningen baseres på standardiseret beregning af goodwill.

Beregningsmodellen er et udtryk for en standardiseret beregning af goodwill. Der kan dog foreligge konkrete omstændigheder, der kan gøre beregningsmodellen mindre anvendelig. I tilfælde heraf, skal resultatet korrigeres, således at den endelige værdiansættelse skønsmæssigt svarer til den pris, som en uafhængig tredjemand antages at ville betale for goodwill under de foreliggende omstændigheder. Ved anvendelse af beregningsmodellen er det derfor afgørende, at der tages stilling til, hvorvidt beregningen på baggrund af beregningsmodellen giver en realistisk værdiansættelse af goodwill, og om der i forlængelse heraf foreligger omstændigheder, som der bør tages højde for.

⁴⁸ 2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>

Grundlaget for beregningen er de regnskabsmæssige resultater før skat for de seneste 3 regnskabsår opgjort efter gældende regler i årsregnskabsloven⁴⁹. I tilfældet hvor der tages udgangspunkt i de regnskabsmæssige resultater før skat, skal der korrigeres for følgende poster:

÷ Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle

÷ Finansielle indtægter

+ Finansielle udgifter

+/- Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven

+ Afskrivninger på tilkøbt goodwill

Det korrigerede resultat for tredjesidste regnskabsår ganges med 1, det korrigerede resultat for andensidste regnskabsår ganges med 2 og det korrigerede resultat for det sidste regnskabsår ganges med 3. Herefter divideres der med 6, hvorved der fremkommer en vægtet gennemsnitsindtjening.

I tilfælde af der har været en konstant udvikling i resultatet inden for de sidste 3 år, som danner grundlag for beregningen, beregnes der et tillæg/fradrag for udviklingstendensen. Beregningen af udviklingstendensen tager udgangspunkt i udviklingen i resultatet, der har været fra det tredjesidste regnskabsår før overdragelsen til det sidste år før overdragelsen. Som udtryk for gennemsnittet over udviklingen i de to udviklingsperioder divideres den samlede udvikling med 2. Det beregnede tillæg for udviklingstendensen tillægges/fratrækkes den vægtede gennemsnitsindtjening.

Ved overdragelse af en personligt ejet virksomhed anses halvdelen af det herefter fremkomne beløb som driftsherreløn og fratrækkes. Der kan dog mindst fratrækkes kr. 250.000 og højst kr. 1.000.000 som driftsherreløn. Ved overdragelse af en selskabsejet virksomhed fortages der som udgangspunkt ikke fradrag af driftsherreløn, da alle medarbejdere typisk vil have modtaget løn for deres arbejde for selskabet⁵⁰.

Herefter skal der fratrækkes en forrentning af samtlige aktiver i virksomhedens seneste balance forud for overdragelsen, dog ikke driftsfremmende aktiver som f.eks. obligationer og pantebreve samt bogført værdi

⁴⁹ 2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>

⁵⁰ 2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>

af tilkøbt goodwill. Forretningsprocenten fastsættes til gældende kapitalafkastsats på overdragelsestidspunktet jf. VSL §9, plus 3%.

I forbindelse med beregningen skal der også fastsættes en kapitaliseringsfaktor. Denne udtrykker forholdet mellem de forventede årlige afkast i form af en forretningsprocent og goodwillens forventede levetid som udtryk for, i hvor mange år man kan forvente et afkast af den erhvervede goodwill. Forrentningen fastsættes til den gældende kapitalafkastsats på overdragelsestidspunktet jf. VSL §9, plus 8%. Goodwill kan have varierende levetid og kapitaliseringsfaktoren bør afspejle dette⁵¹.

10. Gennemgang af mulige løsninger i forbindelse med generationsskiftet

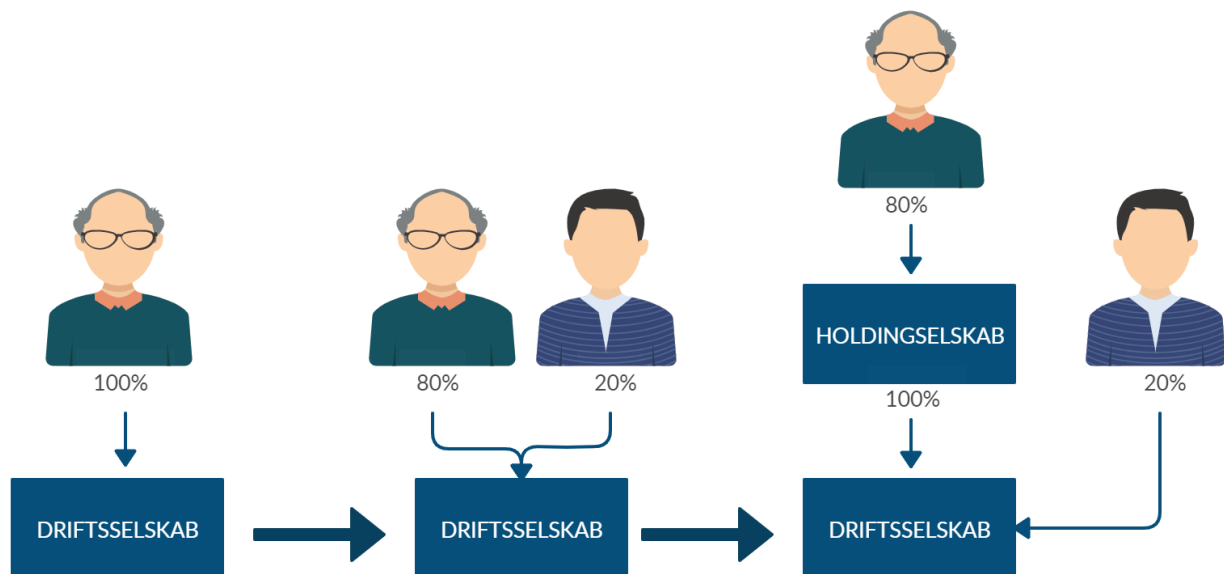
Som det allerede kan ses, er der mange muligheder i forbindelse med et generationsskifte og det handler i bund og grund om, at finde ud af, hvad der vil være bedst og mest hensigtsmæssigt i den pågældende situation. Løsningen eller eventuelle løsninger, der vil være mest optimale i ét tilfælde, behøves nødvendigvis ikke at være de bedste i et andet tilfælde. I denne opgave vil der på baggrund af ønskerne fra familien fremlægges tre mulige løsninger, som vil være optimale i deres situation, hvoraf vores endelige anbefaling vil blive fremlagt for familien efterfølgende. I de næstkommende afsnit, vil der blive set nærmere på, hvilke muligheder, der gør sig gældende i familiens ønske om et glidende generationsskifte med anvendelse af reglerne for skattemæssige succession.

10.1. Første mulige løsning

Faderen ønsker, at generationsskiftet sker som et glidende skifte, således at sønnen overtager en del af selskabet nu og efterfølgende kan overtage den resterende del på et senere tidspunkt. På denne måde bliver det en blød overgang både for faderen og sønnen, således at de begge har mulighed for langsomt at vænne sig til tanken om den nye forestående hverdag for dem begge to. På baggrund af ovenstående vil en mulig løsning være, at sønnen succedere i 20% af aktierne i driftsselskabet. Herefter gennemfører faderen alene en aktieombytning, således der etableres en holdingstruktur. Strukturen vil efterfølgende være således, at faderen ejer holdingselskabet 100%, hvoraf holdingselskabet ejer driftsselskabet med 80%, de sidste 20% vil være sønnens ejerandel, som han ejer privat. På længere sigt skal det muliggøre, at faderens holdingselskab tilbagesælger aktierne i driftsselskabet til driftsselskabet, hvorefter sønnen vil eje driftsselskabet 100%.

⁵¹ Retsinformation – cirkulære for værdiansættelse af goodwill,
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13732>

Herefter bør sønnen foretage en aktieombytning, så han ejer driftsselskabet indirekte igennem et nystiftet holdingselskab. Generationsskiftet kan illustreres, som nedenstående:

Figur 12, illustration første mulige løsning for generationsskifte.

10.1.1. Overdragelse med succession

Faderen overdrager en mindre del af selskabet til sønnen via succession jf. ABL §34. For at gennemføre en overdragelse med succession er der nogle betingelser, som skal være overholdt. Første betingelse er, at sønnen skal, tilhøre kredsen af mennesker, som nævnes i ABL §34, stk. 1, nr. 1. Dette krav er overholdt, da børn er omfattet af denne bestemmelse. Derudover er kravet jf. ABL §34, stk. 3, opfyldt da sønnen er fuldt skattepligtig til Danmark. Sidste krav som gør sig gældende i forbindelse med overdragelse med succession er, at overdragelsen som minimum skal udgøre 1% af den samlede kapital. Da sønnen overdrages 20% af selskabet, må dette også anses for værende opfyldt.

10.1.2. Aktieombytning, herunder etablering af holdingselskab

Som det allerede er gennemgået tidligere i opgaven, er det både muligt at foretage en aktieombytning skattepligtigt eller skattefrit med eller uden tilladelse. I denne situation vil der blive set på mulighederne for at foretage skattefrit med eller uden tilladelse. Såfremt faderen ansøger om tilladelse til at gennemføre aktieombytningen, vil han med stor sandsynlighed få denne med begrundelsen om at dette skal være med til at tilrettelægge generationsskiftet samt at adskille driftsrisikoen. Det er imidlertid lige så god en mulighed at faderen foretager aktieombytningen uden tilladelse, hvorfor han ikke behøver at foreskrive den

forretningsmæssige begrundelse for omstruktureringen, og ligeledes ikke skal lade sig vente på svaret fra skattemyndighederne om afgørelsen vedrørende den skattefrie aktieombytning med tilladelse.

I forbindelse med gennemførelsen af en skattefri aktieombytning er der dog nogle krav og betingelser, der skal være overholdt før dette kan lade sig gøre. Det er som udgangspunkt vigtigt, at de grundlæggende betingelser er overholdt, yderligere skal det objektive regelsæt være opfyldt for at kunne gennemføre aktieombytningen uden tilladelse. Selskabet opfylder i første omgang kravet vedrørende selskabsform, da der er tale om et dansk selskab. Kravet vedrørende at ombytningen kun kan ske ved et stemmeflertal, er også opfyldt da faderen ejer 80% af selskabet både før og efter aktieombytningen og dermed har majoriteten af stemmerettighederne. Det fremgår yderligere, at faderen skal være fuldt skattepligtig til Danmark i tilfælde af en senere afståelse, skal beskattningen ske til Danmark. Dette krav er også opfyldt, da faderen er bosat i Danmark og er Dansk statsborger.

En af betingelserne som umiddelbart kan give anledning til udfordringer, er kravet vedrørende, at vederlagsaktierne skal svare til handelsværdien af de ombyttede aktier i det erhvervede selskab jf. ABL §26, stk. 6, punkt. 2. Som tidligere omtalt i afsnittet vedrørende værdiansættelse af unoterede aktier, kan problematikken ligge i, at der ikke skabes et retvisende billede af værdien af selskabets aktiver og forpligtelser grundet interessekonflikt. Handelsværdien skal som udgangspunkt være grundlag for værdiansættelsen, som er et udtryk for en objektiv værdi, som det må antages at uafhængige parter, vil nå frem til ved en forhandling herom. Det er mest set, at TSSCIR 2000-9 og 2000-10 anvendes ved værdiansættelse i forbindelse med overdragelse af aktier mellem forældre og børn. Hvis overdragelsen derimod indebærer et tilbagesalg af aktier eller omfatter omstruktureringer, er det en vurderingssag, hvorvidt der bør gøres brug af 2000-cirkulærene eller transferpricing-vejledningen (DCF-beregning). Årsagen til kravet er dog, at SKAT gerne vil undgå at den skattefrie aktieombytning uden tilladelse ikke benyttes til at forrykke ejerforholdet eller foretage en formueforskydning.

I forlængelse af aktieombytningen skal der ske succession jf. ABL §34, således at sønnen indtræder i faderens skattemæssige situation. Dette kræver, at der gennemføres en værdiansættelse af selskabet. Denne værdiansættelse bliver foretaget med udgangspunkt i 2000-cirkulærene, da dette anses for at give den mest retvisende værdi af selskabet. Nedenfor er der lavet en beregning af goodwill med efterfølgende værdiansættelse:

Beregning af goodwill, 2000-10 cirkulæret				
	2019	2018	2017	I alt
Regnskabsmæssigt resultat før skat	2.155.000	2.813.000	1.447.000	
- Renteindtægter	-101.000	-4.000	-35.000	
+ Renteudgifter	7.000	45.000	1.000	
Regnskabsmæssigt resultat herefter	2.061.000	2.854.000	1.413.000	
Reguleret indkomst/vægtet indkomst		Faktor		
Indkomståret 2017	1.413.000	1		1.413.000
Indkomståret 2018	2.854.000	2		5.708.000
Indkomståret 2019	2.061.000	3		6.183.000
				<u>13.304.000</u>
Vægtet resultat		1/6		2.217.333
Udviklingstendens: (resultatet for 2019 fratrukket resultatet for 2017, divideret med 2)				<u>324.000</u>
				2.541.333
Aktiver ifølge balance pr. 31/12 2019				
Driftsmidler	261.000			
Deposita	204.000			
Råvarer og hjælpematerialer	3.950.000			
Varer under fremstilling	565.000			
Fremstillede varer	2.885.000			
Tilgodehavender fra salg	1.635.000			
Bankindestående	1.319.000			
Aktiver i alt	10.819.000			
Forrentning af aktiver jf. VSL §9 +	3%			324.570
Til forrentning af goodwill				2.216.763
Kapitaliseringsfaktor (over 8 år), jf. VSL §9 + 8%				3,1617
Beregnet goodwill				<u>7.008.766</u>

Figur 13, Beregning af goodwill.

Beregning af kapitaliseringsfaktor		
Rente		8%
Levetid, år		8
	År	Årets tilbagedisponering
	1	0,8681
	2	0,6966
	3	0,5458
	4	0,4135
	5	0,2978
	6	0,1969
	7	0,1094
	8	<u>0,0338</u>
		3,1617

Figur 14, Beregning af kapitaliseringsfaktor.

I forbindelse med beregningen af goodwill skal der foretages en vurdering af levetiden herpå. I opgaven er det vurderet, at der forventes en levetid på 8 år. Dette medfører en goodwill på kr. 7.008.766. Denne værdi skal tillægges den indre værdi, som skal beregnes ved værdiansættelsen af aktierne. Når værdien af goodwill er opgjort, er det muligt at gennemføre en værdiansættelse af aktierne efterfølgende, hvor der tages afsæt i indre værdi af seneste aflagte regnskab, hvortil enkelte poster korrigeres:

Værdiansættelse af aktier, 2000-09 cirkulæret		
Aktiver	Ifølge balance 2019	Korrigeret jf. 2000-09
Goodwill jf. 2000-10 cirkulæret	-	7.008.766
Driftsmidler	261.000	261.000
Deposita	204.000	204.000
Råvarer og hjælpematerialer	3.950.000	3.950.000
Varer under fremstilling	565.000	565.000
Fremstillede varer	2.885.000	2.885.000
Tilgodehavender fra salg	1.635.000	1.635.000
Bankindestående	1.319.000	1.319.000
Aktiver i alt	10.819.000	17.827.766
Passiver		
Egenkapital	500.000	-
Overført resultat	7.127.500	-
Afsat udbytte	1.000.000	-
Udskudt skat	2.000	2.000
Kreditorer	561.000	561.000
Skyldig selskabsskat	475.000	475.000
Anden gæld	1.153.500	1.153.500
Passiver i alt	10.819.000	2.191.500
Udskudt skat af regulering, 22%		1.541.928
Værdi af aktier		14.094.338

Figur 15, Værdiansættelse af aktier.

Værdiansættelsen af aktierne udgør kr. 14.094.338. På baggrund af værdiansættelsen vil åbningsbalancen for faderens nystiftede holdingselskab se ud som følgende:

Åbningsbalance, Faderens holdingselskab	
Aktiver	
Kapitalandele i datterselskab	14.094.338
Aktiver i alt	14.094.338
Passiver	
Egenkapital	40.000
Frie reserver	14.054.338
Passiver i alt	14.094.338

Figur 16, Åbningsbalance, Faderens holdingselskab.

Aktieombytningen vil ikke udløse beskatning hos faderen i forbindelse med afståelsen af aktierne i driftsselskabet, dette skyldes at hans nystiftede holdingselskab anses for at have erhvervet aktierne på samme anskaffelsestidspunkt, med samme anskaffelsessum og samme hensigt som aktierne i driftsselskabet. Ved en senere afståelse af aktierne i det nystiftede holdingselskab vil faderen blive beskattet af forskellen mellem anskaffelsessummen og afståelsessummen. Ved afståelse af aktierne i driftsselskabet vil dette umiddelbart være skattefrit, medmindre aktierne vedrører et børsnoteret selskab. Det er dog et krav, at ejerandelen udgør minimum 10%, hvorfor denne beskatning sjældent vil være relevant. Faderen skal dog være opmærksom på, at aktieombytningen uden tilladelse resultere i et holdingkrav jf. ABL §36, stk. 6, punkt 3. Dette betyder, at faderen inden for tre år efter aktieombytningen ikke må afstå sine aktier i driftsselskabet. Det er naturligvis vigtigt, at faderens alder og helbredstilstand bliver taget i betragtning i denne sammenhæng, da dette kan medvirke til at det pludseligt kan være nødvendigt at ændre på planen for gennemførelsen af generationsskiftet inden for den 3-årige periode.

10.1.2.1. "Køreplan" for aktieombytningen

1. Der skal udarbejdes stiftelsesdokument samt vedtægter for det nystiftede selskab. Dette kan en advokat være behjælpelig med.
2. Der skal ske udpegning af en sagkyndig vurderingsmand.
3. Der skal udarbejdes vurderingsberetning vedrørende apportindskud. Denne skal tidligst udarbejdes 4 uger før den stiftende generalforsamling. Revisor kan forestå udarbejdelsen af denne erklæring.

4. Der afholdes stiftende generalforsamling. Denne skal afholdes senest 6 måneder efter, hvis aktieombytningen sker med tilladelse fra SKAT. Advokaten kan være behjælpelig med udarbejdelse af generalforsamlingsreferat mv.

5. Aktieombytningen afsluttes med anmeldelse til Erhvervsstyrelsen. Dette skal ske senest 6 måneder efter den første ombytningsdag. Advokaten forestår denne indberetning.

6. Aktieombytningen indberettes til SKAT i forbindelse med indberetningen af selskabernes selvangivelse. Revisor forestår denne indberetning.

7. Da der opstår sambeskatning imellem driftsselskabet og det nystiftede holdingselskab skal dette indberettes til SKAT senest en måned efter der er sket indtrædelse i sambeskatning. Revisor kan assistere ved registreringen heraf.

10.1.3. Finansiering af overdragelsen

Finansiering af overdragelsen kan ske ved lånoptagelse hos en ekstern långiver eller ved udstedelse af et gælds-brev til den nuværende ejer af selskabet. Det kan dog være en vanskelighed for den yngre generation, i denne situation sønnen, at stille den nødvendige sikkerhed for lånet, derfor kan en kombination af fremmedfinansiering og familiefinansiering derfor ofte være nødvendig. Når overdragelsen skal ske via finansiering i form af gælds-brev eller anden lånoptagelse vil sønnen med stor sandsynlighed blive belastet af rente- og afdragsbyrden. Det er derfor vigtigt at sikre at sønnen ikke pålægges en rente- og afdragsbyrde, som ikke står mål med virksomhedens forventede indtjening i tiden efter generationsskiftet.⁵²

Mulighederne for at afhjælpe denne situation kan blandt andet være, at sønnen stifter et selskab, som kan købe den aftalte procentdel af driftsselskabet. Dette muliggør, at betale renter og afdrag på lånoptagelsen eller gælds-brevet med selskabets lavere beskattede midler. Dette betyder, at sønnen ikke behøver så høj en personlig indtjening, da renter og afdrag betales af selskabet. Alternativt er det også muligt at faderen yder et rentefrit familielån også kaldet et anfordringslån. Et anfordringslån kan gives afgiftsfrit til forskel fra et arveforskud eller en gave, hvor der skal betales 15% i gaveafgift, når beløbsgrænsen for afgiftsfrie gaver overstiges. Fordelen ved at yde et rentefrit anfordringslån er, at det undgås at skulle betale afgift af beløbet ved overførslen. Herefter er det muligt, for sønnen af afdrage løbende over de næste år, uden, at der

⁵² <https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/1/5/0/finansiering-af-generationsskifte>

tilskrives renter. Ved et rentefrit anfordringslån kan långiver, som i denne situation er faderen, altid opsigeløst lånet "på anfordring" heraf også navnet anfordringslån. Dette modsvarer som oftest af, at lånet gives på gunstige vilkår. Ulempen ved at et beløb gives som et rentefrit anfordringslån, som afdrages løbende er, at i tilfælde af at faderen afgår ved døden, skal den resterende del af lånet indbetales til boet, da anfordringslånet forfalder ved død. Det er dog muligt at tage højde for dette i et eventuelt testamente.⁵³

En anden finansieringsmulighed som gør sig gældende i forbindelse med overdragelsen, kan også være i form af gave eller en kombination af gave og vederlæggelse. Det er muligt, at faderen overdrager en del af selskabet ved hel eller delvis gave. I denne forbindelse skal sønnen betale gaveafgift af beløbet som overstiger den skattefrie grænse for gaver (kr. 65.700 i 2019). Ved overdragelse med gaveelement er det muligt at beregne en passivpost jf. KSL §33 D. Dette medfører et fradrag i beregningen af gaveafgiften. Der er dog nogle betingelser, der i denne forbindelse skal være overholdt. Sønnen skal være en del af den personkreds, som nævnes i KSL §33 D. Da børn er omfattet heraf, opfylder sønnen også dette krav. I denne forbindelse skal der foretages en beregning af den gaveafgiftspligtige værdi af den overdragne aktiepost. Beregningen fremgår nedenfor:

Opgørelse af gaveafgiftspligtig værdi	
Egenkapital, driftsselskab	8.627.500
Heraf overdrages 20% til sønnen	1.725.500
Passivpost jf. KSL 33 D	
20% af faderens oprindelige anskaffelsessum	100.000
Avance der succederes i	1.625.500
Beregnet passivpost	357.610
20% af handelsværdien fratrullet passivpost	1.367.890
Bundfradrag for gaver, 2019	65.700
Beregningsgrundlag for gaveafgift	1.302.190
Gaveafgift, 15%	195.329

Figur 17, Opgørelse af gaveafgiftspligtig værdi.

Ud fra ovenstående beregning skal sønnen betale kr. 195.329 i gaveafgift i forbindelse med gavemodtagelse ved overdragelsen af aktierne.

10.1.4. Tilbagesalg af aktier fra faderens holdingselskab til driftsselskabet

Som det var anført under afsnittet for aktieombytningen, opstår der et krav til at aktierne i driftsselskabet ikke må afstås inden for 3 år jf. holdingkravet ABL §36, stk. 6, punkt 3. Når perioden på de tre år er overstået

⁵³ <https://www.ret-raad.dk/privatraadgivning/laan-og-fuldmagter/familielaan-anfordringslaan>

er det muligt, at holdingselskabet kan tilbagesælge sine aktier i driftsselskabet. Dette tilbagesalg kan foretages skattefrit, hvis holdingselskabet ejer mere end 10% af driftsselskabet, hvilket er tilfældet i denne situation. Havde faderen ikke foretaget en aktieombytning og herigennem etableret holdingselskabet, ville han have ejet driftsselskabet privat og ville derfor skulle afståelsesbeskattes af afståelsessummen fratrasket anskaffelsessummen jf. ABL §1. Tilbagesalget skal kunne ske således, at det kan rummes i de frie reserver i driftsselskabet og skal være forsvarligt likviditetsmæssigt. Tilbagesalget kan på denne baggrund eventuelt foretages over en periode i takt med at selskabet har midlerne hertil.

Når tilbagesalget er gennemført, vil sønnen eje driftsselskabet med en ejerandel på 100%, mens faderen vil have opnået fuld betaling for sine aktier, som ligger placeret i holdingselskabet, hvorfra det er muligt at foretage udlodning af udbytte efter behov. Udlodningen beskattes som aktieindkomst hos faderen privat, hvor skatteprocenten vil udgøre kr. 27% af de første kr. 108.000 (2019).⁵⁴ Denne sats er med baggrund i at faderen er gift, og hans kone ikke udnytter hendes andel af grænsen for lav beskatning af aktieindkomst. Af udbytte over grænsen vil beskatningen ske med 42%.

10.1.5. Fordele og ulemper

I det ovenstående er gennemgået den første mulighed for overdragelse i forbindelse med generationsskifte. På baggrund heraf, er der nedenfor oplyst fordele og ulemper ved netop denne løsning:

Fordele

- Faderen bliver ikke beskattet på tidspunktet for overdragelsen.
- Såfremt overdragelsen sker med et gaveelement, vil der ikke være nogle finansieringsproblemer for sønnen, udover gaveafgiften på kr. 195.329.
- Holdingselskabets tilbagesalg af aktierne efter 3 år udløser ingen beskatning.
- Faderen opnår igennem sit holdingselskab fuld betaling for de sidste 80% af aktierne og personligt for de første 20% i forbindelse med den første overdragelse.
- Faderen opnår en "pengetank" med ubeskattede midler, som beskattes løbende i forbindelse med udlodning af udbytte til ham selv privat.

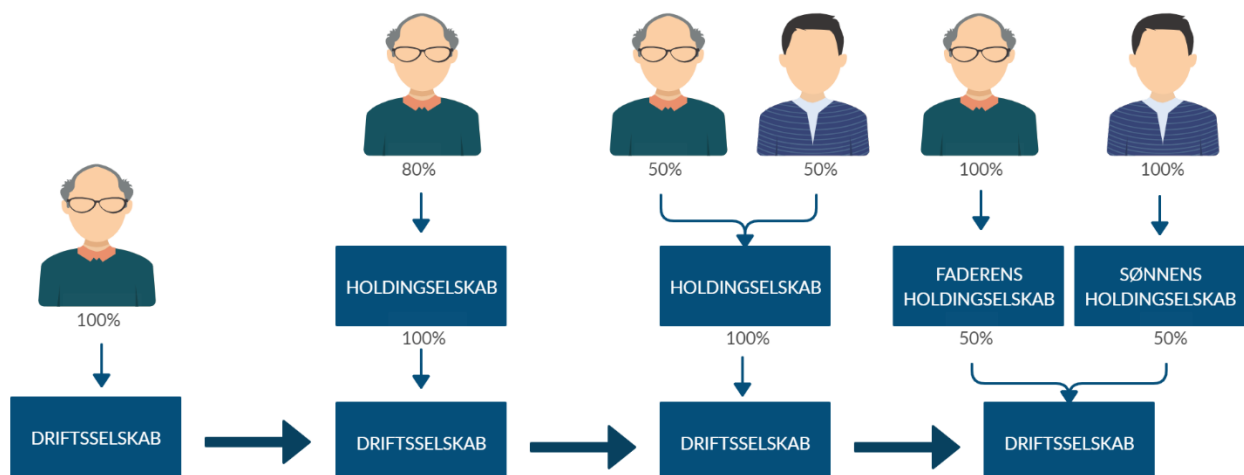
⁵⁴ <https://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2035568>

Ulemper

- Ved aktieombytningen opstår der et holdingkrav på 3 år. Aktierne i holdingselskabet, vil ikke kunne afstås inden for de første tre år, hvis aktieombytningen skal forblive skattefri.
- Overdragelsen af de første 20% af driftsselskabet kan blive finansieringstunge for sønnen, hvis ikke der gøres brug af gaveelement.
- Selskabsretligt skal der være frie reserver i selskabet, som minimum svarer til tilbagesalget.
- Tilbagesalget af holdingselskabets aktier i selskabet skal ske til handelsværdi. Da der er tale om overdragelse imellem interesseforbundne parter, skal der tages udgangspunkt i ligningsrådets vejledende værdiansættelsesmetoder fra 2000, herunder TSSCIR 2000-9 og 2000-10 eller en DCF-beregning.

10.2. Anden mulige løsning

Faderen ønsker fortsat at generationsskiftet sker som et glidende skifte, således at det vil være en blød overgang både for faderen og sønnen. På baggrund af ovenstående vil en mulig løsning være, at sønnen overtager en del af selskabet nu, og på et senere tidspunkt kan overtage den resterende del af ejerskabet. Dette skal foregå således, at der foretages en skattefri aktieombytning, så der sker en adskillelse af driftsrisikoen og derudover etableres en holdingstruktur. Herefter kan sønnen succedere i halvdelen af holdingselskabet. Efterfølgende bør der foretages en skattefri ophørsspaltning af holdingselskabet, således at faderen og sønnen ejer deres andel hver især via deres eget holdingselskab. Årsagen til denne tilgang er, at det via holdingstrukturen skal gøres muligt at etablere en opsparing af lavt beskattede midler også kaldet en pengetank. Dette skal på længere sigt medvirke til, at sønnen kan købe faderen ud af driftsselskabet. Dette salg vil være skattefrit, når holdingkravet er udløbet. Generationsskiftet kan illustreres, som nedenstående:

Figur 18, illustration anden mulige løsning for generationsskifte.

10.2.1. Aktieombytning, herunder etablering af holdingselskab

Gennemførelsen af en aktieombytning, og dermed opnåelse af en holdingstruktur er allerede gennemgået og beskrevet i første mulige løsning for generationsskiftet, hvorfor der henvises til afsnit 10.1.3. for ikke at gentage allerede beskrevet forhold i opgaven.

10.2.2. Sønnen succederer i faderens forhold

Når faderen har foretaget en aktieombytning således at der etableres en holdingstruktur, skal sønnen succedere i 50% af aktierne i det nystiftede selskab jf. ABL §34. Når det ønskes at gøre brug af familiesuccession i forbindelse med en overdragelse af aktier, er der nogle betingelser, som skal være overholdt. I første omgang skal sønnen indgå i personkredsen, som nævnes i ABL §34, stk. 1. Dette er tilfældet, da succession til familie omfatter børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn eller en samlever. Derudover opfyldes kravet vedrørende at være fuldt skattepligtig til Danmark jf. ABL §34, stk. 3, da sønnen er fuldt skattepligtig til landet. Hertil er det ligeledes et krav, at overdragelsen udgør minimum 1% af den samlede kapital jf. ABL §34, stk.1, nr. 2. Idet sønnen succederer i 50% af aktierne, må dette krav også siges at være opfyldt.

Kravet som man bør være ekstra opmærksom på i forbindelse med at sønnen succederer i holdingselskabet er, at have kravet vedrørende pengetanksreglen for øje jf. ABL §34, stk. 1, nr. 3 med henvisning til ABL §34, stk. 6. For at afgøre, hvorvidt selskabet overholder kravet vedrørende pengetanksreglen, er der foretaget en beregning heraf i figur 19. I forbindelse med bedømmelsen af, hvorvidt kravet er overholdt skal der ses på indtægts- samt aktivitetskriteriet. Denne beregnes ud fra en gennemsnitlig periode over de seneste tre regnskabsår.

Opgørelse af pengetanksreglen jf. ABL §36, stk. 6.				
kr.	2019	2018	2017	
Indtægtskriteriet				
Nettoomsætning	8.062.000	9.069.000	7.744.000	
Finansielle indtægter	101.000	4.000	35.000	
<i>Procentandel heraf</i>	<i>1,25%</i>	<i>0,04%</i>	<i>0,45%</i>	
<i>Gennemsnit for perioden</i>	<i>0,58%</i>			
Aktivitetskriteriet				
Driftsmidler	261.000	75.000	95.000	
Deposita	204.000	200.000	197.000	
Råvarer og hjælpematerialer	3.950.000	4.450.000	3.725.000	
Varer under fremstilling	565.000	390.000	475.000	
Fremstillede varer	2.885.000	2.785.000	2.695.000	
Udskudt skatteaktiv	0	7.000	10.000	
<u>Tilgodehavender fra salg</u>	<u>1.635.000</u>	<u>1.956.000</u>	<u>2.028.000</u>	
Ikke passiv kapitalanbringelse, aktiver i alt	9.500.000	9.863.000	9.225.000	
<u>Bankindestående</u>	<u>1.319.000</u>	<u>1.232.000</u>	<u>1.120.000</u>	
Passiv kapitalanbringelse, aktiver i alt	1.319.000	1.232.000	1.120.000	
<i>Procent andel heraf</i>	<i>13,88%</i>	<i>12,49%</i>	<i>12,14%</i>	
<i>Gennemsnit for perioden</i>	<i>12,84%</i>			

Figur 19, Opgørelse af pengetanksreglen jf. ABL §26, stk. 6.

Af opgørelsen kan det ses, at indtægtskriteriet ligger væsentligt under kravet på 50 procent, hvorfor dette må anses for værende overholdt. Aktivitetskriteriet udgør en procentandel, der er noget større end

indtægtskriteriet, men ligger stadig langt under kravet på 50 procent. På baggrund heraf må det konkluderes, at betingelserne for at gennemføre en familiesuccession til sønnen jf. ABL §34 er opfyldt.

10.2.3. Finansiering af overdragelsen

Som i første løsning kan overdragelsen finansieres som fremmedkapital eller ved oprettelse af et eventuelt anfordringslån fra faderen. Betingelserne for oprettelsen af et anfordringslån er allerede beskrevet i afsnit 10.1.2. hvorfor der henvises hertil for yderligere uddybning. Hvis ikke faderen ønsker at give sønnen muligheden for at låne pengene af ham via et anfordringslån, kan sønnens holdingselskab være nødsaget til at låne pengene som fremmedkapital. Der kan være store renter forbundet hermed, hvorfor denne mulighed ikke vil være nær så fordelagtig som muligheden for optagelse af lån via et anfordringslån. Som det også fremgår af første løsningsforslag, er det ligeledes en mulighed at gøre brug af muligheden for at overdrage ved hel eller delvis gave. Beregningen tager udgangspunkt i åbningsbalancen for faderens holdingselskab, som er opgjort i første løsning. Beregningen for den gaveafgiftspligtige værdi er beregnet nedenfor:

Opgørelse af gaveafgiftspligtig værdi	
Egenkapital, driftsselskab	14.094.338
Heraf overdrages 50% til sønnen	7.047.169
Passivpost jf. KSL 33 D	
50% af faderens oprindelige anskaffelsessum	250.000
Avance der succederes i	6.797.169
Beregnet passivpost	1.495.377
50% af handelsværdien fratrukket passivpost	5.551.792
Bundfradrag for gaver, 2019	65.700
Beregningsgrundlag for gaveafgift	5.486.092
Gaveafgift, 15%	822.914

Figur 20, Opgørelse af gaveafgiftspligtige værdi.

10.2.4. Ophørsspaltning af holdingselskabet

I de indledende linjer til gennemførelsen af anden mulige løsning for generationsskiftet, er der allerede taget stilling til, at spaltningen skal gennemføres som en ophørsspaltning frem for en grenspaltning. Årsagen hertil er, at det som udgangspunkt er nemmere tilgængeligt at foretage en ophørsspaltning, da der ikke skal tages stilling til grenkravet. Derudover er det ikke umiddelbart muligt at gennemføre en grenspaltning af et holdingselskab, da aktiebesiddelse ikke kan anses for en selvstændig virksomhed jf. grenkravet.

Det er både muligt at foretage en skattefri spaltning med og uden tilladelse. Hvis spaltningen skal ske med forudgående tilladelse fra SKAT, er det et krav at spaltningen er forretningsmæssigt begrundet. Det kræver, at der foreligger en begrundelse, som vil blive godkendt af skattemyndighederne. Det vil imidlertid være nemmere at gennemføre ophørsspaltningen uden tilladelse, idet kravet til den forretningsmæssige begrundelse frafalder. Dette er ikke et krav ved spaltning uden tilladelse. På baggrund heraf skal betingelserne som gør sig gældende generelt for spaltning være opfyldt samt betingelserne for spaltningen uden tilladelse være opfyldt.

Den første betingelse, som gør sig gældende både ved den skattefri spaltning med og uden tilladelse er betingelsen vedrørende at aktionærerne skal vederlægges svarende til forholdet i det indskydende selskab før spaltningen jf. FUL §15 a, stk. 2, punkt 1. Årsagen hertil er, at den skattefri spaltning ikke må benyttes til at formueforskyde eller ændre på ejerforholdet. Et andet krav, som skal overholdes i forbindelse med spaltningen er værnsreglen i FUL §15 a, stk. 1, punkt 8. Denne værnsregel går i sin enkelthed ud på, at minoritetsaktionærer, som sønnen i dette tilfælde er, der ikke har været aktionærer i selskabet over tre år, må ikke blive majoritetsaktionærer i det modtagende selskab. Denne regel vil som udgangspunkt forhindre sønnens mulighed for at eje aktierne via hans eget holdingselskab. Reglen finder dog ikke anvendelse, hvor der succederes i overdragelsen af aktierne, som er tilfældet i denne opgave. Dette betyder derfor, at sønnen sagtens kan blive ejer af sit eget holdingselskab, hvorfor denne betingelse også må anses for at være opfyldt.

Endnu en betingelse som skal være opfyldt og som kan være vanskelig i forbindelse med gennemførelsen af den skattefri spaltning uden tilladelse, er kravet vedrørende vederlagsaktierne, som skal svare til handelsværdien af overdragede aktiver og passiver jf. FUL §15 a, stk. 2, punkt 2. Det er dermed vigtigt, at der benyttes vejledninger samt cirkulære fra SKAT, som kan være behjælpelige med at værdiansætte aktierne til handelsværdi, således at SKAT ikke vil ændre denne opgørelse, da de ikke er enige i den beregnede handelsværdi. Man skal være særligt opmærksom på, at værdiansættelsen bliver retvisende, da der er tale om interesseforbundne parter, som medfører at SKAT er ekstra opmærksomme på værdiansættelsen.

Successionen i forbindelse med den skattefri spaltning sker både i forholdet til selskabet samt aktionærerne. De to nystiftede selskaber anses som værende anskaffet på samme tidspunkt, med samme anskaffelsessum samt samme hensigt, som gør sig gældende i det indskydende selskab. I forbindelse med gennemførelsen af en skattefri ophørsspaltning uden tilladelse vil holdingkravet træde i kraft jf. FUL §15 a, stk. 1, punkt 5, hvorfor det ikke vil være muligt at afstå aktierne i en periode på 3 år efter spaltningen er gennemført. Dette vil dermed betyde, at hvis aktierne afstås før perioden på de 3 år er udløbet, vil transaktionen anses for

skattepligtig. Det er dog ikke muligt for faderen eller sønnen af afstå vederlagsaktierne skattefrit, da de ikke er et selskab, hvorfor der ikke opstår et yderligere holdingkrav i forbindelse med den skattefrie spaltning. Det er dog vigtigt at huske, at der i forbindelse med aktieombytningen forud for spaltningen vil være en restløbetid på holdingkravet, som vil blive pålagt de nystiftede holdingselskaber. Derfor kan aktierne i driftsselskabet ikke afstås inden for de første tre år jf. ABL §36m stk. 6, punkt 5.

Det vil være fordelagtigt forud for gennemførelsen af den skattefrie spaltning, at der ansøges om bindende svar fra skattemyndighederne med baggrund i de ovenstående forudsætninger. På denne måde sikres det, at der ikke opstår utilsigtede skattemæssige konsekvenser for faderen eller sønnen ved valget af denne løsning for generationsskiftet.

10.2.5. Fordele og ulemper

I det ovenstående er gennemgået den anden mulighed for overdragelse i forbindelse med generationsskifte. På baggrund heraf, er der nedenfor oplistet fordele og ulemper ved netop denne løsning:

Fordele

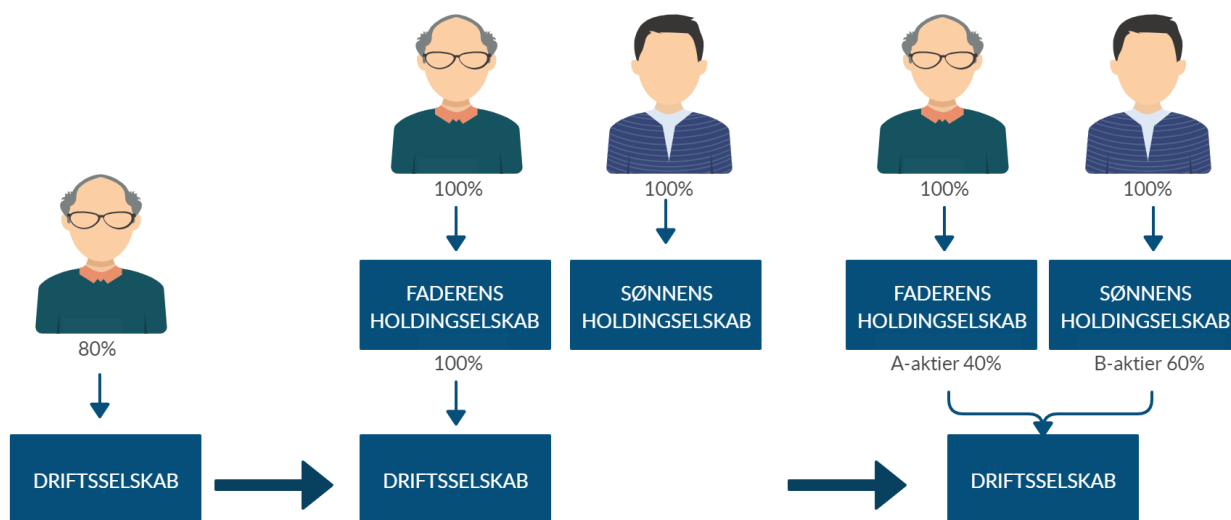
- Der sker adskillelse af driftsrisikoen.
- Der sker ingen beskatning for faderen på overdragelsestidspunktet.
- Det er muligt at købe faderen ud efter udløbet af holdingkravet med lavt beskattede midler.
- Faderens salg af de resterende aktier kan ske skattefrit efter udløbet af holdingkravet.
- Faderen beholder fortsat indflydelse i selskabet, og vil bibeholde en indtjening i selskabet.

Ulemper

- Sønnen indtræder i en latent skattebyrde, som umiddelbart er større end compensationen.
- Finansieringen for sønnen kan blive rentetung, hvis overdragelsen skal finansieres ved fremmedkapital. Dog vil lånet ligge i sønnens holdingselskab, hvor renterne kan fradrages selskabets indtjening.
- Ved benyttelse af gaveelementet, skal sønnen betale en gaveafgift på kr. 822.914, som er et stort beløb, som kan være afgørende for sønnen.
- Der er kun sket overdragelse af halvdelen af selskabet, det er dog klargjort til en fremtidig overdragelse af den resterende del.
- Faderen forærer et stort formuegode væk uden vedlæggelse.

10.3. Tredje mulige løsning

Faderen ønsker fortsat at generationsskiftet sker som et glidende skifte, således at det vil være en blød overgang både for faderen og sønnen. På baggrund af ovenstående vil en mulig løsning være, at faderen foretager en aktieombytning, så han fremadrettet ejer driftsselskabet via holdingselskabet. Stiftelsen af holdingselskabet skal gøre det muligt at foretage skattefri udlodning af udbytte fra driftsselskabet og op til faderens nystiftede holding. Hertil vil anbefalingen være, at sønnen stifter sit eget selskab, som han agere holdingselskab og herigennem kan købe sig ind i driftsselskabet. Herefter er det muligt at faderen via en vedtægtsændring opdeler aktierne i A- og B-aktier i driftsselskabet. Sønnen tegner B-aktier igennem sit holdingselskab. Hertil vil faderen opnå en forlods udbytteret, som udlignes i takt med at det er muligt at foretage udlodning af udbytte i driftsselskabet. Når faderen har modtaget udbytte svarende til beregningen af hans forlods udbytteret, vil opdelingen i A- og B-aktier udlignes. De sidste 40 procent kan tilbagesælges til driftsselskabet svarende til tilbagesalget fremført i første mulige løsning. Herefter vil sønnen eje driftsselskabet via hans holdingselskab med en ejerandel på 100%. Generationsskiftet kan illustreres, som nedenstående:

Figur 21, illustration tredje mulige løsning for generationsskifte.

10.3.1. Aktieombytning, herunder etablering af holdingselskab

Gennemførelsen af en aktieombytning, og dermed opnåelse af en holdingstruktur er allerede gennemgået og beskrevet i første mulige løsning for generationsskiftet, hvorfor der henvises til afsnit 10.1.3. for ikke at gentage allerede beskrevet forhold i opgaven.

Det kan med fordel overvejes at udlodde en del af likviditeten i driftsselskabet op til faderens holdingselskab. Denne transaktion vil være skattefri, da faderens holdingselskab ejer mere en 10% af aktierne i driftsselskabet. Udlodningen af udbytte kan medføre at faderens forlods udbytteret bliver mindre og driftsselskabets balance vil på baggrund heraf blive slanket.

10.3.2. Opdeling af aktier i A- og B-aktier

Ved gennemførelsen af en vedtægtsændring, hvor aktierne opdeles i klasser, herunder A-aktier og B-aktier, skal der foretages en værdiansættelse af selskabet samt udarbejdes en beregning af faderens forlods udbytteret. Det kan være vanskeligt, men er i særdeleshed også vigtigt, at værdiansætte selskabet og på baggrund heraf beregne forlods udbytteretten. Som det allerede er omtalt i afsnittet vedrørende værdiansættelse af unoterede aktier i interesseforbunden henseende, kan det være svært at foretage denne værdiansættelse. Men på baggrund heraf, vil det være mest hensigtsmæssigt at benytte 2000-cirkulærerne til værdiansættelsen af selskabet. Når denne værdi er fastsat, er det muligt at beregne faderens forlods udbytteret. Beregningen vil tage afsæt i handelsværdien af driftsselskabet fratrasket en eventuel udlodning af de likvide midler. Herefter vil sønnens ejerandel af selskabets værdi tillægges andelen af tegningsbeløbet, hvorefter de fulde tegningsbeløb vil blive fratrasket. Til sidst divideres den beregnede ejerandel med 60%, svarende til sønnens ejerandel af B-aktierne⁵⁵. Når forlods udbytteretten er blevet indfriet, er det muligt at ophæve aktieklassedifferensen uden at der sker beskatning som følge heraf. Dette vil medføre at sønnen fremadrettet, vil kunne modtage udbytte fra driftsselskabet. Beregningen af faderens forlods udbytteret vil se ud som følgende:

Beregning af faderens forlods udbytteret	
Handelsværdi	14.094.338
Udlodning af udbytte	1.300.000
Handelsværdi herefter	12.794.338
Ejerandel, 60%	7.676.603
<i>(selskabets værdi + tegningsbeløb) - tegningsbeløb</i>	
Forlods udbytteret	12.794.338

Figur 22, Beregning af faderens forlods udbytteret.

I forbindelse med en forlods udbytteret skal der ske forrentning, som skal svare til en tilsvarende rente, hvis overdragelsen havde fundet sted imellem to uafhængige parter. Ved en tidligere afgørelse fra SKAT er renter sat til 4% svarende til en alternativ rente på en lang obligation.⁵⁶ Dette vil ikke være en urealistisk rente at

⁵⁵ Afgørelse, domme og kendelser – Generationsskiftemodel – ny anpartsklasse, <https://skat.dk/skat.aspx?oid=215348>

⁵⁶ Afgørelse, domme og kendelser – Forlods udbytteret og generationsskifte, <https://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1925050>

benytte i forbindelse med faderens forlods udbytteret i denne opgave. Med afsæt i at det forventes, at der kan udloddes kr. 1.500.000 i udbytte hvert år, vil indfrielsen af faderens forlods udbytteret løbe som følgende:

Opgørelse af forlods udbytteret, rentetilskrivning og løbende indfrielse			
Beregnet forlodsudbytteret	12.794.338	Indkomståret 2025	
		Forlods udbytteret, primo	7.441.784
Årlig forrentning	4%	Forrentning	297.671
Forventet årligt udbytte	1.500.000	Saldo herefter	7.739.455
		Udlodning i året	1.500.000
		Forlods udbytteret, ultimo	6.239.455
Indkomståret 2020		Indkomståret 2026	
Forlods udbytteret, primo	12.794.338	Forlods udbytteret, primo	6.239.455
Forrentning	511.774	Forrentning	249.578
Saldo herefter	13.306.111	Saldo herefter	6.489.034
Udlodning i året	1.500.000	Udlodning i året	1.500.000
Forlods udbytteret, ultimo	11.806.111	Forlods udbytteret, ultimo	4.989.034
Indkomståret 2021		Indkomståret 2027	
Forlods udbytteret, primo	11.806.111	Forlods udbytteret, primo	4.989.034
Forrentning	472.244	Forrentning	199.561
Saldo herefter	12.278.355	Saldo herefter	5.188.595
Udlodning i året	1.500.000	Udlodning i året	1.500.000
Forlods udbytteret, ultimo	10.778.355	Forlods udbytteret, ultimo	3.688.595
Indkomståret 2022		Indkomståret 2028	
Forlods udbytteret, primo	10.778.355	Forlods udbytteret, primo	3.688.595
Forrentning	431.134	Forrentning	147.544
Saldo herefter	11.209.490	Saldo herefter	3.836.139
Udlodning i året	1.500.000	Udlodning i året	1.500.000
Forlods udbytteret, ultimo	9.709.490	Forlods udbytteret, ultimo	2.336.139
Indkomståret 2023		Indkomståret 2029	
Forlods udbytteret, primo	9.709.490	Forlods udbytteret, primo	2.336.139
Forrentning	388.380	Forrentning	93.446
Saldo herefter	10.097.869	Saldo herefter	2.429.584
Udlodning i året	1.500.000	Udlodning i året	1.500.000
Forlods udbytteret, ultimo	8.597.869	Forlods udbytteret, ultimo	929.584
Indkomståret 2024		Indkomståret 2030	
Forlods udbytteret, primo	8.597.869	Forlods udbytteret, primo	929.584
Forrentning	343.915	Forrentning	37.183
Saldo herefter	8.941.784	Saldo herefter	966.768
Udlodning i året	1.500.000	Udlodning i året	1.500.000
Forlods udbytteret, ultimo	7.441.784	Forlods udbytteret, ultimo	-533.232

Figur 23, Opgørelse af forlods udbytteret, rentetilskrivning og løbende indfrielse.

På baggrund af ovenstående vil det være fordelagtigt og en klar anbefaling at søge om bindende svar fra SKAT i forbindelse med værdiansættelsen af selskabet, beregningen af faderen forlods udbytteret samt den valgte forrentningsprocent. Dette vil medføre at faderen og sønnen ikke stilles overfor utilsigtede skattemæssige konsekvenser i forbindelse med gennemførelsen af generationsskiftet på baggrund af denne løsning.

10.3.3. Fordele og ulemper

I det ovenstående er gennemgået den tredje mulighed for overdragelse i forbindelse med generationsskifte.

På baggrund heraf, er der nedenfor oplistet fordele og ulemper ved netop denne løsning:

Fordele

- Der sker adskillelse af driftsrisikoen.
- Sønnen kommer ikke indtræde i en latent skattebyrde, der er højere end hvad selskabet fremadrettet vil genere af overskud.
- Faderen vil fortsat besidde indtægtskilden og vil derudover stadig have indflydelse i selskabet.
- Det vil på længere sigt være muligt for sønnen at købe faderen ud. Dette kan dog først ske, når holdingkravet på 3 år er udløbet og forlods udbytteretten er indfriet.
- Faderens salg, efter endt indfrielse af hans forlods udbytteret, kan foretages skattefrit.
- Der sker ingen beskatning i forbindelse med overdragelsen.
- Driftsselskabet "finansiere sig selv", herunder finansieringen af generationsskiftet.

Ulemper

- A/B modellen vil kræve at der er god tid til gennemførelsen af generationsskiftet.
- Faderens forlods udbytteret resulterer i, at sønnen skal vente i en årrække før det er muligt for ham at modtage udbytte fra driftsselskabet.
- Der sker ikke overdragelse af hele driftsselskabet, hvorfor der skal tages højde for dette efterfølgende.
- Når sønnen tegner B-aktierne i driftsselskabet, skal kapitalforhøjelsen på kr. 300.000 finansieres.

12. Konklusion

I arbejdet med opgaven og på baggrund af gældende regler og bestemmelser kan det konkluderes, at mulighederne for gennemførelsen af et generationsskifte er mange. Der findes ikke en forenklet mulighed for at gennemføre en overdragelse af et selskab til næste generation.

I forbindelse med gennemførelsen af generationsskiftet er det vigtigt, at der forud for generationsskiftet er taget stilling til om selskabet kan overdrages til et familiemedlem og i så fald hvordan denne overdragelse kan ske. Mulighederne for at overdrage selskabet til et familiemedlem er blandt andet, at dette kan ske med succession, hvor sønnen får mulighed for at succedere i faderens skattemæssige stilling. Dette betyder blandt andet, at faderen som udgangspunkt ikke vil blive afståelsesbeskattet på overdragelsestidspunktet. Det er dog således, at sønnen bliver underlagt en latent skattebyrde, fordi skatten udskydes til tidspunktet, hvor sønnen afstår selskabet.

Det er særdeles vigtigt, at der forud for generationsskiftet ligger en dybdegående forberedelse og tilrettelæggelse af generationsskiftet. Her er det vigtigt at have alle aspekter og ønsker i spil, hvor der foretages en dybdegående forventningsafstemning. På baggrund heraf skal der i samarbejde mellem familien og deres rådgiver nås et fælles grundlag for generationsskiftet, hvor der både er fokus på selskabets, faderens og sønnens behov og ønsker. Det er sjældent, at disse ønsker og behov er sammenfaldende, men på baggrund af en grundig dialog, må man forsøge at lande et fælles udgangspunkt for generationsskiftet. Når dette er nået, vil det være fordelagtigt at få udarbejdet en "køreplan" for gennemførelsen af generationsskiftet. Dette kan ske i form af en hensigtserklæring.

Der er mange muligheder i forbindelse med overdragelsen af et selskab. I opgaven er det, på baggrund af familiens ønsker og behov, blevet vurderet, at omstrukturingsmodellerne aktieombytning samt spaltning vil være relevante metoder. Der er mere eller mindre ingen grænser for, hvordan man kan anvende disse teoretiske tilgange, og de kan både kombineres og benyttes særskilt. Ved begge muligheder for omstrukturering gælder der dog en række love, regler og bestemmelser, som skal overholdes i forbindelse med gennemførelsen af de enkelte muligheder. Som det fremgår af opgavens løsningsforslag, kan det ske med udgangspunkt i flere forskellige tilgange. De har hver især deres fordele og ulemper og det vil være nødvendigt og se på, hvad der giver de bedste forudsætninger for både familien og selskabet fremadrettet.

Tanken bag opgaven var at skabe et overblik for familien af de muligheder, der forefindes i forbindelse med et generationsskifte. Igennem arbejdet med opgaven er det dog blevet klart, at ønsket om at gennemføre

det mest hensigtsmæssige generationsskifte er en kompleks og omfattende opgave, hvor mange faktorer spiller ind. Alligevel har det igennem opgaven vist sig, at ved den rette forberedelse og tilrettelæggelse er det muligt at foretage en optimering af overdragelsen.

Som det fremgår af opgaven, er det muligt at foretage omstruktureringer skattepligtigt eller skattefrit på baggrund af gældende regler, herunder de juridiske vejledninger fra SKAT. I arbejdet med opgaven er det primære fokus på gennemførelsen af et generationsskifte med udgangspunkt i skatteudskydelse. I fordybelsesprocessen og arbejdet med muligheden for aktieombytning og spaltning gav det overordnet en forståelse af, at disse vil være skattepligtige for faderen. Det er dog således, at jf. gældende regler i ABL og FUL gives der bemyndigelse til at disse omstruktureringer også kan ske skattefrit. I begrebet skattefrit ligger der dog ikke en egentlig skattefrihed, men derimod en mulighed for skatteudskydelse.

I forbindelse med generationsskiftet er det uundgåeligt at skulle tage højde for de skatte- og finansieringsmæssige konsekvenser, som overdragelsen vil medføre. Som tidligere nævnt, er det jf. ABL §34 muligt at fortage succession i familien, hvor der gives bemyndigelse til at overdrage aktier i et selskab til børn m.fl. uden at dette på tidspunktet for overdragelsen udløser beskatning hos faderen. Sønner indtræder i faderens skattemæssige forhold og bliver underlagt en latent skattebyrde. I forbindelse med overdragelsen skal der dog alligevel ske finansiering fra sønnen. Mulighederne er mange, men det er blandt andet muligt at finansiere overdragelsen ved fremmedkapital, et anfordringslån eller ved hel eller delvis gave. Set i lyset af at sønnen indtræder i en latent skattebyrde, vil det være mest optimalt at der sker en kompensation i form af en passivpost, som opnås i forbindelse med overdragelsen ved brug af et gaveelement. Passivposten berettiger et nedslag i værdiansættelsen. På trods af dette vil denne kompensation dog ikke veje sig fuldt op med den underlagte latente skattebyrde. Det er også således, at der skal betales gaveafgift af beløbet som overstiger det årlige skattefrie gavebeløb på kr. 65.700. Af beløbet der overstiger kr. 65.700, skal der betales 15% i gaveafgift, som sønnen skal kunne finansiere i forbindelse med overdragelsen. Hvis overdragelsen derimod skal finansieres ved fremmedkapital, kan sønnen blive pålagt en rente- og afdragstung ordning, som kan være vanskelig at lykkes med. Dette kræver, at sønnen har en fornuftigt privat formue og en økonomisk baggrund kan der rumme denne finansiering. Herudover er det muligt, at faderen udlåner pengene til sønnen ved oprettelse af et anfordringslån, hvor der ikke er krav om afgiftsbetaling i forbindelse med udlånet. Derudover er lånet ikke pålagt renter, som skal betales sideløbende med de aftalte afdrag. Ulempen ved denne låntype er dog, at ved faderens død forfalder hele lånet til indfrielse medmindre andet er testamenteret.

På baggrund af de gennemarbejdede løsningsforslag er der flere muligheder for overdragelsen. Det der er vigtigt at have for øje i denne sammenhæng, er både det økonomiske perspektiv, andelen af selskabet som overdrages samt det tidsmæssige aspekt for overdragelsen. I alle løsningsforslag vil faderen ikke blive afståelsesbeskattet ved overdragelsen. Ved første løsningsforslag kan overdragelsen af aktierne i selskabet blive finansieringstung, hvis der ikke gøres brug af et eventuelt gaveelement. Ved overdragelse med gaveelement vil sønnen blive afgiftsbeskattet med kr. 195.329, som skal finansieres. Herefter vil han eje 20% af driftsselskabet. Den efterfølgende proces sættes lidt i stå, da der ved faderens aktieombytning opstår et holdingkrav på 3 år. Dermed kan tilbagesalget af aktierne til driftsselskabet først ske efter perioden på de 3 år er udløbet. Ved anden mulige løsning vil sønnen succedere i faderens holdingselskab, hvor han herefter ejer 50% af driftsselskabet. Her vil finansieringen være større, hvor der ved overdragelse med gave skal betales kr. 822.914 i gaveafgift. Her vil sønnen eje en større andel af selskabet end ved første løsning. Faderen forærer dog et stort formuegode væk i denne forbindelse uden vederlæggelse herfor. I det tredje og sidste løsningsforslag, sker der en opdeling af aktierne i A- og B-aktier, hvortil faderen tillægges en forlods udbyttet, hvor overdragelsen "finansierer sig selv". Den beregnede forlods udbyttet løber dog over en længere årrække, som kan være afgørende for både faderen og sønnen. Sønnen vil i en længere årrække ikke kunne få udbytte i selskabet og faderens helbredstilstand kan ændres væsentligt over de næste ti år.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at der foreligger flere muligheder for gennemførelsen af det mest hensigtsmæssige generationsskifte. Det er med afsæt i familien og selskabets fremtidige drift, at der skal tages stilling til, hvordan overdragelsen sker mest hensigtsmæssigt. På baggrund af opgaven vil der ligge et videre forløb, hvor de mulige løsninger fremlægges for familien, hvortil det må diskuteres hvilke muligheder, der giver størst værdi for netop dem. I samråd med familien, skal det planlægges, hvordan det fremtidige generationsskifte bør gennemføres.

13. Perspektivering

Ved gennemførelsen af et generationsskifte er der, som det allerede er erfaret i opgaven mange faktorer der skal tages stilling til og højde for. I denne opgave var casen opsat ud fra forudsætningen om at overdragelsen skulle ske til sønnen, som et glidende generationsskifte. Et andet scenarie kunne være, at faderen havde et ønske om at overdragelsen skulle ske til en udenforstående part eller til en medarbejder i selskabet. Ved disse to muligheder havde problemstillingerne med sikkerhed været nogle andre. En af de store udfordringer ved overdragelsen til sønnen, som anses for værende en interesseforbundet part, er værdiansættelsen af selskabet. Denne problemstilling ville som udgangspunkt ikke syne lige så omfattende ved en overdragelse

til en medarbejder eller en udenforstående part. Et andet aspekt som også kan være væsentligt at have for øje, er faderens helbredstilstand og alder. Overdragelsen af selskabet ville have været en anden, hvis denne skulle ske som resultat af faderens bortfalden. Set i "bakspejlet" heraf, kunne selve processen med overvejelser og tilrettelæggelse af generationsskiftet være startet i "bedre" tid. Hvis dette havde været tilfældet, er chancen for at faderen falder bort igennem overdragelsen af selskabet mindre, da han alt andet lige vil være yngre. Ikke at dette er et udtryk for en bedre helbredstilstand, men det resulterer dog i, at tiden til at gennemføre generationsskiftet højst sandsynligt er længere. Hvis ikke det tidsmæssige perspektiv i forhold til faderens alder spillede en rolle i gennemførelsen af generationsskiftet, kunne dette muligvis også have åbnet for andre muligheder for overdragelsen. Ved at kunne strække overdragelsen over længere tid, kunne finansieringsproblematikken muligvis elimineres, fordi der på denne baggrund ville være bedre mulighed for at fortage generationsskiftet så økonomisk fordelagtigt som muligt eller alt andet lige med en længere horisont for overdragelsen, hvor finansieringen kunne spredes ligeligt ud over en længere årrække.

14. Litteraturliste

Generationsskifte af Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, 1. udgave (2008)

Generationsskifte – Omstrukturering af Michael Serup, 3. udgave (2019)

Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag af Birgitte Sølvkær Olesen, 5. udgave (2017)

Generationsskifte og strukturering: en håndbog for ejerledere af Kim Pedersen (2017)

Omstrukturering – skatteregler i praksis af Jane Karlskov Bille, Morten Hyldgaard Jensen og René Moody Nielsen, 3. udgave (2019)

15. Andre kilder

Bedre Rådgivning

<https://www.bedre-raadgivning.dk/generationsskifte/>

Deloitte

<https://www2.deloitte.com/dk/da/pages/tax/richardt/generationsskifte-i-virksomhed-med-skattemaessig-succession.html>

Finans Kim

<https://finanskim.dk/aktier/virksomhedens%20balancestruktur.html>

Gorissen Federspiel

https://gorissenfederspiel.com/viden/nyheder/foreslaaede-nye-regler-vil-faa-betydning-for-generationsskiftemodellen-ab-modellen?fbclid=IwAR2zezbjPMROVkfRH93QAYPzzU_2MRNuwHwgt_BD5sUCSXbSPAx-ptWJkfY

IVÆKST

Finansiering af generationsskifte

<https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/1/5/0/finansiering-af-generationsskifte>

Generationsskiftet - værdiansættelse

<https://ivaekst.dk/vaekst/5/3/4/0/0/generationsskifte--vaerdiansaettelse>

Jyllands-Posten

<https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE11591023/generationsskifte-kan-blive-saa-dyrt-drop-floejkrigene-og-nedsaet-et-ekspertudvalg/>

PWC, Danmark

<https://www.pwc.dk/da/nyt/publikationer/pwc-family-business-survey.html>

Ret & Råd advokaterne

<https://www.ret-raad.dk/privatraadgivning/laan-og-fuldmagter/familielaan-anfordringslaan>

Retsinformation

Cirkulære om værdiansættelse af aktier og anparter

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13733>

Cirkulære for værdiansættelse af goodwill

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13732>

Sjællandske Nyheder

<https://sn.dk/Debat-/Familieejede-virksomheder-har-stor-betydning-for-samfundet/artikel/822781>

SKAT

C.B.2.13.1 Familieoverdragelse med succession

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

C.D.5.2.7.4, Underskud opstået mellem fusionsdatoen og vedtagelsesdagen

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945159>

C.D.6.3.2 Hvem kan anvende reglerne om skattefri aktieombytning?

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945320&chk=216701>

C.D.6.3.3.2 Værdipapirer der kan ombyttes,

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945323>

C.D.6.3.4 – Subjektive betingelser for en skattefri aktieombytning

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945325&chk=216701>

C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af goodwill

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948119>

C.D.7.2.1 – Hovedregler vedrørende spaltning

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945243>

C.D.7.4.1 – Betingelser for skattefri aktieombytning uden tilladelse

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945253>

C.E.3.3.4.3.4.2. Hvordan opgøres, om et selskab er omfattet af pengetanksreglen

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1847065>

2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>

2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>

Afgørelse, domme og kendelser – Generationsskiftemodel – ny anpartsklasse

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=215348>

Afgørelse, domme og kendelser – Forlods udbytteret og generationsskifte

<https://skat.dk/SKAT.aspx?oid=1925050>

Satser

<https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oid=2035568>